

Begroting 2013

Voorwoord

Solide financieel beleid biedt stevig fundament voor uitvoering ambities.

We hebben in 2010 de ambitie van dit gemeentebestuur samengevat in de begrippen Samenhang, Betrokkenheid en Duurzaam. De behandeling van de kadernota op 27 juni 2012 heeft ons gesteund in de opvatting dat deze ook in 2013 centraal moeten staan.

Ondanks de financiële tegenwind hebben we in de afgelopen jaren een degelijk financieel fundament gelegd dat het mogelijk maakt om te investeren in de samenleving en voorkomt dat de dienstverlening noodgedwongen verschaalt.

Deze ambitie vertalen we in een ontwikkeling van Gemeente naar Gemeenschap. We gaan steeds meer uit van de kracht van de samenleving. Een samenleving waarin burgers steeds meer hun eigen verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf, de omgeving en de natuur. De lokale overheid neemt daarin een andere rol in en treedt op als vangnet voor degenen die buiten de boot dreigen te vallen én geeft impulsen aan nieuwe ambities, waar dat door raad en gemeenschap nodig wordt geacht. De start van het centrum voor maatschappelijke deelname zal bijdragen aan deze tendens.

Om ook de volgende generaties van onze mooie gemeente te laten genieten, maken wij echt werk van duurzaamheid. We spreken van een toekomstbestendig beleid. Met oog voor de mens én voor de natuur. Met een goede balans tussen bouwen, ontwikkelen en behoud van een groene uitstraling.

Het verenigingsleven is bij de gemeenschapszin essentieel en kan daarom op steun van dit gemeentebestuur blijven rekenen. Bij de ombuigingsoperatie ontzien wij de sociale infrastructuur van onze gemeente. We hebben als gemeente en gemeenschap de plicht om te voorkomen dat mensen onder het sociaal minimum zakken. We hebben een strikt wettelijk sociaal minimum, wij willen graag een wat ruimhartiger gemeentelijk beleid voeren.

Een belangrijke voorwaarde om deze ambities wáár te maken, is dat we de huishoudportemonnee goed op orde houden. Met een sluitende begroting: niet meer uitgeven dan er binnenkomt. We doen daarbij een beroep op burgers en bedrijven voor een extra verhoging van de OZB, maar daarbij willen wij zelf het goede voorbeeld geven. Voor eventuele extra's moet je eerst besparen en sparen.

De juiste dingen doen

We vinden dat bezuinigen niet ten koste mag gaan van de dienstverlening aan de burgers. We hebben daarin een ambitie om vraaggericht te zijn, vollediger, sneller en goedkoper in het uitvoeren van onze diensten "Antwoord". Op bedrijfsvoering is afgelopen jaren al structureel € 650.000, bespaard. Toch zien we mogelijkheden om via het klantencontactcentrum, digitalisering en onze webwinkel, bezoek op afspraak, steeds professioneler dienstverlening op maat te leveren. We denken dat het daarnaast nog mogelijk moet zijn om vanaf 2015 jaarlijks nog eens flink te besparen (€ 250.000). We bereiken dit door de efficiency en effectiviteit te vergroten. Ofwel door de juiste dingen te doen en die dingen op een juiste manier te doen. De dienst Dommelvallei gaat hierin een belangrijke rol spelen. Een belangrijk jaar voor een goede implementatie van de Dienst Dommelvallei wordt 2013.

We werken meer en beter samen met andere gemeenten, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven en kopen prijsbewuster en duurzaam in. Een andere belangrijke besparing komt voort uit eenvoudigere en minder papierverslindende processen die we, waar mogelijk, eenvoudiger maken en digitaal organiseren.

We hebben veel aandacht voor een veilige, groene en goed onderhouden openbare ruimte en willen verslonzing en verwaarlozing voorkomen. Burgers appreciëren dat zeer. Dit betekent dat we hierop niet verder bezuinigen. We zijn bereid om voor het behoud van het huidige niveau binnen de begroting voldoende middelen hiervoor te reserveren.

Om een begroting sluitend te krijgen, maken we keuzes. Wij kiezen voor de zaken die écht nodig zijn en die bijdragen aan de hoofddoelstellingen. In deze begroting tonen we waar de gemeente het geld vandaan haalt, waar we geld aan uitgeven en waarvoor we aan het sparen zijn.

Algemene uitkering.

De algemene uitkering vormt aan de batenkant een belangrijk onderdeel van onze begroting. De zogeheten septembercirculaire is tijdens de afronding van de begroting binnen gekomen en wij vinden het juist om de effecten daarvan nog mee te nemen in de eerste begrotingswijziging. Dit heeft een positief effect op het sluitend maken van de begroting en draagt bij aan de wens om de belastingdruk in onze gemeente te beheersen.

In de kopgroep van lage woonlasten

Bewust afvalbeleid van de gemeente en gedrag van burgers lonen. Dat staat onomstotelijk vast. De kosten van afvalinzameling en afvalverwerking nemen daardoor af. De burgers kunnen zich inspannen om zelf deze kosten niet te laten stijgen. Als we met z'n allen ons afval consequent scheiden, valt op de afvalverwerking nog heel wat euro's te besparen. Daarnaast kunnen we geld verdienen aan de te recyclen grondstoffen. En het werkt, we zien dat. In 2012 en ook in 2013 steken we daar onveranderd veel energie in.

De lasten voor een burger met een gemiddelde woonsituatie, méérpersoonshuishouden met een koopwoning van € 325.000 blijven in 2013 nagenoeg gelijk (een lichte daling van, 0,2%) . Dat betekent dat we ten opzichte van 2010 de gunstige lastenontwikkeling in deze moeilijke economische tijden hebben kunnen vasthouden. Voor huurders is de situatie zelfs nog gunstiger. Onze gemeente zit in de bovenste 20% van alle Nederlandse gemeenten met de lage woonlasten en dat zal ook in 2013 zo blijven.

Sparen en investeren

We kijken van buiten naar binnen en zien dat deze sterke regio door haar ligging, imago en economische potentie voor Son en Breugel erg belangrijk is. Onze gemeente is strategisch gelegen aan de A50, nabijheid van A2 en A58, en ook aan het Wilhelminakanaal.

Daarom willen we blijven investeren in de komst van nieuwe bedrijven, in bereikbaarheid en mobiliteit voor die bedrijven. Maar ook voor inwoners en bezoekers zal Son en Breugel en bedrijventerrein Ekkersrijt goed bereikbaar moeten zijn. Vanwege de voorgenomen liquidatie van het industrieschap Ekkersrijt worden we vanaf 1 januari 2013 volledig verantwoordelijk voor het bedrijventerrein. Een overgangsjaar daarin is 2013. Met deze ontwikkeling houden we in de meerjarenbegroting rekening. Bereikbaarheid is een basisvoorwaarde voor behoud en groei van de sterke economische positie van onze gemeente binnen regio Zuidoost Brabant/Brainport. De bedrijvigheid daar heeft veel gunstige effecten op de werkgelegenheid, een evenwichtige bevolkingssamenstelling en een aantrekkelijke woongemeente.

Verkeersveiligheid vraagt veel aandacht binnen de gemeente. Het onderhouden en verbeteren van wegen voor alle weggebruikers is een speerpunt.

Toekomstgerichtheid vraagt ook om investeringen in de jeugd. Son en Breugel heeft de afgelopen jaren al gespaard voor moderne scholen en vanaf 2013 gaan we daadwerkelijk bouwen. Dan gaat het niet alleen om schoolgebouwen, deze investeringen in nieuwbouw geven ook een impuls aan de samenhang tussen onderwijs en de gemeenschap. Van Gemeente naar Gemeenschap.

Burgemeester en wethouders

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	4
Kerngegevens	5
Sluitend maken van de begroting	7
Programma's	18
Programma 1: Bestuurlijke en economische zaken	19
Programma 2: Publieke dienstverlening	25
Programma 3: Veiligheid en handhaving	28
Programma 4: Verkeer en vervoer	32
Programma 5: Welzijn en sport	35
Programma 6: Openbaar groen en openlucht recreatie	39
Programma 7: Sociale Zaken	41
Programma 8: Gezondheidszorg en Wmo	44
Programma 9: Milieu / Duurzaamheid	48
Programma 10: Ruimtelijke inrichting	52
Programma 11: Algemene dekkingsmiddelen	57
Paragrafen	61
Lokale heffingen	62
Weerstandvermogen	67
Onderhoud kapitaalgoederen	74
Financiering	77
Bedrijfsvoering	81
Verbonden partijen	87
Grondbeleid	94
Financiële begroting	96
Inleiding	97
De begroting van baten en lasten 2013	98
Overzicht baten en lasten conform Besluit Begroting en Verantwoording (op functieniveau)	99
Overzicht van incidentele baten en lasten	101
Reserves en voorzieningen	102
Overzicht van reserves en voorzieningen	103
Toelichting op de reserves en voorzieningen	104
Vervangingsinvesteringen en nieuwe activiteiten	113
Eigen begroting raad	114
Vaststellingsbesluit	115

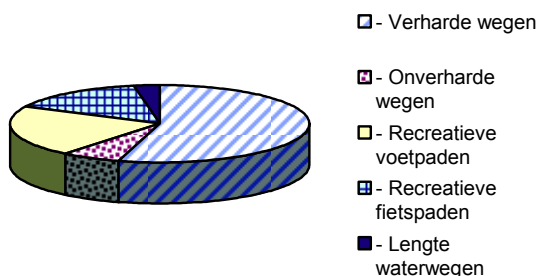
Kerngegevens

Dit hoofdstuk geeft de kerngegevens weer van de gemeente Son en Breugel bij de jaarrekening 2011, de begroting 2012 en de aangepaste cijfers voor de begroting 2013. De cijfers van de jaarrekening 2011 sluiten niet aan bij de cijfers van de begroting 2012, omdat de begroting 2012 halverwege 2011 is gemaakt. De inschatting bij de begroting 2012 was anders dan de jaarrekening 2011 uiteindelijk liet zien. De cijfers voor de begroting 2013 zijn gebaseerd op de beginstand van de jaarrekening 2011 en de nieuw te verwachten mutaties voor 2012.

Voor het totaal aantal woningen zijn de woningen gebaseerd op de stand van 1 januari aangevuld met de wijzigingen in dat jaar. Voor het aantal inwoners van de begroting 2013 is als uitgangspunt gehanteerd de inwoners op 31-12-2011 vermenigvuldigd met nieuwe inwoners gebaseerd op de extra woningen in 2012 conform de nieuwe planning.

De hectare openbaar groen binnen de bebouwde is voor het begrotingsjaar 2013 opgenomen inclusief 34 ha voor openbaar groen Ekkersrijt.

	2011 (Rekening)	2012 (Begroting)	2013 (Begroting)	
A. Fysieke structuur				
Totale oppervlakte gemeente km²	26,49	26,49	26,49	100,0%
- Binnenwater (km ²)	0,56	0,56	0,56	2,1%
- Land (km ²)	25,93	25,93	25,93	97,9%
Openbaar Groen (in ha. excl Ekkersrijt)	155	155	189,32	100,0%
- Binnen de bebouwde kom	137	137	171,32	90,5%
- Buiten de bebouwde kom	18	18	18	9,5%
Totaal aantal woningen enig jaar op 01-01	6.475	6.543	6.753	
- Nieuwbouw	103	247	5	
- Sloop	2	0	0	
Totaal aantal woningen enig jaar op 31-12	6.576	6.790	6.758	
Infrastructuur (in km)	265	265	265	100,0%
- Verharde wegen	144	144	144	54,3%
- Onverharde wegen	17	17	17	6,4%
- Recreatieve voetpaden	57	57	57	21,5%
- Recreatieve fietspaden	40	40	40	15,1%
- Lengte waterwegen	7	7	7	2,6%

	2011 (Rekening)	2012 (Begroting)	2013 (Begroting)	
B. Sociale structuur				
Totaal aantal inwoners	15.825	15.810	16.470	100%
inwoners < 20	3.967	4.041	3.953	24,0%
inwoners > 64	3.359	3.215	3.788	23,0%
overig	8.499	8.554	8.729	53,0%
inwoners 75-85	1.339	1.231	1.508	9,2%

In dit overzicht zijn de aantallen gepresenteerd zoals die voor de berekening van de algemene uitkering zijn gehanteerd

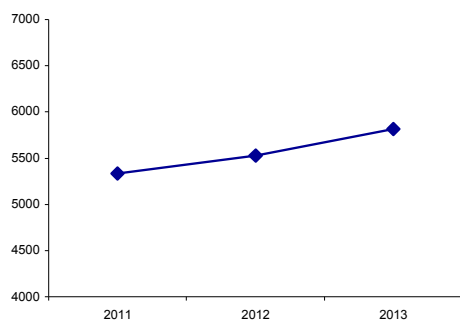
Uitkeringsgerechtigden totaal	139	135	137	100,0%
- WWB inkomensdeel (incl. BZ starters)	132	129	131	95,6%
- waarvan IOAW/ IOAZ	7	6	6	4,4%
Aantal in sociale werkgem. (WSW)	42	41	41	

C. Financiële structuur

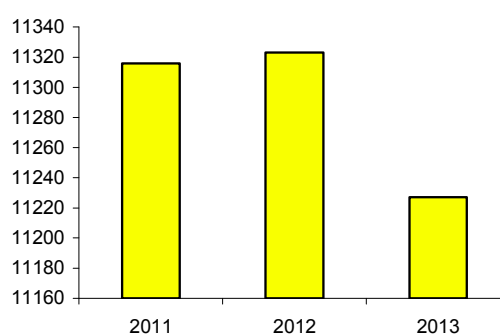
(bedragen * € 1.000,-)

- Uitgaven	37.332	44.058	43.616
- Inkomsten	38.285	44.156	42.951
- Saldo (resultaat)	953	98	-665
- Opbrengst belastingen	5.335	5.590	5.815
- Algemene uitkering uit gemeentefonds	11.316	11.323	11.227
- Boekwaarde geactiveerde uitgaven	23.195	28.585	28.756
- Reserves en voorzieningen	36.916	35.722	35.399
- Geldleningen	4.748	4.267	7.785

Opbrengst belastingen

Algemene uitkering uit gemeentefonds

Sluitend maken van de begroting

1. Proces van kadernota naar begroting.

Het presidium heeft gevraagd om dit proces kort te schetsen. We knippen het proces in drie delen, waarbij duidelijk zal zijn dat dit een doorlopende lijn is.

Januari-juni 2012

Terwijl de laatste hand werd gelegd aan de jaarrekening 2011 zijn in april en mei de voorbereidingen getroffen voor de kadernota 2012, die behandeld werd in de raad van 27 juni 2012. Bij de kadernota zijn de eerste maanden van 2012 financieel in beeld gebracht (1^e berap), is de structurele doorwerking van de jaarrekening 2011 verwerkt en zijn op hoofdlijnen landelijke ontwikkelingen, wettelijke regelingen en (financiële) circulaire en lokaal beleid uit diverse visiedocumenten en investeringsplannen vertaald naar een meerjarenperspectief. Nog voor de behandeling hebben wij de eerste effecten van de junicirculaire toegezonden zodat die op 27 juni betrokken konden worden in de beraadslagingen.

Juni-november 2012

Daarna is de kadernota vertaald naar de op te stellen meerjarenbegroting 2013-2016. Deze uitwerking behelst: de exacte verwerking van o.a. meerjarige gevolgen van de junicirculaire, de effecten van "going concern" in de periode april tot en met augustus, raadsbesluiten, bijvoorbeeld die van 27 augustus over beleidskader verkeer, de maatregelen uit de kadernota 2012, en het gedetailleerde rekenwerk bij de vele staten, zoals inzet personeel, reserves en voorzieningen, kapitaallasten, renteberekening. Deze berekeningen en aanpassingen, die daaruit voortvloeien hebben we verwerkt in de primaire begroting. Dit is het boekwerk, zoals dat wordt aangeboden met alle programma's en paragrafen.

De doelstelling van een sluitende begroting is daarmee nog niet bereikt. Dat doen wij door middel van dit hoofdstuk. Hierin staan voorstellen die wij aan u doen ter bespreking en vaststelling en die zullen leiden tot de eerste begrotingswijziging 2013. De vaststelling van de sluitende meerjarenbegroting 2013-2016 vindt plaats op 8 november 2012.

September – december 2012

In deze periode wordt gestart met de voorbereidingen van de 2^e berap over 2012, te weten over de financiële mutaties tot 31 augustus. De 2^e berap wordt behandeld in de commissie AZ van 28 november en raad van 20 december, maar sturen wij u eind oktober al toe, zodat u bij de begrotingsbehandeling op 8 november kennis heeft kunnen nemen van deze mutaties. Omdat de septembercirculaire van het rijk is binnengekomen voordat we de conceptbegroting afronden, hebben we de effecten al in de 1^e begrotingswijziging van deze meerjarenbegroting kunnen verwerken.. Bij de 2^e berap komt het volledige beeld terug.

Met deze 2^e berap zijn gelijktijdig de voorbereidingen gestart voor de jaarrekening 2012.

2. Inleiding.

Bij de kadernota hebben we het financieel meerjarenperspectief geschetst. Zonder in herhalingen te vervallen, moeten we constateren dat door macro-economische omstandigheden en daarvan afgeleid lokale omstandigheden, er gaten in de gemeentebegroting worden geslagen. Rijksbezuinigingen, op de algemene en specifieke uitkeringen, tegenvallende woningbouwontwikkeling, lagere OZB-inkomsten, hogere werkloosheid en bijstandsuitgaven, toenemende zorgkosten e.d. leidden ertoe dat we bij de kadernota geen rooskleurig beeld konden schetsen. En we weten: er komen nog meer onzekere tijden aan. De hevigheid en de duur ervan zijn onzeker. Het financieel perspectief onder het gesternte van de nieuwe regering die na de verkiezingen van 12 september zal worden gevormd, is op dit moment niet te voorspellen en daarom kunnen we in deze begroting er nauwelijks rekening mee houden.

In het laatste decennium heeft een solide financieel beleid met beheerste lastendruk voor onze burgers hoog in het vaandel gestaan. Die solide basis heeft ons in 2011 en 2012 bij het verwerken van de eerste ronde aan rijksbezuinigingen zeker geen windeieren gelegd. Een forse ombuigingsopdracht van € 1,3 miljoen, waarvan € 650.000 op bedrijfsvoering, is anno 2012 grotendeels verwerkt.

Bij de behandeling van de kadernota hebben we kunnen constateren dat de gemeenteraad de wens heeft om dat solide financieel beleid voort te zetten. Een sluitende meerjarenbegroting, de tering naar de nering zetten. De raad heeft geen besluiten genomen, maar vooral richting gegeven met betrekking tot prioriteiten en dat als kader meegegeven voor het sluitend maken van de begroting 2013 en volgende jaren.

Natuurlijk zijn er vanuit de raadsfracties uiteenlopende visies geuit met betrekking tot de keuzes die gemaakt moeten worden.

Gelet op de beschouwingen en de verhandelingen daarover hebben wij een achttal uitgangspunten geformuleerd die we hieruit hebben kunnen destilleren. Deze uitgangspunten vormen het toetsingskader voor de ombuigingsmaatregelen, zoals die eerder in de kadernota als ruimtescheppers zijn gepresenteerd.

3. Acht inhoudelijke uitgangspunten.

1. De gemeente voert een solide financieel beleid, waarbij zij streeft naar een sluitende meerjarenbegroting en gericht is op beheersing van de lastendruk voor haar inwoners en bedrijven. De gemeente staat bekend om haar lage woonlasten voor haar burgers – van alle Nederlandse gemeenten verkeert zij met haar lage lasten binnen de eerste groep van 20% – en we willen dat graag consolideren (Zie Toekomstvisie).

2. Duurzaamheid is een belangrijke pijler van het beleidsprogramma Samenhang en betrokkenheid en is een fundamenteel onderwerp binnen de Toekomstvisie. Duurzaamheid is een integraal onderwerp: het reikt tot People, Planet en Profit.

3. De gemeentelijke kosten van de organisatie worden laag gehouden, zodat deze niet onnodig op de burgers worden afgewenteld. De totale kosten van de organisatie bedragen ongeveer 20% van de begroting. In 2011 is een bezuiniging opgelegd van € 650.000, waarmee een substantiële bijdrage is geleverd aan de bezuinigingstaakstelling. Ook komende jaren willen wij alert zijn op de beheersing van de kosten van de ambtelijke organisatie.

4. We hebben ambitie bij de kwaliteit en ontwikkeling van de dienstverlening aan onze burgers en bedrijven en daar houden we aan vast. Efficiency- en effectiviteitsmaatregelen kunnen doorgevoerd worden, maar mogen niet ten koste gaan van de dienstverlening aan de burgers. Waar we processen kunnen vereenvoudigen en tegen lagere kosten kunnen digitaliseren zullen we dat doen. De dienstverlening in het publieke domein, in de gemeentelijke publieksbalie en openbare ruimte, moet daarbij gewaarborgd zijn.

5. Gemeente en burgers werken intensief samen aan duurzaamheid en dragen door een positieve grondhouding daarin tevens bij aan beheersing van de lasten. Son en Breugel is een gemeente die toekomstgericht denkt. De economische crisis met haar nadelige effecten zou de ondernemingszin op het gebied van duurzaamheid kunnen temperen. Son en Breugel wil echter duurzaamheid ontzien van bezuinigingen en inzetten op investeringen in duurzaamheid, die in de exploitatie langjarig beschouwd voordeel kunnen geven. Meer dan gemiddeld terugdringen van afval maakt daar onderdeel van uit. Afval wordt grondstof.

6. Son en Breugel streeft naar behoud van een veilige, groene en goed onderhouden openbare ruimte. Gemeente en burgers werken samen om deze doelstellingen ook in economische moeilijke tijden te bereiken. We voorkomen verslonzing en verwaarlozing van de openbare ruimte. Dit betekent dat we hierop niet verder bezuinigen, maar voor het behoud van het huidige niveau bereid zijn binnen de begroting voldoende middelen te reserveren.

7. Van gemeente naar gemeenschap. We willen daarbij een sociaal-maatschappelijke duurzame samenleving vormen. We willen verbinden. Gemeente en de burgers kijken samen welke beperkingen worden ervaren en hoe deze het best opgelost kunnen worden. Er wordt daarbij een beroep gedaan op de eigen mogelijkheden en de maatschappelijke participatie (het "meedoen") bevorderd. Het verenigingsleven is bij gemeenschapszin daarin belangrijk en kan op steun van het gemeentebestuur rekenen.

We hebben als gemeente en gemeenschap de verplichting om te voorkomen dat mensen onder het sociaal minimum zakken. We hebben een strikt wettelijk sociaal minimum en hebben een wat ruimer

gemeentelijk beleid in deze. Het huidige niveau op het gebied van sociale zekerheid willen we handhaven, waarbij we oog hebben voor de eigen verantwoordelijkheid van onze burgers.

8. We kijken van buiten naar binnen. De regio en de economische potentie daarvan zijn voor Son en Breugel erg belangrijk. Dat bovenlokaal karakter wordt versterkt omdat de gemeente Son en Breugel strategisch is gelegen aan de A50, in de nabijheid van A2 en A58, en gelegen aan het Wilhelminakanaal. Investeren in de komst van nieuwe bedrijven, bereikbaarheid en mobiliteit voor bedrijven en burgers naar en van de regio en Son en Breugel, waaronder bedrijventerrein Ekkersrijt, is een basisvoorwaarde voor een stabilisatie en verdere groei van de sterke economische positie van onze gemeente binnen regio Zuidoost Brabant/ Brainport met gunstige effecten op werkgelegenheid, een evenwichtige bevolkingssamenstelling, een aantrekkelijke woongemeente. Tegelijkertijd vraagt dit veel aandacht voor de verkeersveiligheid binnen de gemeente.

4. Vertrekpunt kadernota.

Bij de kadernota hebben we het volgende beeld geschetst:

Stand meerjarenbegroting na verwerking mutaties en na de junicirculaire				
negatief +, positief -	2013	2014	2015	2016
Stand p. 11 kadernota	1.004.000	365.000	817.000	1.091.000
Afrondingsverschillen kadernota			-3.000	-3.000
Correctie junicirculaire	237.000	150.000	30.000	-40.000
Infrastructuur veiligheid (raadsvoorstel augustus 2012)	-250.000			
Nieuwe stand	991.000	515.000	844.000	1.048.000

Alle beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare maatregelen uit de kadernota zijn verwerkt in de primaire begroting en zitten in dit tussentijds resultaat. Voor Beleidskader verkeer is reeds in 2012 € 250.000 opgenomen in plaats van 2013.

Algemene reserve vrij besteedbaar.

Bij de paragraaf reserves en voorzieningen geven wij inzage in het verloop van de algemene reserve vrij besteedbaar. Hierbij een samenvattende tabel.

Verloop algemene reserve vrij besteedbaar	
Besluit	Saldo
Jaarrekening 2011	4.208.711
Totaal toevoegingen	1.974.031
Totaal onttrekkingen*	2.548.570
Saldo	-574.539
Saldo per 31-12-2012 op basis van besluitvorming tot en met 8 november 2012	3.634.172

* Incl. beleidskader verkeer en krediet Dommelvallei

Stelpost bedrijfsvoering.

Zowel bij de kadernota 2012 als in de paragraaf bedrijfsvoering begroting 2012 en in deze begroting 2013 geven wij een beeld van de realisatie van de bij bedrijfsvoering opgelegde bezuinigingen. Er resteert nog een relatief gering bedrag van € 53.000:

Te realiseren stelpost bedrijfsvoering 2011	650.000
Stand stelpost begroting 2012, bladzijde 88	196.000
Stand kadernota 2012, bladzijde 5	106.000
Stand begroting 2013, paragraaf bedrijfsvoering	53.000
Nog te realiseren 2013-2014	53.000

5. Stand van zaken na de kadernota en voor de begroting.

Tussen het opstellen van de kadernota en het opstellen van de begroting in de periode tot en met half september 2012 zijn nieuwe mutaties opgetreden. Het is een dynamisch proces, waarbij in de financiële huishouding van de gemeente voortdurend veranderingen optreden. Deze mutaties kunnen liggen in concrete besluitvorming op onderwerpen, meevallers en tegenvallers ten opzichte van de geraamde bedragen, circulaire van het rijk en het doorrekenen van de diverse staten van personeel, investeringen, reserves en voorzieningen en rente. De laatste inzichten met betrekking tot groei van aantal woningen en inwoners in relatie tot de algemene uitkering en OZB zijn verwerkt. In onderstaand overzicht geven we hiervan een beeld waardoor een nieuw saldo ontstaat.

Nieuwe mutaties na de vaststelling van de besluitvorming over de kadernota zijn de volgende:

	Mutaties na de kadernota	2013	2014	2015	2016
	<i>negatief +, positief -</i>				
	Nieuwe stand	991.000	515.000	844.000	1.048.000
1	Aanpassing algemene uitkering	0	0	0	-385.000
2	Aanpassing algemene uitkering	20.000	109.000	47.000	-53.000
3	Indexering integratie uitkering Wmo	-24.000	-24.000	-24.000	-24.000
4	Inflatie	-34.000	-71.000	-38.000	107.000
5	Correctie kostenverdeelstaat	-170.000	-165.000	-161.000	-161.000
6	Snel interventie voertuig	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
7	Aanpassing uitkering WWB en Bbz	-88.000	-88.000	-88.000	-88.000
8	Aanpassing OZB	-14.000	8.000	2.000	-102.000
9	Aanpassing bouwleges	-75.000	-50.000	-25.000	0
10	Riolering	-39.000	-44.000	-36.000	-38.000
11	Afval	-21.000	-22.000	-24.000	-30.000
12	Aanpassing rente en investeringen	100.000	63.000	67.000	121.000
13	I&A	-6.000	-6.000	-10.000	-11.000
14	Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum	9.000	9.000	9.000	9.000
15	Basisregistraties	25.000	25.000	25.000	25.000
16	Applicatie leerplicht	4.000	4.000	4.000	4.000
17	Overdracht beheer groen / rood Sonniuspark	0	25.000	30.000	35.000
18	Schrappen stelpost subsidievoordeel	35.000	35.000	35.000	35.000
19	Salarissen personeel	-40.000	-40.000		
	Overige kleine mutaties	2.000	1.000	3.000	4.000
	Totaal mutaties	-326.000	-241.000	-194.000	-562.000
	Nieuwe stand	665.000	274.000	650.000	486.000

Toelichting mutaties na kadernota:

- Aanpassing algemene uitkering:
Voor de kadernota heeft een eerste berekening plaatsgevonden. De laatste jaarschijf leidt tot wijzigingen; dit geldt ook voor de inflatie, zie punt 4.
- Aanpassing algemene uitkering:
Aanpassing algemene uitkering o.b.v. de nieuwe WOZ-waarden, nieuwe woningaantallen en nieuwe inwoners.
- Indexering integratie uitkering Wmo:
Op basis van berichtgeving van het ministerie zal de integratie uitkering Wmo met 2% inflatie verhoogd worden.
- Inflatie:
Inflatie 2016 was nog niet opgenomen. Inflatie voor andere jaren, voornamelijk door lagere opgenomen inflatie salarissen (nullijn in 2013 en 2014) geeft een voordeel.

Correctie kostenverdeelstaat:

De kostenverdeelstaat is geactualiseerd. Alle plussen en minnen leiden per saldo tot een voordeel.

5. Snel interventie voertuig:
In de begroting was uitgegaan van vervanging van een hulpverleningsvoertuig. In overleg met de veiligheidsregio is dit gewijzigd in een snel interventie voertuig. De kosten hiervan vallen lager uit.
6. Aanpassing uitkering WWB en Bbz:
Netto resultaat van een hogere budgetuitkering door ministerie SZW en hogere uitgaven door stijgend aantal uitkeringen.
7. Aanpassing OZB:
Aanpassing OZB o.b.v. de nieuwe WOZ-waarden en nieuwe woningaantallen. De aanpassing voor 2016 bevat ook de inflatie voor 2016 (zat voor de andere jaren al in de oude meerjarenraming).
8. Aanpassing bouwleges:
Op basis van het aantal aanvragen (met name verbouwingen) en de leges in het eerste half jaar 2012 en dat doortrekkend naar volgende jaren verwachten wij dat de meerjarenramingen vanaf 2013 wat te laag zijn ingeschat.
9. Riolering:
Combinatie van voordeel door BTW (2% verhoging naar 21% BTW) en meer uren toerekenen aan riolering. BTW voordeel is ca. € 6.000 en voordeel uren is ca. € 32.000 (in verband met meer uren door voorbereiding c.q. aanleg van retentievijvers).
10. Afval:
Combinatie van voordeel door BTW (2% verhoging naar 21% BTW) en minder uren toerekenen aan afval. BTW voordeel is ca. € 28.000 en nadeel uren is ca. € 7.000.
11. Aanpassing rente en investeringen:
We rekenden met 5%, dat gaat terug naar 4%. Grondbedrijf was reeds verwerkt in de kadernota (€ 180.000). In de afgelopen periode is de gehele begroting doorgelicht. Doordat ook de rentelasten met 4% zijn berekend is het uiteindelijke effect door het Grondbedrijf nihil. Wel zijn er renteconsequenties door veranderende beginstanden in de staat van activa en gevolgen hiervan voor de financieringspositie. Het bedrag dat nu is opgenomen is het aanvullend effect.
12. I&A:
Vloeit voort uit het door de raad vastgestelde meerjarenbeleidsplan I&A.
13. Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum:
Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum heeft als taak het versterken van de bestuurlijke aanpak van de georganiseerde criminaliteit. Sleutelwoorden hierin zijn versterking van de informatiepositie en vergroten van een integrale stuurploeg (gemeente - politie - OM - Belastingdienst en FIOD). Voor de exploitatie 2012 en 2013 is naast een subsidie van de rijksoverheid een verdeelsleutel gemaakt. Voor 2013 wordt van de gemeenten volgens de verdeelsleutel een bijdrage gevraagd van € 4.250 als vaste bijdrage met een verhoging van € 0,27 per inwoner.
14. Basisregistraties:
De gemeenten zijn reeds verantwoordelijk voor de basisregistratie personen en basisregistratie adressen en gebouwen. Deze laatste wordt nu geïmplementeerd in de organisatie. De volgende basisregistratie die ingevoerd moet worden is Grootschalige Topografie. Dit kan slechts gedeeltelijk met de huidige capaciteit.
15. Applicatie leerplicht:
De leerplicht is deels regionaal georganiseerd. De budgettaire last zat voorheen in de begroting. Dit moet hersteld worden.
16. Overdracht beheer groen / rood Sonniuspark:
Diverse delen van Sonniuspark zijn woonrijp en worden na bepaalde tijden voor beheer en onderhoud overgedragen vanuit het project (en GREX) naar de beheerorganisatie (reguliere exploitatie).
17. Schrappen stelpost subsidievoordeel:
Incidenteel worden subsidies toegekend. Deze worden rechtstreeks aan de functionele post toegerekend.
18. Salarissen personeel:
Na verwerking van de staat B van de salarissen blijkt dat € 40.000 minder nodig is dan gevraagd bij de kadernota (was € 240.000 voor 2013 en 2014). Vanaf 2015 was het bij de kadernota gevraagde bedrag lager in verband met de verwachting dat de pensioenlasten lager zouden zijn.

Omdat verwacht wordt dat deze lasten blijvend zijn is de vermindering van € 40.000 alleen verwerkt in 2013 en 2014.

Deze mutaties zijn verwerkt in de primaire begroting. Door deze mutaties ontstaat het volgende beeld:

Stand meerjarenbegroting na verwerking mutaties en na de junicirculaire				
negatief +, positief -	2013	2014	2015	2016
Stand na verwerking junicirculaire	991.000	515.000	844.000	1.048.000
Totaal mutaties na de kadernota	-326.000	-241.000	-194.000	-562.000
Ombuigingsoperatie voor sluitende begroting	665.000	274.000	650.000	486.000

6. Ombuigingsmaatregelen.

Zoals bij de kadernota al duidelijk werd, ligt er een forse opdracht om de meerjarenbegroting sluitend te maken. De voorstellen in de kadernota voor potentiële maatregelen en de uitspraken daarover in de raadsvergadering van 27 juni 2012 leiden er toe dat burgemeester en wethouders de volgende ombuigingsmaatregelen voorstellen. Hierbij hebben wij ons mede laten leiden door de geformuleerde acht inhoudelijke uitgangspunten. Bij vaststelling hiervan kunnen deze omgezet worden in een eerste begrotingswijziging en betekent dit dat de gemeente Son en Breugel toewerkt naar een sluitend financieel meerjarenperspectief.

Ombuigingsoperatie voor sluitende begroting	665.000	274.000	650.000	486.000
--	----------------	----------------	----------------	----------------

negatief +, positief -	2013	2014	2015	2016
1 Besparingen op personeel en organisatie	0	0	-250.000	-250.000
2 Post onvoorzien	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
3 Beëindiging bijdrage financieringsfonds	-169.000	-169.000	-169.000	-169.000
4 Medegebruik locatie europalaan	-25.000	-25.000	0	0
5 Reclame-uitingen Ekkersrijt	-15.000	-20.000	-25.000	-25.000
6 Ontwikkelingmanagement Ekkersrijt na liquidatie industrieschap door de gemeente	0	80.000	80.000	80.000
7 Kostendekkend omgevingsvergunning	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
8 Economische zaken	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
9 Werkbudget grondzaken	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
10 Samen sterk in het buitengebied	-5.200	-5.200	-5.200	-5.200
11 Bijzondere bijstand/gemeentelijk sociaal fonds	-15.000	-20.000	-20.000	-20.000
12 Accommodaties	0	0	0	0
13 Subsidies professioneel	0	-40.000	-40.000	-40.000
14 Subsidies niet professioneel	0	0	0	0
15 Afbouw lessen algemeen muzikale vorming	-6.000	-21.000	-32.000	-32.000
16 Passend onderwijs/onderwijsbegeleiding	10.000	10.000	10.000	10.000
17 Muziekonderwijs rugzakje	0	0	0	0
18 Subsidie LEVgroep; ondeerel jongerenwerker	-22.500	-45.000	-45.000	-45.000
19 Visie op bibliotheek	0	0	-55.000	-55.000
20 Beleidsombuiging peuterspeelzaalwerk	-20.000	-36.000	-36.000	-36.000
21 Sport besparing onderhoud Schuttersheide	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
22 Leerlingenvervoer	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
23 Wmo	-25.000	50.000	0	0
24 Deeltaxi	0	0	0	0
25 Onderhoud groen	0	0	0	0
26 Onderhoud wegen	0	0	0	0
27 Niveau dienstverlening	0	0	0	0
Totaal ombuigingsoperatie	-367.700	-316.200	-662.200	-662.200

1. Besparingen op personeel en organisatie:
Naar verwachting kan, na de eerdere besparingen bij SIEN 1, op bedrijfsvoering zelf nog € 50.000 tot € 100.000 worden bespaard binnen de Dienst Dommelvallei. Het restant ad € 150.000 zal binnen de achterblijvende organisatie bespaard moeten worden. Nadere analyse van de kostenreductie bij Dienst Dommelvallei volgt in de 2e fase november 2012 - maart 2013.
2. Post onvoorzien:
Solide financieel beleid. In 2012 is de post ruim voldoende. In 2010 (€ 78.000 toegekend aan diverse producten) en 2011 (€ 62.000 toegekend aan diverse producten) was deze voor een zeer groot deel benodigd. Halvering, zoals bij de kadernota als suggestie opgenomen, is ongewenst, maar een beperkte verlaging van € 10.000 is wel mogelijk.
3. Beëindiging bijdrage financieringsfonds:
Regionaal overeenstemming. De verwachting is dat op incidentele basis bijdragen zullen worden verstrekt.
4. Medegebruik locatie Europalaan:
Er zijn inmiddels medegebruikers. Het contract loopt af per 1-1-2015. Middelen daarna inzetten voor centrale ambtelijke huisvesting en als dekking voor extra kosten huisvesting Dienst Dommelvallei.
5. Reclame-uitingen Ekkersrijt:
Reclameopbrengsten Ekkersrijt vloeien terug naar gemeente vanwege overdracht taken.
6. Ontwikkeling management Ekkersrijt na liquidatie Industrieschap door de gemeente:
De ontwikkeling van, de sturing op en het beheer van een contactfunctie met bedrijven Ekkersrijt liggen na de liquidatie van het industrieschap volledig bij de gemeente. Vanwege het zeer grote belang moet dit geborgd worden. Liquidatie is voorzien per 1-1-2013. Binnen liquidatiebudget kan 2013 opgestart worden.
7. Kostendekkende omgevingsvergunning:
Het dekkingspercentage onder de bouwaanvragen tot € 50.000 bedraagt minder dan 50%. Voorstel aan de raad volgt om dit op te trekken. Het betreft het grootste deel van de bouwaanvragen.
8. Economische zaken:
Van € 25.000 naar € 20.000 is haalbaar door goede prioritering. Het beschikbare bedrag kan op basis van reële uitgaven in voorgaande jaren verlaagd worden met € 5000..
9. Werkbudget grondzaken:
Het beschikbare bedrag kan op basis van reële uitgaven in voorgaande jaren verlaagd worden met € 5.000.
10. Samen sterk in het buitengebied:
Besloten om niet meer deel te nemen aan het project
11. Bijzondere bijstand / gemeentelijk sociaal fonds:
Wettelijke verplichting, open eindregeling, verantwoorde toekenning op basis van moderne omstandigheden en lokale mogelijkheden. In de uitvoeringspraktijk zal scherper worden gelet op de effectiviteit van het verstrekken van voorzieningen in behoeften van klanten aan de onderkant van de samenleving: er wordt meer gestuurd op het benutten van alternatieve, goedkopere en moderne voorzieningen om in behoeften te voorzien. Voorbeelden zijn dat voor vergoeding van medische kosten schaalvoordeel kan worden gerealiseerd door collectieve verzekering (model Nuenen), dat gebruikte consumptiegoederen via lokale netwerken beschikbaar kunnen zijn en dat krantenabonnementen minder voor de hand liggen, gegeven de voorzieningen voor internet en de bijdrage daarvan ook voor maatschappelijke participatie.
12. Accommodaties:
Ontzien verenigingsleven. We gaan werken aan nieuw accommodatiebeleid, waarbij meer gestuurd wordt op maatschappelijke samenwerking en verbinding. Daar rust vooralsnog geen financiële taakstelling op. Zie nader programma 5.
13. Subsidies professioneel:
Voor 2013 worden geen besparingen geboekt. Met de betrokken instellingen wordt gesproken over effectiviteit en efficiency van de diensten, met het oog op besparingen per 2014. Voorstellen van de instellingen worden daarbij in samenhang en kijkend naar het totaalpakket (boven het instellingsniveau) kritisch beoordeeld, mede in het licht van het gegeven dat het grotendeels gaat om de uitvoering van wettelijke taken. Mocht blijken dat de geraamde

besparing gemotiveerd niet tot deze hoogte haalbaar is, komen we daarin het kader van de begroting 2014 op terug.

14. Subsidies niet-professioneel:

Ontzien verenigingsleven. Gezien de in gang gezette herijking van het subsidiebeleid, waarbij toegewerkt wordt naar meer cohesie, samenwerking en maatschappelijk rendement, en gelet op het feit dat de gemeenschap de verenigingen en vrijwilligers hard nodig zal hebben bij de transitie in het sociaal-maatschappelijk domein, wordt voorgesteld hierop niet te korten.

15. Afbouw lessen algemeen muzikale vorming:

Zoals in de kadernota aangegeven kan deze bovenwettelijke regeling worden afgebouwd. Het is vervolgens de verantwoordelijkheid van de scholen om hieraan vorm te geven als deel van het curriculum. Het niveau van onze muzikale gemeenschap blijft op peil, door de subsidiëring van het scala van muziekgezelschappen, de ondersteuning van muzikale voorstellingen in het dorp en de systematiek van het individuele rugzakje.

16. Passend onderwijs / onderwijsbegeleiding:

De onderwijsbegeleiding is eerder afgebouwd (in kader van de bezuinigingen in 2011). Dit moet worden gezien in het kader van het passend onderwijs. Hoewel de verwachting is dat deze ontwikkeling plaats zal gaan vinden, is de voorgenomen Rijksbezuiniging in 2013 uitgesteld. De scholen zullen moeten worden geactiveerd om daadwerkelijk passend onderwijs ter hand te nemen. Zo niet, dat leidt ertoe dat uiteindelijk de gemeente wordt aangesproken op het treffen en financieren van kostbare voorzieningen voor de kinderen, die eigenlijk op school moeten worden opgevangen. Sturen aan de voorkant dus. De onderwijsbegeleidingmiddelen zullen met name daarop moeten worden ingezet.

17. Muziekonderwijs rugzakje:

Dit vraaggerichte stelsel blijft intact. Het bedrag per rugzakje wordt aangepast om bij blijvende groei toch budgetneutraal uit te komen.

18. Subsidie LEVgroep, onderdeel jongerenwerker:

N.a.v. de kadernota is overleg gevoerd met de LEVgroep. In aansluiting op de visie Persoonlijk en dichtbij is sprake van een herbezinning op het jongerenwerk. Omdat welzijn en zorg dichtbij georganiseerd moeten zijn is het aandachtsgebied van het jeugd- en jongerenwerk de relatie met de jeugd, hun ouders/opvoeders en het sociale netwerk om hen heen in buurten en wijken. De jeugd en jongerenwerker werkt daartoe wijk- en vraaggericht, maakt gebruik van beschikbare voorzieningen, ondersteunt vrijwilligers en mantelzorgers, gaat op de doelgroep af en werkt nauw samen met o.a. verenigingen. De LEVgroep werkt inmiddels aan de omschakeling naar ondersteuning van eigen verantwoordelijkheid en integrale samenwerking, om zo ook effectiever en goedkoper te kunnen werken en de besparingen te realiseren. Deze maatregel moet worden voorbereid en daarom wordt in 2013 slechts de helft geraamd.

19. Visie op bibliotheek:

Op basis van recent vastgesteld visiedocument. Wij stellen voor geen pluspakket af te nemen per 2014 en daarmee qua dienstverlening op basisniveau te gaan afnemen. Voor aanvullende functies zijn ook alternatieve (bijv. private) oplossingen denkbaar. De besparing van € 55.000 kan gehaald worden als vrijvallende huisvesting verhuurd wordt. Gezien de aanloop en het feit dat de huurovereenkomst van de dislocatie op de Europalaan per 1 januari 2015 wordt beëindigd gaan wij hierbij van een voordeel uit vanaf 2015.

20. Beleidsombuiging peuterspeelzaalwerk:

Er is sprake van nieuw beleid (Gemeenteraad oktober 2012) per uiterlijk augustus 2013.

21. Sport besparing onderhoud Schuttersheide:

Analoog aan sportpark HTC wordt deze maatregel in goed overleg met SBC uitgevoerd. De onderhoudskosten voor de gemeente nemen af doordat de zelfwerkzaamheid van SBC groter wordt.

22. Leerlingenvervoer:

Investeren in passend onderwijs en andere beheersmaatregelen moet leiden tot beperkte besparingen. Aanvullende maatregelen zijn in onderzoek (zie programma 5).

23. Wmo:

De doelgroep neemt gestaag in omvang toe. We zetten krachtig in op implementatie van de door de Raad vastgestelde visie op de kanteling. Voorts kan een externe analyse op de uitvoeringspraktijk aanknopingspunten bieden voor een strakkere uitvoering. Naar verwachting gaat de functie begeleiding per 2014 over naar de Wmo. Het budget zal daarmee stijgen waardoor een vergelijking van het totale budget Wmo over 2011 en 2015 geen reële vergelijking is. Het uitgavniveau voor 2015 heeft alleen betrekking op Hulp bij het

Huishouden en kan alleen gestabiliseerd worden op het niveau 2011 indien de toename van het aantal cliënten voor Hulp bij het Huishouden stagneert. Bij een blijvende toename van het aantal cliënten zoals deze zich heeft voorgedaan over 2011 en voordoet in 2012 is stabilisatie op het niveau 2011 niet haalbaar

24. Deeltaxi:

In het najaar 2012 volgt besluitvorming over een nieuwe systeem voor het CVV, gezien de ontwikkelingen in de jurisprudentie. We gaan er vooralsnog van uit dat dit beperkte invloed heeft op het budget.

25. Onderhoud groen:

Gezien door de raad geformuleerde uitgangspunten geen verdere bezuinigingen.

26. Onderhoud wegen:

Gezien door de raad geformuleerde uitgangspunten geen verdere bezuinigingen.

27. Niveau dienstverlening:

Gezien door de raad geformuleerde uitgangspunten geen verdere bezuinigingen.

Resultaat na ombuigingen:

Resultaat na ombuigingen				
<i>negatief +, positief -</i>	2013	2014	2015	2016
Begrotingstekort na kadernota en mutaties	665.000	274.000	650.000	486.000
Totaal ombuigingsoperatie	-367.700	-316.200	-662.200	-662.200
Begrotingsresultaat na ombuigingsoperatie	297.300	-42.200	-12.200	-176.200

Conclusie is dat met de ombuigingsmaatregelen er een tekort blijft in het jaar 2013 en er een voordeel ontstaat in de overige jaren..

Daarnaast spelen er voor de komende jaren nog een aantal andere dossiers waarvoor ook middelen vrijgemaakt moeten worden.

	2013	2014	2015	2016
Projecten waarvoor nog geen middelen zijn vrijgemaakt.				
1 Berzob fase 2	37.000	73.000	22.000	
2 Berzob fase 1				
3 Structureel inbouwen NO-Corridor		150.000	150.000	200.000
4 Slowlanes (Brainport Avenue)		50.000	50.000	50.000
5 HOV/Noord-oostbrabant		150.000	150.000	200.000
Totaal	37.000	423.000	372.000	450.000

* Bij verkeer gaat het om investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Bij de nota reserves en voorzieningen 2011 is besloten om bij voorkeur deze investeringen niet te activeren en bij wel activering uit te gaan van een afschrijvingstermijn van 15 jaar. Vooralsnog zien wij geen mogelijkheden om deze gelden ineens te vrij te maken en daarom kiezen wij voor deze benadering.

1. Berzob fase 2:

Ligt relatie met Ekkersrijt (en liquidatieverrekening). Uiterlijke betaaldatum 1-12-2015

2. Berzob fase 1:

Ligt een relatie met grondverkoop € 351.000. Te betalen na 1-1-2020

3. Structureel inbouwen NO-corridor:

We kiezen voor structurele dekking en een groepad. Deze werkwijze is analoog aan het groepad onderwijs. De exacte bijdrage van Son en Breugel is nog niet bekend: een bandbreedte van € 3 tot € 7 miljoen bijdrage. Met deze opname kan voorzien worden in een investeringsbijdrage van bijna € 2 miljoen. We starten in 2014. Indien in een jaar nog geen beroep op deze gelden wordt gedaan, storten we de gelden in een reserve die vervolgens mede gebruikt kan worden als dekking. Investerings in bereikbaarheid en mobiliteit zijn essentieel voor behoud en groei van de positie van Son en Breugel in de regio. Dat werkt door in werkgelegenheid en bedrijvigheid, ontwikkeling van de bevolkingssamenstelling en de duurzaamheid van de gemeenschap. Daarom is het nodig jaarlijks middelen te reserveren voor toekomstige uitgaven aan grote infrastructurele projecten zoals NO-corridor, Slowlane en HOV. Het meerjarenperspectief geeft ruimte om vanaf 2014 jaarlijks bedragen vrij te maken voor deze projecten.

4. Slowlanes (Brainport Avenue):

Startdatum: uiterlijk 2017: vermoedelijke bijdrage € 0,5 tot € 2 miljoen.

5. HOV Noordoost Brabant:

Een bedrag van ca € 5 miljoen is geraamd voor Son en Breugel. Daarnaast wordt ervan uitgegaan dat wegbeheerder RWS € 7 miljoen bijdraagt. Voor HOV Zuidoostbrabant wordt geen bedrag geraamd. Startdatum na 2015. Voor de nadere financiële toelichting verwijzen wij naar NO-corridor.

In algemene zin kan gezegd worden dat de werkwijze van het opnemen van een groepad vanuit financieel oogpunt verstandig is. In de vorige raadsperiode is die werkwijze toegepast bij het groepad onderwijs en nu we aan de vooravond staan van nieuwbouw van scholen blijkt dat die ruimte aanwezig is binnen de begroting en dat voorkomt dat lastige beslissingen genomen moeten worden. Deze aanpak die getuigt van een solide financieel beleid passen wij ook toe bij de grote infrastructurele werken.

Indien voor deze projecten binnen de huidige begroting ruimte vrijgemaakt wordt ontstaat het volgende tekort:

Resultaat na nieuwe projecten				
<i>negatief +, positief -</i>	2013	2014	2015	2016
Begrotingsresultaat na ombuigingsoperatie	297.300	-42.200	-12.200	-176.200
Nieuwe projecten	37.000	423.000	372.000	450.000
Saldo meerjarenbegroting	334.300	380.800	359.800	273.800

Voorts is de septembercirculaire op de valreep binnengekomen. De effecten hiervan op het meerjarensaldo treft u hierbij aan.

Effecten incl. septembercirculaire				
<i>negatief +, positief -</i>	2013	2014	2015	2016
Saldo meerjarenbegroting na ombuiging en nieuwe projecten	334.300	380.800	359.800	273.800
Bijstelling septembercirculaire	-182.000	-253.000	-194.000	-205.000
Saldo meerjarenbegroting	152.300	127.800	165.800	68.800

Wij denken dat met deze meerjarenbegroting er een evenwichtig samenspel kan ontstaan van belangrijke elementen: een langjarig solide financiële positie van de gemeente, voortzetting van een beheerste lastendruk voor onze burgers en bedrijven en verdere uitvoering geven aan onze ambities uit het beleidsprogramma Samenhang en Betrokkenheid. Belangrijk vinden wij hierbij dat bij de behandeling van de kadernota de gemeenteraad expliciet heeft aangegeven dat binnen moeilijke financiële tijden de eigenheid van Son en Breugel met haar hoogwaardige voorzieningenniveau behouden moet blijven: een veilige, groene en goed onderhouden gemeente met een gemeenschap die een sociaal maatschappelijke duurzame samenleving vormt.

Om dit niveau in deze financieel moeilijke tijden vast te houden en toekomstige investeringen te kunnen uitvoeren dient de gemeente ook naar haar inkomsten te kijken. Om tot een sluitende begroting te komen achten wij een extra verhoging van de opbrengsten van de OZB met 5% verantwoord. Dit brengt een bedrag van structureel ruim € 150.000 op. Voor een koopwoning van € 325.000 betekent dit een tariefverhoging op jaarbasis van € 17. Dit is inclusief de inflatiecorrectie. Voor huurders betekent dit geen extra last omdat zij geen OZB betalen.

Met betrekking tot de algemene lastendruk voor onze inwoners zien wij dat gelijktijdig het door de gemeente ingangezette afvalstoffenbeleid de afgelopen periode haar vruchten afwerpt. Het beleid en het gedrag van onze burgers lonen.

Voor 2013 kan het tarief verlaagd worden met 10%. In plaats van een inflatie van 2% toe te moeten passen zal de burger de verlaging met 10% in positieve zin merken in zijn portemonnee. Ten opzichte van 2012 betekent dit een tariefverlaging (meerpersoonshuishoudens) van € 23. Als de besparing op de afvalstoffen niet volledig lukt in 2013 zal het tekort aangevuld worden uit de reserve afvalstoffenheffing.

Indien we de tariefaanpassing rioolheffing tenslotte hierbij betrekken (2% inflatie en 1% extra vanwege het uitvoeringsplan) dan betekent dat voor een eigenaar van een woning van € 325.000 met

een meerpersoonshuishouden over deze belasting en heffingen een stabilisatie van de lastendruk in 2013: - 0,2% ten opzichte van 2012.

Belastingdruk	OZB	Afvalstof- fenneffing	Rioolhef- fing	Totaal	% wijziging t.o.v. 2012
2012 o.b.v. herstellatarief	€ 236,00	€ 234,00	€ 157,00	€ 627,00	
Verhoging OZB 5% / Verlaging afval 10%	€ 253,00	€ 211,00	€ 162,00	€ 626,00	-0,2%

De algehele lastendruk blijft in deze situatie in 2013 ten opzichte van 2012 licht onder de nullijn, dit is onder de inflatie-index van 2%. Bekijken we de periode 2010-2013 dan blijkt dat de gerealiseerde lastendaling, zeker als we daarbij de inflatieontwikkeling over deze periode (3x2%) betrekken, behoorlijk is.

Het financieel resultaat van de begroting na de OZB-verhoging van 5% is het volgende:

Resultaat na OZB				
negatief +, positief -	2013	2014	2015	2016
Saldo meerjarenbegroting na ombuiging en nieuwe projecten	152.300	127.800	165.800	68.800
Extra OZB-inkomsten	-153.000	-156.000	-162.000	-168.000
Saldo meerjarenbegroting	-700	-28.200	3.800	-99.200

Conclusie is dat met deze ombuigingsmaatregelen er een eerste begrotingswijziging ligt, die leidt tot een sluitend financieel meerjarenperspectief met een gelijkblijvende lastendruk.

Programma's

Programma 1: Bestuurlijke en economische zaken

Coördinerend portefeuillehouder: drs. J.F.M. Gaillard

Coördinerend portefeuillehouder: dhr. J.P. Frenken (aandachtsgebied economische zaken)

Coördinerend portefeuillehouder: dhr. R. Visser (aandachtsgebied Ekkersrijt)

Beoogd maatschappelijk effect: Wat willen we bereiken?

Binnen het programma bestuurlijke zaken draait het in de kern om de relatie tussen burger en bestuur. Primaire doelstelling is verbetering van de wisselwerking tussen openbaar bestuur en burger enerzijds en raad en college van burgemeester en wethouders anderzijds. Daarbij onderscheiden we thema's als een goed functionerende (duale) democratie, een bestuur dat burgers mogelijkheden voor beïnvloeding, participatie en samenspraak biedt, een bestuur dat belangen transparant afweegt en een bestuur dat burgers aanspreekt op hun verantwoordelijkheid. Daarnaast tracht het bestuur de positie van de gemeente te versterken door regionale samenwerking.

Doelstelling van economische zaken is het versterken van de economische structuur van Son en Breugel en het stimuleren van de werkgelegenheid door onder andere het verbeteren van het bedrijfsklimaat en (creatief) ondernemerschap. Een gezonde economie betekent een levendige, aantrekkelijke en sociale gemeente voor zowel de inwoners, voor de werkenden, als voor bezoekers.

Operationele doelstellingen 2013

Aandachtsgebied bestuurlijke zaken

- Voortzetting samenwerking op gebied Rekenkamercommissie.
- Personele invulling Rekenkamercommissie.
- Samenwerking gemeenten Geldrop – Mierlo, Nuenen c.a. en Son en Breugel.
- Samenwerking in SRE-verband en andere (sub)regionale gremia.
- Samenwerking in RUD (Regionaal Uitvoeringsdiensten Dienst (o.a de milieudienst is hierin opgegaan)).
- Ontvlechting Industrieschap Ekkersrijt.

Aandachtsgebied economische zaken

- De gemeente scheidt binnen haar mogelijkheden voorwaarden voor bedrijven om te kunnen bijdragen aan een goede economische ontwikkeling van Son en Breugel en de regio. Denk hierbij aan bijdrage regionaal beleid, regionaal bedrijventerreinenbeleid, detailhandelsbeleid en uitvoering van bestaand beleid.
- Vorm geven aan een nieuw masterplan Ekkersrijt. Dit plan vormt het kader voor de gewenste toekomstige ontwikkelingen op bedrijventerrein Ekkersrijt.
- Door intensief ruimtegebruik en verkenning voor herstructurering op het bedrijventerrein wordt deels voorzien in de ruimtevrage van lokale en regionale bedrijvigheid.
- De gemeente werkt structureel samen met ondernemersorganisaties KvK en OVSB in centrummanagement structuur voor het centrum van Son.
- Met zowel de Ondernemersvereniging Son en Breugel (OVSB) als de Ondernemers Vereniging Ekkersrijt (OVE) vindt overleg plaats waarbij zowel strategische als uitvoeringsvraagstukken worden besproken. Naast overleg met het georganiseerde bedrijfsleven vinden bilaterale gesprekken plaats met ondernemers en vastgoedeigenaren over gebiedsgerichte ontwikkelingen.
- De gemeente vindt het belangrijk om beginnende ondernemers, met een toenemende aandacht voor ZZP'ers, op weg te helpen en voert dan ook een actief starterbeleid.
- Communicatie met ondernemers en ondernemersorganisaties is zeer belangrijk. Zowel het digitale als het fysieke bedrijvenloket worden verder ontwikkeld als het communicatiepunt voor het bedrijfsleven.
- De gemeente intensificeert het relatiebeheer en netwerk mogelijkheden.

Aandachtsgebied recreatie en toerisme

- Het stimuleren en ontwikkelen van dag- en verblijfsrecreatieve voorzieningen.
- Het in stand houden en verbeteren van de routegebonden toeristische en recreatieve infrastructuur als wandelrouten netwerk en fietsrouten netwerk.

- Het verzorgen van een goede promotie en informatievoorziening voor zowel de sector als voor individuele ondernemers.
- Het actief stimuleren van samenwerking binnen de sector door organiseren van overleg en voorlichting.
- Evalueren van bestaand beleid en opstellen nieuw recreatief en toeristisch beleid 2013-2016.

Aandachtsgebied Voorlichting en Communicatie

- Uitbouw en intensiever gebruik digitale en interactieve communicatiemiddelen.
- Vergroten communicatiebewustzijn van de organisatie.
- Toegankelijke en heldere beleidsvoorlichting (B-taalniveau).
- Inzetten van communicatie als strategisch instrument.
- Bedenken en inzetten van passende participatievormen om inwoners op basis van de participatieladder te laten meedenken en meedoen.
- Bekendheid geven aan de begrippen Samenhang, Betrokkenheid en Duurzaamheid.
- Bij gezamenlijk beleid en projecten, op intergemeentelijk en regionaal niveau, weloverwogen kiezen voor wel of niet onderscheidende opstelling.
- Aandacht voor communicatie m.b.t. duurzaamheidsbeleid.
- Aandacht voor communicatie m.b.t. KCC / project Dienstverlening.
- Aandacht voor communicatie m.b.t. ontwikkelingen Dommelvallei.

Wat gaan we daarvoor in 2013 doen?

Aandachtsgebied bestuurlijke zaken:

Rekenkamercommissie

Op 1 mei 2013 loopt de huidige "Samenwerkingsovereenkomst rekenkamercommissies gemeenten Best, Heeze-Leende, Nuenen, Son en Breugel en Waalre" af. Op die datum eindigt tevens de benoemingstermijn van de drie leden van de rekenkamercommissie.

Tijdig voor genoemde datum zal, in overleg met de overige betrokken gemeenten, voortzetting van de samenwerking worden gezien, alsmede de personele invulling van de commissie, en worden u voorstellen voorgelegd.

Inzet bij de besprekingen zal zijn, conform het standpunt van het presidium: voortzetting van de samenwerking, waarbij van voorafgaand nader onderzoek, bijvoorbeeld in de vorm van een enquête, kan worden afgezien.

Samenwerking gemeenten Geldrop – Mierlo, Nuenen c.a. en Son en Breugel

Indien de gemeenteraden van Geldrop – Mierlo, Nuenen c.a. en onze gemeente november 2012 groen licht geven voor verdere samenwerking tussen deze drie gemeenten, zullen de voorbereidingen worden voortgezet voor realisering van de Dienst Dommelvallei per 1 januari 2014. Deze Dienst zal onder éénhoofdige leiding en op één locatie de bedrijfsvoeringstaken voor de drie gemeenten gaan uitvoeren.

De voorbereidingen behelzen onder andere nadere uitwerking van vorm en inrichting van het bestuur (op basis Wet gemeenschappelijke regelingen), inrichting van de organisatie en huisvesting.

Bij dit traject zullen de gemeenteraden nauw worden betrokken, zowel rechtstreeks (besluitvormende documenten) als via de Klankbordgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de drie gemeenteraden. Deze Klankbordgroep heeft vooral een adviserende / sturende rol lopende het traject richting Stuurgroep.

De gemeenten worden bij dit traject begeleid door extern adviseur WagenaarHoes Organisatieadvies.

Samenwerkingsverband Regio Eindhoven

Ten gevolge van de val van het kabinet is het wetsvoorstel tot beëindiging van de Wgr+ status van o.a. het SRE controversieel verklaard en blijft verdere behandeling (in ieder geval vooralsnog) achterwege. Afhankelijk van het komende Regeerakkoord zal de opheffing van de Wgr+ status al dan niet opnieuw opgepakt worden. De eerder beoogde datum 1 januari 2013 is evenwel onhaalbaar geworden.

Ook zal verder uitvoering worden gegeven aan de door uw raad in 2011 onderschreven en vastgestelde Regionale Agenda 2011 – 2014. Ons college zal zich ook in 2013 bij de samenwerking laten leiden door de in de Regionale Agenda opgenomen koers:

- Ambitie is dat de regio in 2020 tot de wereldtop behoort als technologieregio en dat een sterke economie gecombineerd wordt met hoge ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid;
- Deze ambitie is geconcretiseerd in een achttal regionale thema's. De intergemeentelijke samenwerking krijgt hiermee een focus en doelgerichtheid;
- In de samenwerking is het subsidiariteitsbeginsel leidend. Elke gemeente moet vanuit zijn eigen kracht opereren en alleen regionale thema's op het schaalniveau van de 21 gemeenten horen thuis bij het SRE.

Wij zullen ons in de diverse gremia ook sterk blijven maken om samenwerking tussen of samenvoeging van het SRE met o.a. Veiligheidsregio en de GGD te realiseren. Positieve effecten daarvan zouden zijn: vergroting slagkracht, vermindering bestuurlijke drukte, efficiencyverbetering en lagere kosten, meer eenheid en eenduidigheid in regels en dienstverlening.

Wat betreft de in de begroting 2013 opgenomen financiële bijdrage aan het SRE: deze is conform de bijdrage die hiervoor is opgenomen binnen de SRE-begroting 2013. De verlaging van de bijdrage (€ 21.000) wordt met name veroorzaakt doordat de VVV-functie van het SRE is beëindigd. Samenwerking vindt ook plaats in andere c.q. gelieerde (sub)regionale gremia, zoals met het oog op majeure infrastructurele opgaven.

Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD)

Daarnaast vindt per 1 januari 2013 de vorming van Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD) zijn beslag, waarbij taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving ondergebracht gaan worden. In onze regio zal de huidige SRE Milieudienst als basis gebruikt worden voor de vorming van de RUD.

Een en ander betekent dat u voorstellen worden voorgelegd tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling SRE en tot het aangaan van een gemeenschappelijke regeling RUD. Tot nu toe zijn wij er van uitgegaan dat de invoering van de RUD budgettair neutraal geschiedt. De begroting van de RUD is momenteel nog niet vastgesteld, derhalve is een bevestiging hiervan nog niet mogelijk.

Ontvlechting Industrieschap Ekkersrijt

Het bestuur van het industrieschap Ekkersrijt heeft geconcludeerd, dat de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling is bereikt. De exploitatie van de gronden is nagenoeg afgerond en de kwaliteit op langere termijn van Ekkersrijt is geborgd. Daardoor is er geen noodzaak meer tot instandhouding van een industrieschap en kan het worden opgeheven. Dit betekent dat de gronden overgedragen worden aan de gemeente Son en Breugel en er financiële afwikkeling gaat plaatsvinden.

De ontvlechting wordt begeleid door een deskundig extern bureau (Ernst & Young). Het streven is te komen tot formele opheffing per 31 december 2012. Daartoe wordt een slotbalans opgesteld. In 2013 zal de administratief-technische afwikkeling (notaris, kadaster, archief, afronding lopende projecten etc.) plaatsvinden. Voorts moet rekening worden gehouden met het inbedden van een aantal taken in onze ambtelijke organisatie.

Masterplan Ekkersrijt

De opheffing van het industrieschap, betekent dat Son en Breugel weer volledig verantwoordelijk wordt voor Ekkersrijt. De basis voor het beleid vormde tot op heden het masterplan Ekkersrijt, maar allerlei ontwikkelingen nopen tot een grondige actualisering ervan. Momenteel wordt daaraan al hard – en in overleg met bedrijven / stakeholders op het terrein – gewerkt. Wij hopen u het herziene masterplan snel (begin 2013) te kunnen voorleggen. Daarmee is dan de basis voor het te voeren beleid voor Ekkersrijt vernieuwd en daarop kunnen we een adequate uitvoering en facilitering organiseren.

Parkmanagement

Met de opheffing van de Stichting Parkmanagement keert de verantwoordelijkheid voor het onderhoud van de openbare ruimte van Ekkersrijt terug naar de gemeente. We hebben inmiddels afspraken gemaakt over goede inpassing in de wijkteamsystematiek. We hebben er vertrouwen in, dat dit, net als in de rest van de gemeente, ook op Ekkersrijt tot een slagvaardige en klantvriendelijke werkwijze zal leiden.

Een aantal meer beleidsmatige taken van de voormalige stichting zal worden ondergebracht in de te realiseren uitvoeringsorganisatie, waarover we hiervoor spraken. Ook op dit onderdeel beogen wij een voor de ondernemers laagdrempelige en werkwijze, die gekenmerkt wordt door transparantie en goede communicatie.

Aandachtsgebied economische zaken:

Speerpunten zijn:

- Deelname aan regionaal en subregionaal (SRE)overleg en lokaal overleg met ondernemersverenigingen.
- Via overleg met een nader te formeren strategisch platform bestaande uit vertegenwoordigers van het (georganiseerde) bedrijfsleven komen tot een nieuw masterplan Ekkersrijt.
- De gemeente Son en Breugel, de OVSB en de Kamer van Koophandel werken al 1,5 jaar intensief samen aan een professionele samenwerkingstructuur voor het centrum genaamd centrummanagement Hartje Son. De volgende stap naar professionalisering moet worden gerealiseerd .
- (Pro)actief relatiebeheer met bestaande bedrijven en ondernemersorganisaties om tijdig vraagstukken van het bedrijfsleven te herkennen, op te lossen en te faciliteren. Bijvoorbeeld herstructureringsopgaven, begeleiden nieuwe vestigers of interne verplaatsingen.
- De terugname van taken van stichting Parkmanagement Ekkersrijt door de gemeente betekent dat er geïnvesteerd moet worden in de communicatie en informatievoorziening naar de ondernemers op Ekkersrijt.
- Naast de individuele voorlichting en advisering van startende ondernemers wordt ook de organisatie van de succesvolle jaarlijkse collectieve startersbijeenkomst gecontinueerd.
- Binnen het budget voor economische zaken zullen we tevens invulling geven aan centrummanagement en daaruit een financiële bijdrage inzetten als co-financiering.

Aandachtsgebied recreatie en toerisme:

Speerpunten zijn:

- Het huidige toeristisch en recreatief beleid "Pret en ontspanning met een groen tintje" kent een looptijd tot en met 2012. Een evaluatie van het beleid wordt nog in 2012 nagestreefd. Naar aanleiding daarvan volgt beleidsontwikkeling voor 2013 en verder. Daarbij wordt aangesloten bij lokale en subregionale initiatieven van de Dommelvallei gemeenten en Het Groene Woud.
- Aantrekkelijkheid en bekendheid van Son en Breugel als recreatief en toeristisch gebied vergroten door verbinden van initiatieven en bedrijven en door voorlichting en door uitvoering van professioneel centrummanagement.
- Uitvoeren van quickwins die worden vastgesteld ter uitvoering van de visie over de Dommel, genaamd "verslingerd aan de Dommel".
- De gemeentelijke bijdrage aan het SRE voor de exploitatie van de Regio VVV, vervalt per 1-1-2013. Voor het beschikbare budget van 2012 is geen bestemming en mag komen te vervallen. Na de evaluatie van het beleid R&T volgt beleidsontwikkeling. Daarbij wordt bezien welke middelen daarvoor benodigd zouden zijn.

Aandachtsgebied Voorlichting en Communicatie

Communicatie is gericht op proactieve, open, begrijpelijke en toegankelijke publieks- en ook mediavorlichting. Daarnaast wordt communicatie ingezet als strategisch instrument in verschillende fases van beleidsontwikkeling- en beleidsuitvoeringsproces.

Meedenken en meedoen

Interactie met inwoners staat daarbij centraal. Het college wil graag dat inwoners en ondernemers meedenken en meedoen. Diverse instrumenten voor burgerparticipatie worden ingezet om inwoners op verschillende manieren te betrekken in het voorbereidings- en besluitvormingsproces. Bij ieder onderwerp of project wordt nagedacht over een passende participatievorm en/of ook een passende wijze van communiceren.

Voorkeur voor digitaal

Het college wil in haar dienstverlening naar inwoners de nadruk leggen op het gebruik van digitale communicatiekanalen en - middelen. Ook in 2013 zet het college sterk in op intensiever gebruik van de website en de webwinkel.

Daarnaast vormt de website een belangrijk instrument in het proces van burgerparticipatie op verschillende niveaus. Het digitale instrumentarium om inwoners te laten meedenken en meedoen, wordt verder uitgebreid. Toepassing van sociale media wordt uitgebreid en gestimuleerd.

Aangezien overheidscommunicatie is bedoeld voor alle inwoners, ook de inwoners die (nog) geen toegang hebben tot de digitale kanalen, kunnen de traditionele middelen niet volledig vervangen worden door digitale middelen.

Proactief en open communiceren

De volgende kernwaarden en begrippen staan in de communicatie centraal: *Samenhang, Betrokkenheid, Duurzaamheid, Samenwerking, Participatie, Begrijpelijke taal, Openheid en Transparantie.*

Als gezicht van de gemeente nemen de collegeleden de woordvoering naar pers en het publiek actief ter hand. Het college gebruikt de vrije publiciteit om met name de begrippen Samenhang, Betrokkenheid en Duurzaamheid concreet invulling te geven.

Het college communiceert bij voorkeur proactief en indien nodig, reactief op de lokale, regionale en landelijke actualiteiten.

Communiceren bij intergemeentelijke en regionale projecten

Op steeds meer terreinen worden, in intergemeentelijk of regionaal verband, projecten opgepakt of wordt beleid gemaakt. Het is van belang dat bij ieder onderwerp een weloverwogen keuze gemaakt wordt of Son en Breugel zich wel of niet onderscheidend opstelt en haar eigen communicatiestrategie kiest.

Projecten in 2013

De verregaande samenwerking met Nuenen en Geldrop-Mierlo en in het verlengde daarvan de invoering van het gezamenlijke Klantencontactcentrum (in samenwerking met Nuenen) en de Dienst Dommelvallei (in samenwerking met Nuenen en Geldrop-Mierlo) vraagt in 2013 veel aandacht. Daarnaast vormt het duurzaamheidsbeleid een belangrijk thema, waarbij communicatie een grote rol speelt, aangezien veelal een andere houding of gedragsverandering tot stand gebracht moet worden.

Wat betekent dit financieel?

Financieel overzicht in € 1.000

Programma 1	Realisatie	Begroting				
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Baten						
Bestuur	0	0	0	0	0	0
Externe contacten	0	0	0	0	0	0
Voorlichting en communicatie	0	0	0	0	0	0
Bestuurlijke ondersteuning	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	0	0	0	0	0	0

Lasten						
Bestuur	1.009	1.105	1.103	1.064	1.072	1.072
Externe contacten	578	582	629	637	643	643
Voorlichting en communicatie	100	220	240	240	241	241
Bestuurlijke ondersteuning	80	154	105	105	105	105
Totaal lasten	1.767	2.061	2.077	2.046	2.061	2.061

Totaal saldo	1.766	2.061	2.077	2.046	2.061	2.061
---------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Verschillenanalyse t.o.v. vaststelling 2012

In onderstaand overzicht moet een negatief bedrag gelezen worden als een voordeel en een positief bedrag als een nadeel.

Het bedrag dat genoemd is als "2013 oud" is het bedrag dat in de meerjarenraming 2012-2015 geraamd was voor het jaar 2013.

Toelichting	2013 oud	2013 nieuw	Vershil
Programma 1	2.055	2.077	22
Autonome ontwikkelingen:			
Aanpassing bijdrage SRE De inwonersbijdrage van het SRE wordt aangepast. De bijdrage aan het SRE komt terug in verschillende programma's (zie ook programma 5 en 9). In totaliteit gaat het om een voordeel van € 21.000. Voor dit programma is het een nadeel.			21
Aanpassing salarissen bestuur conform staat B.			14
Overige mutaties < € 10.000,			-13
Totaal			22

Programma 2: Publieke dienstverlening

Coördinerend portefeuillehouder: drs. J.F.M. Gaillard

Coördinerend portefeuillehouder: R. Visser (aandachtsgebied WMO loket)

Beoogd maatschappelijk effect: Wat willen we bereiken?

In Son en Breugel staat de vraag van de klant centraal en zorgen we voor een efficiënte, integrale, snelle en voor de klant duidelijke afhandeling van die vraag. Dit gebeurt via de publieksbalies in de hal van het gemeentehuis, de telefoon, per post, de wijkteams en het internet, conform de één-loketgedachte. Wat we willen bereiken is tevreden klanten die goed geholpen zijn. Goed helpen betekent niet alleen klanten snel en vriendelijk te woord staan, maar ook betrouwbaar, met hoge kwaliteit en gericht op maatschappelijk effect. Op middellange termijn moeten gemeenten de poort zijn voor de gehele (semi)overheid: de klant staat centraal bij de transparante en dienstverlenende overheid.

Operationele doelstellingen 2013

Implementatie van het dienstverleningsconcept

Het gewenste niveau van dienstverlening is in 2010 uitgewerkt in een dienstverleningsconcept met kwaliteits- en servicenormen. In het dienstverleningsconcept wordt uitgegaan van het geleidelijk invoeren van het concept *Antwoord*©. Dit concept helpt gemeenten om de contacten met burgers professioneler af te handelen en wordt op termijn dé ingang voor een groot deel van de overheid.

Om dienstverlening op een consistent hoog niveau te brengen en te houden dienen alle kanalen (web, telefonie, balie, chat, sms-alert, enzovoort) op elkaar aan te sluiten en gelijke content te bevatten. De kanalen die ingericht moeten zijn:

- Website: beter benutten van de mogelijkheden van digitale dienstverlening (e-dienstverlening). In 2013 wordt de zogenaamde kanaalstrategie geïmplementeerd. We blijven onze producten en diensten aanbieden via alle kanalen, maar proberen onze klanten te verleiden om ons voor een groter deel via het digitale kanaal te benaderen. Voor een groter deel dienstverlening 24 uur per dag, 7 dagen per week.
- Telefonie: inrichten van telefonisch kanaal, zodat op termijn (2015) 80% van de inkomende telefoontjes direct afgehandeld kunnen worden (eerstelijns-afhandeling). Met de start van het KCC is toegewerkt naar 35% eerstelijns-afhandeling van vragen in de frontoffice. Verbetering van de telefonie heeft daar een groot aandeel in. In 2013 worden meer producten en diensten overgeheveld naar het KCC met als doel een groei van de eerstelijnsafhandeling in 2014 naar 60%.
- Balie: Naast een snelle en kwalitatief goede klantafwikkeling, zijn de balies van het gemeentehuis anders gaan werken. In 2013 wordt – afhankelijk van de invoering van de wetgeving - de dienstverlening aan de balie gewijzigd als gevolg van de nieuwe taken van de gemeente (transities AWBZ-WMO, jeugdzorg en WWnV). Als gevolg daarvan wordt de dienstverlening meer geïntegreerd met die van partners die ook een rol hebben in het sociale domein.
- Post: in 2013 is er blijvende aandacht voor om tenminste 95% van de post tijdig af te handelen.

Producten en processen

- Continue heroverweging producten en diensten.
- Herontwerp en beheer van werkprocessen (afschaffen / vereenvoudigen / automatiseren / digitaliseren).

Gemeentelijke bijdrage: Wat gaan we daarvoor in 2013 doen?

Implementatie van het dienstverleningsconcept, de volgende fase

Het in 2012 opgerichte gezamenlijke klantcontactcentrum Nuenen/Son en Breugel wordt in 2013 uitgebouwd om een groter deel van de vragen direct, in één keer en in één keer goed te beantwoorden. Invoeren van *Antwoord*© heeft consequenties voor de manier van werken voor de gehele organisatie en raakt huisvestingsaspecten, personeel & organisatie en Informatie & Automatisering.

Er kan worden begonnen met de uitvoering van het integraal inrichten van de dienstverlening:

- Uitbouwen van het Klant Contact Centrum voor beide gemeenten, waarbij een groter aandeel van de producten en diensten direct worden afgehandeld. In 2013 wordt dit geleidelijk uitgebreid, om in 2014 tot een eerstelijnsafhandeling van 60% in het KCC te komen.
- Voorbereiding van het gezamenlijk uitvoeren van de gehele publieke dienstverlening voor Son en Breugel en Nuenen (in samenwerking met Geldrop-Mierlo).

De volgende doelen worden behaald in 2013:

- Start implementatie van fase 3 van Antwoord© in Son en Breugel in samenwerking met Nuenen en eventueel in samenwerking met Geldrop-Mierlo
- Kwaliteitsverhoging en vergroting van het productenaanbod op de site resulteert in tenminste 10% meer productverstrekkingen of digitale aanvragen via de website.
- Vergroting van het aandeel telefonische afhandeling van klantvragen, groeiend van 35% in 2012 naar 60% in 2014.
- 95% van de ingekomen post wordt binnen de afgesproken termijn afgehandeld.
- 95% van de meldingen openbare ruimte wordt binnen 4 werkdagen opgepakt, urgente meldingen worden binnen 1 werkdag opgepakt.
- Vereenvoudiging van het taalgebruik in brieven en formulieren.
- De benchmark publiekszaken wordt voorbereid ter uitvoering in 2014.

Producten en processen

Binnen de gemeente vindt een verdere verschuiving plaats van producten naar de frontoffice. Dit met als doel de klanten zoveel mogelijk in de frontoffice te kunnen helpen. Daarbij ligt de focus op het vereenvoudigen en zo mogelijk schrappen van overbodige regelgeving. Uitgangspunt bij het vastleggen en vereenvoudigen van de werkprocessen is een zodanige opzet dat producten ook digitaal zijn aan te vragen en/of te verstrekken.

Door het geregeld toetsen van de bestaande manieren van werken willen we de kwaliteit van dienstverlening en de manier van werken continu blijven verbeteren.

De volgende doelen worden behaald in 2013 (afhankelijk van ontwikkeling wetgeving):

- De APV Son en Breugel wordt verder vereenvoudigd.
- De eerste onderdelen van de modernisering van de gemeentelijke basisadministratie (GBA) worden gerealiseerd.
- De nieuwe drank- en horecawet wordt geïmplementeerd (voorbereiding 2012) en uitgevoerd
- Werkprocessen worden vereenvoudigd en eenduidig beschreven en vastgelegd.
- De nieuwe taken als gevolg van de transities AWBZ-Wmo, jeugdzorg en Wwnv worden, in samenwerking met de partners in het sociale domein, geïntegreerd in de dienstverlening. In dit traject wordt eveneens de dienstverlening WMO 'gekanteld'. Zie ook programma 8.

Wat betekent dit financieel?

Financieel overzicht in € 1.000

Programma 2	Realisatie 2011	Begroting				
		2012	2013	2014	2015	2016
Baten						
Burgerzaken	-274	-238	-243	-247	-252	-252
Totaal baten	-274	-238	-243	-247	-252	-252
Lasten						
Burgerzaken	811	695	733	806	737	737
Totaal lasten	811	695	733	806	737	737
Totaal saldo	537	458	490	559	485	485

Verschillenanalyse t.o.v. vaststelling 2012

In onderstaand overzicht moet een negatief bedrag gelezen worden als een voordeel en een positief bedrag als een nadeel.

Het bedrag dat genoemd is als "2013 oud" is het bedrag dat in de meerjarenraming 2012-2015 geraamd was voor het jaar 2013.

Toelichting	2013 oud	2013 nieuw	Vershil
Programma 2	461	490	29
Autonome ontwikkelingen:			
Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat			29
Totaal			29

Programma 3: Veiligheid en handhaving

Coördinerend portefeuillehouder: drs. J.F.M. Gaillard

Beoogd maatschappelijk effect: Wat willen we bereiken?

De zorg voor een veilige woon-, leef en werkomgeving is een van de belangrijkste taken van de overheid en dus van de gemeente Son en Breugel. Veiligheid staat hoog op de politieke agenda. Burgers en organisaties/ bedrijven stellen in toenemende mate belang in een goed veiligheidsbeleid. Als gemeente is het zaak daar consequenties aan te verbinden en werk te maken van deze gemeentelijke kerntaak. Er is bovendien een wetsvoorstel ingediend om de Gemeentewet aan te passen waardoor de regierol van de gemeente ten aanzien van het lokaal veiligheidsbeleid wordt verstevigd. Gemeente Son en Breugel biedt haar inwoners een veilige omgeving om te wonen, te werken en te recreëren.

Operationele doelstellingen 2013

Aandachtsgebied Openbare orde en handhaving:

Op basis van de integrale veiligheidsnota van april 2011 blijft het gewenst om in 2013 aandacht te blijven schenken aan o.a. de volgende aandachtsgebieden:

- Participatie burgers bij het tot stand brengen van het veiligheidsbeleid.
- Voorzetten van het uitvoeren van de veiligheidsvelden van het bestaande beleid.
- Handhaving op het gebied van hondenoverlast, blauwe zone, snelheid verkeer en zwaar verkeer in het centrum en nabij scholen alsmede aanbod huisafval.
- Huidige aanpak terugdringen c.q. voorkomen criminaliteit (diefstal) op industrieterrein Ekkersrijt continueren in samenwerking met SBBE en politie.
- Verdere ontwikkeling c.q. uitbreiding participatie buurtpreventie/ buurtbeheerprojecten/ wijkschouwen inclusief nieuwbouwwijken.
- Alcoholgebruik door jongeren en aandacht voor drugsproblematiek onder jongeren en toezicht bij hangplekken van jongeren.
- Toezicht op horecabeleid.
- Controle en toezicht op verleende vergunningen.
- Terugdringen c.q. voorkomen van woon- en leefoverlast en kleine ergernissen.

Aandachtsgebied Rampenplan en rampenbestrijding

Op 1 oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio's in werking getreden. Voor de rampenbestrijding betekent dit dat in de plaats van het gemeentelijke rampenplan een regionaal crisisplan moet worden ontwikkeld. De processen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is binnen het regionale crisisplan vallen onder het taakveld Bevolkingszorg en zijn nagenoeg gelijk aan de processen waarvoor de gemeente op dit moment verantwoordelijk is. De aandachtsgebieden zijn:

- Vervangen van het gemeentelijk rampenplan door een regionaal crisisplan.
- Uitwerking van de processen Bevolkingszorg in samenwerking met de gemeenten in de Veiligheidsregio.
- Opleiden en beoefenen van gemeentelijk personeel met een taak en rol in de rampenbestrijding.

Aandachtsgebied Brandweer

- Er wordt nadruk gelegd op het voorkomen van branden in woningen, het informeren van bewoners over maatregelen die zij kunnen nemen om hun eigen veiligheid te optimaliseren.
- Op basis van de vernieuwde Wet Veiligheidsregio's zal de brandweer verder gaan regionaliseren. De gemeentelijke brandweer gaat over in de regionale brandweer. De vrijwilligers en het materieel worden overgedragen aan de veiligheidsregio en de ondersteunende taken (P&O, financiën, etc.) worden ontvlochten uit de gemeentelijke organisatie en ondergebracht in de veiligheidsregio.

Wat gaan we daarvoor in 2013 doen?

Aandachtsgebied openbare orde en handhaving:

Burgerparticipatie

In het beleidsprogramma Samenhang en Betrokkenheid is voor het bevorderen van veiligheid en leefbaarheid een rol weggelegd voor buurtbeheer. Op basis van enquêtes (eind 2011 in 4 wijken) worden evenals in 2012 de burgers ook in 2013 gevraagd een bijdrage te leveren aan de veiligheid en leefbaarheid van hun wijk. Het doel in 2013 is het buurtbeheer uit te breiden met de wijken waar nog geen buurtbeheer is.

Handhaven

Handhaven op verkeersfeiten, waaronder parkeren en handhaven op kleine ergernissen. Het bestaand handhavingsbeleid van de twee Boa's wordt in 2013 gecontinueerd. Er wordt samengewerkt met de politie en het thematisch handhaven (kleine ergernissen) wordt gecontinueerd.. Er wordt gewerkt volgens het principe : informeren, waarschuwen, bekeuren. Na elke cyclus wordt het publiek geïnformeerd over de resultaten daarvan via een publicatie. In 2013 krijgen de boa's de beschikking over mobiele digitale handhelds ten behoeve van effectieve handhavingsactiviteiten.

Jeugd- en jongeren. (Gebruik alcohol en drugs onder jongeren)

De gemeente participeert in het regionaal project: "Laat je niet Flessen". In de werkgroep gezonde leefstijl worden activiteiten voorbereid en uitgevoerd om via verenigingen, scholen en andere maatschappelijke organisaties bij te dragen om de doelen van dit project te realiseren. Deze doelen zijn: terugdringen drankgebruik door jongeren, niet doorschenken en het tegengaan van openbare dronkenschap.

De boa's en politie treden repressief op tegen personen die drank op straat bij zich hebben en/of nuttigen. In het handhavingprogramma 2013 worden deze thema's benoemd. Per 1 januari treedt de nieuwe Drank- en Horecawet in werking. Handhaving is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Het beleid over soft-drugs en coffeeshops lijkt zich landelijk en in onze regio uit te kristalliseren. Voor deze regio houden de gemeenten, met uitzondering van Eindhoven en Helmond, vast aan de 0 optie.

Veiligheid in en om de woning:

- **Woninginbraken:**
In samenwerking met politie het treffen van preventieve maatregelen zoals gebruik maken van voorlichting (het verspreiden van flyers na een woninginbraak), het inzetten van communicatiemiddelen en het betrekken hierbij van de buurtbeheerteams, woningcorporaties en eventueel andere partners.
- **Buurtpreventie/buurtbeheer:**
Het inzetten en betrekken van buurtbeheer bij veiligheidsvraagstukken, waardoor de veiligheid en leefbaarheid toeneemt. Op basis van de gehouden wijkonderzoeken het uitvoeren en voortzetten van gemeenschappelijke doelen in wijken.
- **Brandveiligheid in woningen:**
De brandweer zet in op het bevorderen van (brand)veiligheidsbewustzijn, het tijdig signaleren en melden van brand in woningen door het geven van voorlichting aan kwetsbare groepen.

Veiligheid Ekkersrijt

In 2013 participeert de gemeente in het bestuur van SBBE en door de inzet van de IVB-er / handhaving. Deze heeft een coördinerende en adviserende rol bij veiligheidsvraagstukken.

Communicatie

Frequenter en beter communiceren over de inspanningen die worden geleverd en zijn verricht op het gebied van veiligheid. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van social media. Het communiceren gebeurt ter bevordering van het bewustzijn, uit het belang van veiligheid en in mindere maten vanuit het oogpunt van het presenteren van behaalde resultaten.

Aandachtsgebied Rampenplan en rampenbestrijding

In 2012 is gewerkt aan de uitwerkingen van het nieuwe Regionaal Crisisplan Zuidoost Brabant dat in de plaats komt van het gemeentelijk rampenplan. Dit betekent een herinrichting in 5 hoofdprocessen te weten communicatie, publieke zorg, omgevingszorg, ondersteuning en informatie.

In januari 2013 treedt e.e.a. in werking. Het Regionaal Crisisplan heeft ook consequenties voor de gemeentelijke rampenorganisatie omdat gewerkt wordt met regionaal opgeleide teams van specialisten. Elke gemeente dient personen voor de diverse teams te leveren.

Aandachtsgebied Brandweer:

De implementatie van een project over brandveiligheid in woningen wordt gestart voor woningen van Domein in de wijk Breekker. In samenwerking met de LEV groep zal het onderwerp brandveiligheid ook meegenomen gaan worden bij de bezoeken van de 75 jarigen. De bedoeling is om in samenwerking met vrijwilligers op termijn alle woningen in de gemeente te bezoeken en samen met de bewoners te bezien of de brandveiligheid verbeterd kan worden. Daarnaast worden basisscholen ondersteund bij het geven van een lespakket over brandveiligheid. Aanvullend gaat de brandweer ook het geven van informatie na een brand verder ontwikkelen.

Een ander zwaartepunt wordt het toepassen van slimme flexibele repressie door het toepassen van risicodifferentiatie en nieuwe technologieën. De gemeente krijgt de beschikking over een Snel Interventie Voertuig waarmee meer maatwerk aan brandweezorg geleverd kan gaan worden.

De regionalisering van de brandweer wordt vanuit de gemeente ondersteund door het leveren van advies aan het bedrijfsplan van de nieuwe regionale brandweerorganisatie en het voorbereiden en uitvoeren van de besluitvorming en de ontvlechting van de brandweer uit de gemeentelijke organisatie.

Wat betekent dit financieel?

Financieel overzicht in € 1.000

Programma 3	Realisatie 2011	Begroting				
		2012	2013	2014	2015	2016
Baten						
Openbare orde en handhaving	-38	-31	-32	-32	-33	-33
Brandweer	-40	-3	-3	-3	-3	-3
Rampenplan en rampenbestrijding	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	-78	-34	-34	-35	-36	-36

Lasten						
Openbare orde en handhaving	345	529	567	544	542	542
Brandweer	723	754	990	924	916	903
Rampenplan en rampenbestrijding	59	77	67	67	67	67
Totaal lasten	1.127	1.359	1.625	1.535	1.525	1.512

Totaal saldo	1.049	1.326	1.590	1.500	1.489	1.477
---------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Verschillenanalyse t.o.v. vaststelling 2012

In onderstaand overzicht moet een negatief bedrag gelezen worden als een voordeel en een positief bedrag als een nadeel.

Het bedrag dat genoemd is als "2013 oud" is het bedrag dat in de meerjarenraming 2012-2015 geraamd was voor het jaar 2013.

Toelichting	2013 oud	2013 nieuw	Vershil
Programma 3	1.546	1.590	44
Autonome ontwikkelingen:			
Staat van activa			17

Beleidsaanpassingen:	
Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat, voornamelijk door de dienstverleningsovereenkomst met de brandweer zijn deze uren afgenomen. Dit bedrag is anders dan het te betalen bedrag aan de veiligheidsregio omdat het bedrag via de kostenverdeelstaat bepaald wordt als uren x tarief. In dit tarief zitten ook overheadkosten opgenomen, zoals het gemeentehuis en de automatisering.	-247
Dienstverleningsovereenkomst brandweer De brandweer, uitgezonderd de vrijwilligers, zijn overgegaan naar de veiligheidsregio. De gemeente betaalt de kosten via een dienstverleningsovereenkomst. De besparing van € 18.500 wordt toegerekend aan de bezuinigingsdoelstelling bedrijfsvoering.	183
Opleiding bevelvoerder brandweer Waarborgen leidinggevende functie brandweer; € 13.000 geldt voor 2013 en 2014.	13
Compensatie harmonisatie RP vrijwillige brandweer Aanpassing minimaal opkomsttarief	7
Brandweerkazerne Sloop tijdelijke brandweerkazerne.	40
Led verlichting + Zonnecollectoren Brandweer Aansluitkosten.	15
Digitaal handhaven Boa's Handhelds t.b.v. efficiënte handhavingsactiviteiten.	10
Aanpassen kapitaallasten SIV o.b.v. aanbesteding	-10
Overige mutaties < € 10.000	16
Totaal	44

Programma 4: Verkeer en vervoer

Coördinerend portefeuillehouder: drs. R. Visser (Verkeer en Vervoer)

Coördinerend portefeuillehouder: dhr. J.P. Frenken (aandachtsgebieden openbare verlichting en wegen en watergangen).

Beoogd maatschappelijk effect: Wat willen we bereiken?

Het optimaliseren van mobiliteit, zowel qua verbindingen als veiligheid, bepaalt mede de aantrekkingskracht van onze gemeenschap. Doelstelling van het programma Verkeer en Vervoer is het waarborgen van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid van Son en Breugel. Dit wordt onder andere vormgegeven door het stimuleren van het gebruik van openbaar vervoer en de fiets en aanbod van goede doorstroomroutes voor het noodzakelijke autoverkeer, alsmede optimaliseren van mogelijkheden voor vervoer over water.

De veiligheid van voetgangers en fietsers staat voorop en de rijsnelheid van het gemotoriseerde verkeer dient daaraan ondergeschikt te zijn. Speciale aandacht wordt gegeven aan onveiligheidsgevoelens bij scholen en fietsverkeer.

De veiligheid van de weggebruiker is mede afhankelijk van de fysieke staat van de wegeninfrastructuur. Beheer en onderhoud van wegen, openbare verlichting, vegen van straten en zorg van verkeersborden behoren dan ook tot de kerntaken binnen dit programma.

Operationele doelstellingen 2013

Aandachtsgebied wegen en watergangen:

- Adequaet en goed onderhoud wegnnet waarbij het geplande onderhoud gestoeld is op de normen van het CROW en het vastgestelde rationeel beheersysteem voor wegen. CROW = Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Weg- en Waterbouw en de Verkeerstechneek.
- Berzob. Bijdragen aan opwaardering kanalen en onderzoek haalbaarheid Regionaal Overslag Centrum Ekkersrijt.

Aandachtsgebied openbare verlichting:

- Onderhoud, beheer en onderzoek naar verduurzaming van de openbare verlichting gestoeld op het rationeel beheersysteem.

Aandachtsgebied verkeersveiligheid

- Het waarborgen van de bereikbaarheid van Son en Breugel voor alle vervoerswijzen.
- Het daar waar mogelijk wegnemen van verkeersonveiligheid rondom scholen en voor fietsverkeer.
- Fietsveiligheid centrum.
- Verkeersveiligheid buiten het centrum.

Aandachtsgebied mobiliteit

- Ontwikkeling en vaststelling van de mobiliteitsvisie.
- Voorbereidingen op grote infrastructurele werken, mede vanuit regionaal perspectief.

Wat gaan we daarvoor in 2013 doen?

Wegen en watergangen.

Gesloten verharding

In 2013 worden gedeelten van de asfaltverharding van de wijken: 't Harde Ven (in samenwerking met Brabant Water) buitengebied Sonniuswijk en Breugel, Breeakker, en centrum Son vernieuwd.

Elementenverharding

Grootschalig onderhoud aan de elementenverharding (klinkers) wordt uitgevoerd aan diverse straten in de wijken Gentiaan, kom Breugel en kom Son. De wijkteams leveren een substantiële bijdrage in het klein onderhoud van met name de elementenverharding.

Openbare verlichting

Voor de periode 2013 – 2017 zal in samenwerking met gemeente Nuenen een nieuw 4 jarig onderhoudsovereenkomst worden aanbesteed. Dit contract zal ruimte bieden om LED te kunnen implementeren gedurende de contractperiode. Daarnaast zal het regulier onderhoud en beheer aan de openbare verlichting worden uitgevoerd.

Gladheidbestrijding

Overeenkomstig de prioritering van het gemeentelijk beleid zal de “gladheidbestrijding” worden uitgevoerd. In samenwerking met het centrummanagement is het doel om de winkeliers het trottoir voor hun winkel vrij te houden van gladheid en hen in communicatieve en ondersteunende zin te faciliteren.

Civieltechnische werken

In 2013 wordt een nulmeting gedaan van de belangrijkste bruggen in onze gemeente. Deze gegevens worden gebruikt om een meerjaren onderhoudsprogramma op te stellen. De uitkomsten hiervan zullen als leidraad dienen voor de benodigde onderhoudsbudgetten in de komende jaren.

Evaluatie herinrichting Nieuwstraat

Eind 2011 heeft herinrichting van de Nieuwstraat plaatsgevonden. Het doel van de herinrichting was onder meer bestaande onveiligheidsgevoelens zoveel mogelijk weg te nemen. In 2013 wordt een evaluatie gehouden om te beoordelen of dit doel bereikt is.

Implementatie beleidskader verkeer: verkeersveiligheid, overige knelpunten

Op 23 augustus 2012 heeft de gemeenteraad krediet gevoteerd voor lokale verkeersveiligheidsmaatregelen. In 2013 wordt het grootste deel van deze maatregelen uitgevoerd.

Mobiliteitsvisie / bovenlokale verkeersprojecten

In 2013 is de vaststelling van deze visie gepland. De uitkomsten hiervan zullen een leidraad vormen voor de benodigde budgetten voor diverse lokale verkeersprojecten en de bijdrage aan de bovenlokale projecten.

Op mobiliteitsterrein speelt in meerjarig perspectief een aantal grote ontwikkelingen. Van belang zijn met name de Noordoostcorridor, de HOV-visie over ZuidOost-Brabant respectievelijk de HOV-visie over NoordOost-Brabant, Brainport Avenue (de zgn. Slowlane fietsroute) en de opwaardering Wilhelminakanaal. Deze projecten komen de volgende jaren volop in bestuurlijke en politieke discussie en besluitvorming. Het gaat hier om projecten waarmee vele miljoenen gemoeid zijn.

Berzob

Op 24 februari 2005 heeft de gemeenteraad onder voorwaarden (waaronder dekking vanuit gronduitgifte industrieschap Ekkersrijt), ingestemd met het leveren van een bijdrage (aan provincie Noord-Brabant) van € 500.000 aan het opwaarderen van de vaarklasse van het Wilhelminakanaal en Zuid Willemsvaart. De eerste fase van het project is ongeveer afgerond. Hierin is met name de Zuid Willemsvaart opgewaardeerd / verlegd. Daarbij is € 351.000 van onze bijdrage verbruikt. Omdat gronduitgifte naar verwachting tot 2020 niet te verwachten is, wordt onderzocht of de eerste fase van het project met de provincie al afgerekend moet worden.

In de tweede fase van het project zijn maatregelen opgenomen om o.a. het Wilhelminakanaal op te waarderen. Deze maatregelen zijn randvoorwaardelijk voor de mogelijke haalbaarheid van het Regionaal Overslag Centrum Ekkersrijt (ROCE). Indien uit de businesscase ROCE haalbaarheid wordt geconcludeerd, wenst het college tot betaling van het restbedrag (ca. € 140.000) aan de provincie over te gaan. Daartoe is in 2012 een bestuursovereenkomst getekend. Betaling van het restbedrag zal, mits de gemeenteraad hiermee instemt in 2012, in termijnen (2013: € 37.000, 2014: € 73.000, 2015: € 22.000) plaatsvinden.

Wat betekent dit financieel?

Financieel overzicht in € 1.000

Programma 4	Realisatie 2011	Begroting				
		2012	2013	2014	2015	2016
Baten						
Wegen en watergangen	-605	-41	-42	-42	-43	-43
Openbare verlichting	0	-25	-26	-26	-27	-27
Verkeer en vervoer	-1	0	0	0	0	0
Totaal baten	-606	-66	-67	-69	-70	-70

Lasten						
Wegen en watergangen	2.181	1.991	1.468	1.419	1.460	1.460
Openbare verlichting	193	208	221	225	229	229
Verkeer en vervoer	64	32	36	36	36	36
Totaal lasten	2.438	2.231	1.725	1.680	1.724	1.724

Totaal saldo	1.832	2.164	1.658	1.611	1.654	1.654
---------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Verschillenanalyse t.o.v. vaststelling 2012

In onderstaand overzicht moet een negatief bedrag gelezen worden als een voordeel en een positief bedrag als een nadeel.

Het bedrag dat genoemd is als "2013 oud" is het bedrag dat in de meerjarenraming 2012-2015 geraamd was voor het jaar 2013.

Toelichting	2013 oud	2013 nieuw	Vershil
Programma 4	1.432	1.658	226
Autonome ontwikkelingen:			
Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat			199
Beleidsaanpassingen:			
Voor een groener en kwalitatief beter centrum diverse aanpassingen verrichten.			20
Overdracht beheer Ekkersrijt van St. Parkmanagement naar gemeente Overdracht leidt tot besparing van € 33.000,- (ca. € 25.000,- op diverse onderhoudsbestekken & ca. € 8.000,- op de loonsom). Wordt verrekend met stelpost "taakstelling bedrijfsvoering" (zie programma 11).			-33
Opstellen meerjarenonderhoudsprogramma's: O.b.v. meerjarige onderhoudsrapportages van bruggen en duikers worden de noodzakelijke investeringen inzichtelijk gemaakt.			25
Inrichting Nieuwstraat: Optimaliseringswerkzaamheden, worden bekostigd uit de reserve (zie programma 11).			15
Totaal			226

Programma 5: Welzijn en sport

Coördinerend portefeuillehouder: dhr. J.P. Frenken (aandachtsgebieden Onderwijs, Kunst en cultuur, Maatschappelijk welzijn)

Coördinerend portefeuillehouder: dhr. drs. R. Visser (aandachtsgebied Sport /sportaccommodaties en cultuurhistorie)

Beoogd maatschappelijk effect: Wat willen we bereiken?

Dit programma richt zich op het welbevinden van onze burgers. We nemen onze verantwoordelijkheid om onze burgers te stimuleren tot deelname aan het maatschappelijk leven, als zelfstandige, ondernemende, creatieve en verantwoordelijke burgers. Daarbij gaat het er om dat maatschappelijke problemen die zich in onze lokale samenleving voordoen in een zo vroeg mogelijk stadium worden opgemerkt. Ook gaat het erom dat ze met inzet van burgers en professionele organisaties worden opgelost. Dit draagt in belangrijke mate bij aan een duurzaam sociaal-maatschappelijk Son en Breugel.

Goede sportvoorzieningen en sociaal-culturele accommodaties stellen onze burgers in staat tot de beoefening van allerlei sporten en het ontplooiën van maatschappelijke activiteiten. Dat draagt bij aan het welbevinden van onze inwoners en de sociale samenhang. We beogen om onze inwoners door schoolse en voorschoolse voorzieningen van jongs af aan in staat te stellen om zich te ontwikkelen tot zelfstandige burgers. Voorts beogen wij bij te dragen aan een goed cultureel klimaat in onze gemeente.

Operationele doelstellingen 2013

Aandachtsgebied onderwijs:

- Zorgdragen voor veilige en stimulerende leeromgeving; schoolgebouwen die voldoen aan de eisen en wensen van deze tijd (veiligheid, optimale ruimte indeling etc.); investeren in de doorlopende leerlijn (onderwijsachterstandenbeleid).
- De huisvesting van onderwijs voor de Gentiaan-Sonniuspark en Breugel.

Aandachtsgebied kunst en cultuur:

- Bibliotheekvoorziening instandhouden met passende huisvesting op basis van visievorming bibliotheekwerk, uitgaande van het basispakket, en in de context van de centrumplanontwikkeling.

Aandachtsgebied sport:

- Visie en uitvoeringsprogramma: "sport en beweeg".

Aandachtsgebied maatschappelijk welzijn

- Het bieden van optimale ontwikkelingskansen en preventieve ondersteuning aan de jeugd en hun ouders/opvoeders.
- Stimuleren en faciliteren van vrijwillige inzet van burgers in zowel individueel als georganiseerd verband (brede maatschappelijke netwerkvorming).
- Versterking van het verenigingsleven, zodat zij niet alleen in staat zijn de eigen leden te bedienen, maar ook iets kunnen betekenen voor het onderwijs, de naschoolse opvang, de wijk en/of specifieke (inactieve, kwetsbare) doelgroepen.
- Samenwerking met meerdere gemeenten voor wat betreft de drie transities op basis van het visiedocument Persoonlijk & Dichtbij.
- Inrichten Centrum voor Maatschappelijke Deelname.
- Ontwikkeling van nieuw accommodatiebeleid.

Aandachtsgebied cultuurhistorie

- Uitvoeren van het archeologiebeleid, 2^e fase.
- Uitvoeren van het monumentenbeleid.

Wat gaan we daarvoor in 2013 doen?

Centrum voor Maatschappelijke Deelname

We gaan – in het verlengde van de visie op de transitie Persoonlijk en dichtbij – een (lokaal) centrum voor maatschappelijke deelname (CMD) ontwikkelen aan de Europalaan waarbij de diverse maatschappelijke diensten voor onze inwoners samenkomen. Hierbij wordt aangesloten bij subregionale samenwerking met Nuenen, Waalre en Geldrop-Mierlo. Dit betreft (in een ontwikkelmodel) het Wmo-loket en diverse andere maatschappelijke functies in de sfeer van wonen, zorg en welzijn. Het gaat primair om een optimale samenwerking in de keten, gezien vanuit het klantperspectief. Daarbij is ook van belang de taak die professionals resp. vrijwilligers hebben en de eigen verantwoordelijkheid van de klant.

Een inrichting qua locatie moet bijdragen aan de ketensamenwerking. Zie ook programma 8.

De kanteling in de Wmo die in gang wordt gezet is onder meer qua werkwijze en organisatie een stevige basis voor de verdere doorontwikkeling van het CMD, gegeven de transitie in het sociaal-maatschappelijk domein de komende jaren.

Jeugdpreventieprogramma (JPP)

Cofinanciering van de provincie van ca. € 8.000 vervalt per 1-1-2013. Voor majeure problematiek is professionele inzet noodzakelijk. Daarom wordt dit vanuit de gemeente gecompenseerd.

Groeipad scholen (onderwijs)

Het groeipad voor onderwijshuisvesting (vervangende nieuwbouw van scholen) hebben wij geactualiseerd en grofmazig aangepast aan nieuwe inzichten met betrekking tot de (verlaagde) leerlingenprognoses. Ook het tempo in het groeipad is aangepast op nieuwe inzichten, o.a. als gevolg van noodzakelijke planologische procedures.

Concretisering in uiteenlopende stadia vindt plaats van de planvorming en nieuwbouw voor De Gentiaan, De Bloktempel, De Regenboog en De Stokland. Daarnaast worden plannen ontwikkeld voor de Sonnewijzer en De Harlekijn. Eén en ander in lijn met de vorige kadernota en de integrale visie onderwijshuisvesting die door de raad is vastgesteld.

Wet OKE

De voortgang wordt gemonitord en geëvalueerd. Beleidsontwikkeling vindt plaats over hoe om te gaan met dit domein na het stoppen van de rijkssubsidie in 2014.

Peuterspeelzaalwerk

In 2012 is beleid ontwikkeld om het peuterspeelzaalwerk medio 2013 te integreren in de dagopvang. Implementatie vindt dus in 2013 plaats. Hierdoor worden geen lokalen meer verhuurd voor het peuterspeelzaalwerk. Deze lokalen worden over het algemeen gebruikt voor dagopvang (stijging huuropbrengst kinderdagverblijven).

Bibliotheek

Vorbereidingen worden getroffen voor de implementatie van het nieuwe beleid dat per 01-01-2014 van start moet gaan (basispakket, onderzoek pluspakket, fricties). Passende huisvesting wordt meegenomen in de centrumvisie Son.

Subsidiebeleid

De uitvoering van het per 2012 herijkte beleid vindt ook in 2013 plaats. Daarbij speelt de combinatiefunctionaris een voorname rol, zoals door het bij elkaar brengen van vrijwilligers en organisaties (netwerkvorming) en het ondersteunen van vrijwilligers bij hun taken. Dit gebeurt conform de eerder vastgestelde kaders van het subsidiebeleid en het plan van aanpak combinatiewerk. Daarnaast vindt vaststelling en uitvoering plaats van de jaarlijkse subsidiebeleidsplannen.

Accommodaties

Politiek is bij de behandeling van de Kadernota gewaarschuwd voor het stapeffect naar verenigingen / vrijwilligers toe. Dit mede in het licht van de ingezette koers bij de herijking subsidies, waarbij toegewerkt wordt naar een hoger maatschappelijk rendement, alsmede het feit dat we met de transitie in het sociaal-maatschappelijk domein de verenigingen en onze vrijwilligers hard nodig hebben. We streven ernaar in 2013 nieuw accommodatiebeleid te ontwikkelen. Vanuit de schoolontwikkeling en de visies op het Centrum en Breugel is er volop beweging. Diverse accommodaties zijn aan vernieuwing toe. De vraag komt ook op of instandhouding van alle

accommodatie nog aan de orde is. Als voorlopige uitgangspunten voor een nieuw beleid zien wij onder meer:

- dat verwacht mag worden dat accommodaties met elkaar gedeeld worden, ook omdat daarmee de samenwerking en cohesie bevorderd wordt. Uitgangspunt is dus meer onderlinge samenwerking en delen van accommodaties;
- dat bij accommodatievragen het voor de hand ligt dat functionele gebouwen als onderwijsvoorzieningen en sportlocaties eerst worden benut;
- dat verantwoordelijkheden voor accommodaties van verenigingen en organisaties meer beklemtoond worden;
- dat rekening moet worden gehouden met een evenwichtige spreiding van voorzieningen.

Leerlingenvervoer

Voor wat betreft deze open-einde regeling onderzoeken we op welke wijze de eigen verantwoordelijkheid meer accent kan krijgen. Voorbeelden vanuit andere gemeenten, waaronder de mogelijkheden om te gaan werken met opstapplaatsen, worden gezien en besproken met het Ouderplatform leerlingenvervoer. Besluitvorming zou plaats moeten vinden met het oog op het nieuwe schooljaar 2013-2014.

Welzijn

De inzet van de combinatiefunctionaris is gegarandeerd tot en met 2013. Zomer 2013 volgt een evaluatie. De interne ZAT (zorg en advies teams) teams (schoolgerelateerd) in het kader van het Centrum voor Jeugd en Gezin worden ook in 2013 voortgezet.

Cultuurhistorie

Met de benoeming en installatie van de monumentencommissie in maart 2012 worden de haar toekomende taken uitgevoerd. Speerpunt zal zijn om conform het in 2011 vastgestelde beleid te komen tot een voordracht van gemeentelijke monumenten.

Vergoeding verstrekte geldlening HTC

De gemeente voert overleg met de sportstichting om te komen tot nieuwe afspraken over de wederzijdse financiële verplichtingen in het kader van de privatisering. Doordat het sportpark op een aantal terreinen in 2011 is aangepast worden bepaalde gemeentelijke vergoedingen niet meer verstrekt en dienen we over een aantal vergoedingen nieuwe afspraken te maken.

De vergoeding van € 21.781 voor 2 kunstgrasvelden is bedoeld voor de afbetaling van een door de gemeente verstrekte lening. Dit loopt vanaf 1996, gedurende 25 jaar. Daarnaast houden wij door de herstructurering van het sportpark rekening met een verlaging van onze bijdrage in het onderhoud: besparing € 10.000.

Wat betekent dit financieel?

Financieel overzicht in € 1.000

Programma 5	Realisatie	Begroting				
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Baten						
Onderwijs	-104	-124	-107	-108	-109	-109
Cultuur kunst en recreatie	-283	-285	-290	-296	-302	-302
Sport	-153	-182	-150	-152	-154	-154
Maatschappelijk welzijn	-130	-147	-178	-181	-146	-146
Totaal baten	-671	-739	-726	-738	-711	-711

Lasten						
Onderwijs	1.708	1.577	1.644	1.776	2.068	2.248
Cultuur kunst en recreatie	821	924	889	918	930	928
Sport	554	1.082	751	740	735	726
Maatschappelijk welzijn	1.123	1.127	1.312	1.310	1.282	1.281
Totaal lasten	4.205	4.711	4.596	4.743	5.015	5.183

Totaal saldo	3.535	3.972	3.870	4.005	4.304	4.472
---------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Verschillenanalyse t.o.v. vaststelling 2012

In onderstaand overzicht moet een negatief bedrag gelezen worden als een voordeel en een positief bedrag als een nadeel.

Het bedrag dat genoemd is als "2013 oud" is het bedrag dat in de meerjarenraming 2012-2015 geraamd was voor het jaar 2013.

Toelichting	2013 oud	2013 nieuw	Vershil
Programma 5	3.828	3.870	42
Autonome ontwikkelingen:			
Staat van activa			-121
Subsidiebeleidsplan (dit betreft een verschuiving tussen programma's, geen effect op resultaat)			42
Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat			-18
Beleidsaanpassingen:			
Groeipad scholen Aangepaste prognose nieuwbouw scholen leidt tot aanpassing van het groeipad.			-157
Groeipad scholen Stelpost groeipad scholen was begroot bij beleidsvoornemens (programma 11), maar wordt vanaf 2012 geraamd op de functionele post. Afwijkende bedragen in 2014 en 2015. Onderzoeken of bijstelling groeiprognose leidt tot aanpassing van het aantal lokalen.			275
Sportcomplex Gentiaan De vergoeding van € 21.781 voor 2 kunstgrasvelden is bedoeld voor de afbetaling van een door de gemeente verstrekte lening. Deze loopt vanaf 1996, gedurende 25 jaar. Dit bedrag moet structureel in de begroting worden opgenomen .			20
Sportcomplex Gentiaan De gemeente is in overleg met HTC om over de vergoedingen voor het dagelijks onderhoud op het sportpark nieuwe afspraken te maken (als gevolg van de nieuwe situatie op het sportpark vanaf 2011). E.e.a. is gebaseerd op de privatiseringsovereenkomst uit 1995. De structurele kostenbesparing van ruim € 10.000 wordt vanaf 2013 opgenomen.			-10
Bijdrage SRE Toeristische Taak De inwonersbijdrage van het SRE wordt aangepast als gevolg van (verdergaande) bezuinigingen binnen SRE (zie ook programma 1 en 9)			-17
Implementatie beleidsaanbevelingen mantelzorg Gelet op de eerste analyse zullen de middelen vooral worden ingezet voor versterking van de signaleringsfunctie en de ontwikkeling van vraaggericht aanbod.			10
Huuropbrengst kinderdagverblijven / peuterspeelzalen Peuterspeelzaalwerk stopt per 01-08-2013. Een deel wordt verhuurd aan de kinderdagopvang en één locatie wordt gesloopt in verband met nieuwbouw Stokland. Per saldo wordt minder huur ontvangen.			10
Overige mutaties < € 10.000			8
Totaal			42

Programma 6: Openbaar groen en openlucht recreatie

Coördinerend portefeuillehouder: dhr. J.P. Frenken

Beoogd maatschappelijk effect: Wat willen we bereiken?

Binnen het programma openbaar groen en openluchtrecreatie is het streven gericht op verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving en de instandhouding van een duurzaam leefmilieu. Alle inwoners van Son en Breugel worden gestimuleerd om deel te nemen aan het maatschappelijk leven in de directe woon- en leefomgeving en het samen met andere inwoners actief vorm geven aan de samenleving. Dorpsse activiteiten bevorderen de sociale cohesie in onze gemeente.

Operationele doelstellingen 2013

Aandachtsgebied openbaar groen

Adequaat en goed onderhouden openbaar groen waarbij sprake is van rationeel onderhoud (gestoeld op een rationeel beheersysteem voor openbaar groen waarbij uitgegaan wordt van de normering van het door de raad vastgestelde groenbeleidsplan).

Aandachtsgebied kermissen

Attractie kermis waarbij het niveau van de afgelopen jaren (ca 23 attracties waarvan een 5 –tal grotere) als streefniveau dient.

Aandachtsgebied overige openlucht recreatie

Adequaat en goed onderhouden speeltuinen die voldoen aan de wettelijke eisen zoals gesteld in het Attractie en speeltoestellenbesluit.

Wat gaan we daarvoor in 2013 doen?

Aandachtsgebied openbaar groen

De kwaliteit van de groenvoorzieningen en de wijze waarop deze voorzieningen beheerd en onderhouden worden, is geregeld in het Groenbeleidsplan. Naast het onderhoud en beheer aan de groenvoorzieningen in de diverse wijken van de gemeente wordt het beheer en onderhoud van de groenvoorziening van industrieterrein Ekkersrijt eveneens door de gemeente uitgevoerd. Deze werkzaamheden verlopen kostenneutraal en zijn in de begroting meegenomen.

Groenreconstructies

Eind 2012 zal op basis van een inspectie van de groenvoorzieningen een keuze gemaakt worden waar in 2013 het groen wordt gereconstrueerd in de wijken. De hiervoor benodigde middelen zijn opgenomen binnen het meerjarenperspectief van deze begroting.

Op Ekkersrijt zal in 2013 op een viertal locaties eenmalig een reconstructie uitgevoerd worden van oude groenstroken.

Groenbeheersysteem.

Het groenbeheersysteem is eind 2011 in gebruik genomen en wordt continu geactualiseerd. De uitkomsten hiervan vormen een leidraad voor de groenbestekken en onderhoudsbudgetten van enig begrotingsjaar. In overleg met de wijkverenigingen en belangenorganisaties wordt duurzaam groenbeleid in onze gemeente uitgevoerd.

Bomenbeleidsplan

In 2013 wordt in overleg met belangenorganisaties het bomenbeleidsplan afgerond. Hierin is de ambitie gelegd voor een hoogwaardig bomenbestand. Aan de hand van het bomenbeleidsplan worden verantwoorde keuzes gemaakt voor het bomenbeheer in onze gemeente.

Aandachtsgebied kermissen

Voor zover mogelijk wordt in 2013 ook het tijdelijk parkeerterrein aan de Nieuwstraat als kermisterrein in gebruik genomen. Het uitgangspunt bij de organisatie van de kermis is, dat de toegangsprijzen voor de kinderattracties en vermaakzaken gemaximeerd blijven.

Aandachtsgebied overige openlucht recreatie.

Met de aanleg van de speelveldjes in Sonniuspark liggen er in totaal 37 speellocaties (inclusief trapveldjes) in de gemeente waarvan 22 in wijken van Son en 15 in wijken van Breugel.

Overeenkomstig de vervangingsplanning c.q. onderhoudsstaat van de speeltoestellen worden diverse toestellen vervangen. In 2013 zal wederom een speelveldje in de nieuwbouwwijk Sonniuspark worden aangelegd.

Ijsbaan.

De Stichting van het ijsfeest heeft het voornemen om ook in 2013 een ijsbaan aan te leggen op het Kerkplein. In het geval de ijsbaan gecontinueerd wordt zal de gemeente dit faciliteren. Bij aanhoudende vorst in de wintermaanden verzorgt de gemeente zoals gebruikelijk ook 2 natuurijsbanen op het trapveldje aan de Piet Heinlaan en op de driehoek in wijk 't Zand. Daarnaast houdt de gemeente in deze periode een natuurijsbaan op het Oud Meer in stand, hetgeen door burgers binnen en buiten de gemeente zeer gewaardeerd wordt.

Wat betekent dit financieel?

Financieel overzicht in € 1.000

Programma 6	Realisatie 2011	Begroting				
		2012	2013	2014	2015	2016
Baten						
Openbaar groen	-35	-6	-26	-26	-7	-7
Kermissen	-35	-32	-41	-42	-43	-43
Overige openlucht recreatie	0	0	0	0	0	0
Weekmarkt	-17	-18	-18	-19	-19	-19
Totaal baten	-87	-56	-86	-87	-68	-68

Lasten						
Openbaar groen	1.164	1.437	1.562	1.548	1.538	1.542
Kermissen	30	59	73	73	73	73
Overige openlucht recreatie	31	69	88	94	93	92
Weekmarkt	19	34	38	38	38	38
Totaal lasten	1.244	1.600	1.761	1.753	1.743	1.745

Totaal saldo	1.157	1.544	1.675	1.666	1.675	1.677
---------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Verschillenanalyse t.o.v. vaststelling 2012

In onderstaand overzicht moet een negatief bedrag gelezen worden als een voordeel en een positief bedrag als een nadeel.

Het bedrag dat genoemd is als "2013 oud" is het bedrag dat in de meerjarenraming 2012-2015 geraamd was voor het jaar 2013.

Toelichting	2013 oud	2013 nieuw	Vershil
Programma 6	1.536	1.675	139
Autonome ontwikkelingen:			
Staat van activa			24
Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat			90
Beleidsaanpassingen:			
Bomenbeleidsplan Het Bomenbeleidsplan is nodig om verantwoorde keuzes te maken over het bomenbeheer/onderhoud in onze gemeente. In totaal is hiervoor een eenmalig bedrag van € 50.000 beschikbaar, waarvan de helft al is opgenomen in 2012.			25
Totaal			139

Programma 7: Sociale Zaken

Coördinerend portefeuillehouder: dhr. J.P. Frenken

Beoogd maatschappelijk effect: Wat willen we bereiken?

De missie van de overheid op dit terrein is het stimuleren van werkgelegenheid, moderne arbeidsrelaties en een activerende sociale zekerheid. Arbeid is de helft van geluk, want draagt bij aan een stabiel inkomen, zelfontplooiing en participatie. De gemeente zet zich in haar sociale beleid vooral in op 'werk boven uitkering'. Inwoners die niet in staat zijn zelf een baan te vinden proberen we hierbij te helpen. Daarnaast bieden we een vangnet voor burgers die niet zelfstandig in hun inkomen kunnen voorzien.

Operationele doelstellingen in 2013

- Terugdringen van het uitkeringsbestand. We streven ernaar, in de geest van de Wet Werk en Bijstand (Wwb) dat uitkeringsgerechtigden (zoveel mogelijk) zelfstandig in hun levensonderhoud kunnen voorzien.
- We verlangen van inwoners die een beroep doen op een gemeentelijke uitkering en andere voorzieningen een vorm van wederkerigheid naar vermogen. Dat wil zeggen: werken naar vermogen of participeren naar vermogen (iets doen voor de uitkering). In hoeverre een Wet Werken naar Vermogen hierin aangrijpingspunten zal bieden, is afhankelijk van ontwikkelingen in Den Haag.
- Aanbieden van (aanvullende) inkomensondersteunende voorzieningen (Wwb, langdurigheidstoeslag, bijzondere bijstand, gemeentelijk sociaal fonds) met als gevolg dat met het gebruik hiervan de armoede afneemt.
- Het aanbieden van arbeidsvoorzieningen op grond van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw).
- Realisatie van huisvesting statushouders conform de landelijke taakstelling en regionale planning.
- Realisatie van een sociale dienst in samenwerking met Nuenen.

Wat gaan we daarvoor in 2013 doen?

Aandachtsgebied inkomensvoorzieningen:

Inkomen/Voorzieningen/Participatie

Burgers die niet zelfstandig in hun inkomen kunnen voorzien worden door de gemeente bijgestaan in de vorm van een uitkering aan de hand van de Wet Werk en Bijstand (Wwb). Voor wie alleen in een beschutte omgeving kan werken, kan terecht in de Wet sociale werkvoorziening (Wsw).

Tevens zetten wij alle rijksmiddelen in om participatie (werk, inburgering of educatie) aan te bieden, waardoor het uitkeringsbestand kan teruglopen. De rijksmiddelen worden jaarlijks zienderogen minder. We zullen met eigen kracht van de doelgroep (wat zijn talenten en mogelijkheden) en de samenleving (ondernemers en instellingen) zorgdragen voor het werken en participeren naar vermogen.

Minimabeleid

Het minimabeleid wordt voortgezet, waarbij speciale aandacht wordt geschonken aan de inzet op schuldhulpverlening alsmede een efficiënte en effectieve inzet.

Wsw

De Wsw is een voorziening die onder de verantwoordelijkheid van 11 gemeenten (waaronder Nuenen en Son en Breugel) wordt uitgevoerd door de WSD te Boxtel.

Huisvesting Statushouders

Jaarlijks huisvest de gemeente een aantal nieuwkomers in de gemeente (conform de regionale verdeling van de taakstelling).

Samenwerking Sociale zaken

Streven is om eind 2013 te komen tot een gezamenlijk team sociale zaken met de gemeente Nuene, als onderdeel van de Dienst Dommelvallei.

Aandachtsgebied werkgelegenheid:

Het terugdringen van de werkloosheid willen we bereiken door middel van:

- Het zoveel mogelijk en zo efficiënt mogelijk plaatsen van werklozen -met een afstand tot de arbeidsmarkt- op een betaalde niet-gesubsidieerde baan.
- Het voorbereiden van werklozen op een op werk gericht traject.
- Het activeren van uitkeringsgerechtigden richting arbeidsmarkt, scholing of maatschappelijk nuttige activiteiten (verbinding met de Wmo en Jeugdzorg) (werken met behoud van uitkering).

Het Participatiefonds bundelt de budgetten voor: Werkdeel (Wwb), Wet Inburgering (Wi) en de Wet educatie en beroepsonderwijs (Web).

We verlangen van inwoners die een beroep doen op een gemeentelijke uitkering en andere voorzieningen een vorm van wederkerigheid naar vermogen. Dat wil zeggen: werken naar vermogen of participeren naar vermogen (iets doen voor de uitkering).

Het leveren van maatwerk staat centraal. Gelet op de afnemende budgettaire ruimte is de inkoop van re-integratie afgebouwd. Dit betekent ook dat meer dan voorheen re-integratie in eigen beheer wordt uitgevoerd.

Inzet op uitstroom:

Ondanks de onzekere economische perspectieven en we te maken hebben met een potentiële nieuwe doelgroep als gevolg van nieuwe ontwikkeling van groei sociale woningbouw verwachten wij met onze inzet de omvang van de bijstandspopulatie gelijk te houden.

Het budget Wwb van het ministerie van Sociale Zaken waaruit de gemeente de uitkeringen dient te betalen staat niet in verhouding met onze uitgaven en leidt tot een tekort op de gemeentelijke exploitatie. Het Rijk kent een compensatieregeling voor 'nadeelgemeenten' waarvan het nadeel op de bijstand meer dan 10% bedraagt. Er is van uitgegaan dat wij met succes een beroep kunnen doen op de 10% regeling. Daarom rekenden wij met een maximaal financieel risico van ca. € 170.000 (10%) voor onze gemeente. Aangezien we te maken hebben met een verbeterd perspectief vanuit het ministerie kunnen we een lager eigen risico prognosticeren waardoor we € 88.000 in de begroting aan voordeel behalen.

Output resultaten: iedereen doet iets voor zijn of haar uitkering, een primair proces gericht op activering van klanten, minder administratieve werkzaamheden binnen de gemeente en een verlaging van de uitkeringslasten (en hiermee het tekort op het inkomensdeel).

Wat betekent dit financieel?

Financieel overzicht in € 1.000

Programma 7	Realisatie	Begroting				
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Baten						
Inkomensvoorziening	-2.807	-2.389	-2.412	-2.415	-2.417	-2.417
Werkgelegenheid	-1.132	-1.025	-1.025	-1.025	-1.025	-1.025
Totaal baten	-3.939	-3.414	-3.437	-3.440	-3.442	-3.442
Lasten						
Inkomensvoorziening	3.985	3.579	3.604	3.528	3.537	3.539
Werkgelegenheid	1.151	1.074	1.079	1.079	1.080	1.080
Totaal lasten	5.137	4.653	4.683	4.608	4.617	4.619
Totaal saldo	1.197	1.239	1.246	1.168	1.174	1.176

Verschillenanalyse t.o.v. vaststelling 2012

In onderstaand overzicht moet een negatief bedrag gelezen worden als een voordeel en een positief bedrag als een nadeel.

Het bedrag dat genoemd is als "2013 oud" is het bedrag dat in de meerjarenraming 2012-2015 geraamd was voor het jaar 2013.

Toelichting	2013 oud	2013 nieuw	Vershil
Programma 7	1.263	1.246	-17
Autonome ontwikkelingen:			
Autonome ontwikkelingen: Er is er in 2012 een verbeterd perspectief ontstaan vanuit het ministerie, op basis waarvan we een lager eigen risico prognosticeren voor de Wwb. Hierdoor wordt de begroting € 88.000 gunstiger.			-88
Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat			71
Totaal			-17

Programma 8: Gezondheidszorg en Wmo

Coördinerend portefeuillehouder: aandachtsgebied gezondheidszorg dhr J.P. Frenken

Coördinerend portefeuillehouder: aandachtsgebied Wmo dhr. R. Visser

Beoogd maatschappelijk effect: Wat willen we bereiken?

Gezondheidszorg

Met het beleid op het gebied van gezondheidszorg streven we naar het handhaven en/of bevorderen van (gelijke kansen op) een goede gezondheid van de inwoners van de gemeente Son en Breugel. Dat doen we door waar mogelijk maatregelen te nemen ter bescherming tegen gezondheidsproblemen/-bedreigingen en het voorkómen daarvan.

Wet maatschappelijke ondersteuning

De Wmo gaat er van uit dat mensen zelfredzaam (moeten) zijn en daar waar mensen dat niet zijn, mensen verantwoordelijkheid voor elkaar nemen. Son en Breugel moet een dorp zijn waar iedereen zoveel mogelijk zijn leven vorm kan geven naar eigen inzicht en waar men zoveel mogelijk zelfredzaam is en men elkaar helpt. Zo wordt bijgedragen aan een sociaal-maatschappelijk duurzame gemeenschap.

Dit moet vorm krijgen in vijf speerpunten in willekeurige volgorde:

- Eigen verantwoordelijkheid van burgers
- Versterken sociale samenhang
- Zelfstandig blijven functioneren
- Kwalitatief en betaalbaar pakket van voorzieningen
- Duidelijke rol gemeente

Operationele doelstellingen 2013

Begeleiding Wmo

De gemeente wordt naar verwachting met ingang van 2014 verantwoordelijk voor die nieuwe cliënten die voorheen een beroep zouden doen op de functie Begeleiding uit de AWBZ. Voor die doelgroep worden, in samenspraak met de cliënt, die maatregelen getroffen die de beperkingen die men ondervindt afdoende compenseert.

In 2013 worden de voorbereidende maatregelen getroffen in samenwerking met de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Waalre.

Kanteling Wmo

Op basis van de door de raad vastgestelde visie op de Kanteling zijn in 2012 voorbereidingen getroffen en wordt in 2013 daadwerkelijk vorm gegeven aan de Kanteling. Dit is tevens te zien als een eerste fase van de vormgeving van het Centrum voor Maatschappelijke Deelname c.q. de transities in het sociaal-maatschappelijk domein.

Centrum voor Maatschappelijk Deelname

In 2013 ontwikkelen we voor alle vragen van onze inwoners op het gebied van wonen, welzijn, zorg en inkomensondersteuning een centraal Centrum voor Maatschappelijke Deelname. In dat centrum zijn tevens de lokale professionele partners gehuisvest zodat er sprake is van een integrale en gekantelde ketensamenwerking. De inrichting op locatie dient daar dienstig aan te zijn.

Hierbij is essentieel dat de processen zo zijn ingericht dat klantgerichtheid (de burger in zijn kracht brengen) en kostenbewustzijn samenkomen. Dat betekent zowel dat noodzakelijke zorg tegen zo laag mogelijke kosten aangeboden kan worden als dat de eigen verantwoordelijkheid van de burgers en de mogelijkheden binnen diens directe leefomgeving maximaal worden aangesproken.

Kostenbeheersing Wmo

Verzekerd moet zijn dat de middelen daadwerkelijk worden ingezet voor hen die het echt nodig hebben. De Kanteling, nieuw beleid voor de Deeltaxi (dat nog in 2012 aan uw raad wordt voorgelegd) en een externe analyse op de uitvoeringspraktijk Wmo (met name hulp bij het huishouden) zijn daar dienstbaar aan.

Beleidsplan Wmo

Beleidsmatige veranderingen binnen de Wmo worden vertaald in een op Son en Breugel toegespitst beleid (de Kanteling en de decentralisatie Begeleiding). Daarnaast veranderen ook de lokale omstandigheden die vragen om een beleidsmatige reflectie.

Gezondheidsbeleid

Gemeenten dienen iedere 4 jaar hun gezondheidsbeleid te actualiseren (Wet Publieke Gezondheid). Ook zonder deze wettelijke verplichting is het gewenst om periodiek het beleid tegen het licht te houden en waar nodig te actualiseren.

Wat gaan we daarvoor in 2013 doen?

Aandachtsgebied Wmo

In 2013 vindt de inkoop van diensten op het gebied van begeleiding plaats op basis van een bestuurlijke aanbesteding. Dit gebeurt in samenspraak met de andere gemeenten waarmee wordt samengewerkt (Nuenen, Geldrop-Mierlo en Waalre).

Met deze gemeenten wordt samengewerkt naar de toeleiding van ondersteuning en begeleiding.

De Kanteling wordt vormgegeven binnen de aanpak van de transities in het sociaal-maatschappelijk domein. De inzet is o.m. gericht op het inrichten en vormgeven van het primair proces rondom het zgn. gesprek waarin de ondersteuningsvraag en de oplossingsmogelijkheden nadrukkelijk centraal komen te staan.

In de loop van 2013 kunnen onze inwoners terecht bij het Centrum voor Maatschappelijke Deelname. Hiervoor wordt in 2012 een projectorganisatie ingericht met externe partners. De projectorganisatie richt zich met name op de inhoudelijke ketensamenwerking, gevolgd door feitelijk huisvesting op de beoogde locatie Europalaan.

Op basis van een externe analyse op de uitvoeringspraktijk van met name hulp bij het huishouden worden de processen, mede gezien de Kanteling, waar opportuun gestroomlijnd.

In 2013 wordt in nauwe samenspraak met de Adviesraad Wmo het nieuwe 4-jarig beleidsplan Wmo opgesteld.

Op basis van de vastgestelde visie mantelzorg worden eind 2012 beleidsaanbevelingen opgesteld. Na besluitvorming daarvan volgt de uitvoering in 2013.

Aandachtsgebied Lokaal Gezondheidsbeleid

Uiterlijk 1 mei 2013 dient er een nieuw 4-jarig gezondheidsbeleid te worden vastgesteld. Momenteel is het lokaal gezondheidsbeleid wat de uitvoering betreft als 10^e prestatieveld aan het Wmo-beleidsplan toegevoegd. Omdat de cyclus van de beide beleidsplannen weliswaar 4 jaar bedraagt maar in tijd niet gelijk loopt, ligt het voor de hand twee afzonderlijke beleidsplannen op te stellen.

Regionale dierenopvang

Vanaf 1 maart 2012 moet het regionale dierenopvangcentrum De Doornakkers voldoen aan het Honden en Katten Besluit (HKB). Het huidige onderkomen voldoet daar niet aan. Inmiddels is gestart met de renovatie van het complex. In 2013 voldoet het onderkomen aan het HKB. De bijdrage aan De Doornakkers bedraagt in 2013 € 1,50 per inwoner per jaar.

Wat mag het kosten?

Voor de implementatie en de uitvoering van de functie Begeleiding vanuit de AWBZ worden er vanuit het rijk afzonderlijke budgetten toegekend. De implementatiekosten zijn eenmalige middelen, de uitvoeringskosten zijn structurele middelen. De hoogte van deze rijksbijdragen zijn richtinggevend.

De hoogte van het bedrag aan programmakosten dat wordt overgeheveld voor de uitvoering van de functie Begeleiding is slechts indicatief aan te geven. Uitgegaan wordt van een uitkering van het rijk (in welke vorm dan ook) van circa € 2,4 miljoen. Uitgangspunt is dat de hoogte van deze uitkering het plafond is van de programmakosten. Gelet op de toenemende vergrijzing en de recentelijk groei van

het aantal cliënten binnen de AWBZ voor de functie Begeleiding wordt er echter een voorzichtig beleid gevoerd.

De ontwikkeling van het nieuwe Wmo-beleidsplan en het lokaal gezondheidsbeleid kan binnen de bestaande middelen plaatsvinden.

Wat betekent dit financieel?

Financieel overzicht in € 1.000

Programma 8	Realisatie 2011	Begroting				
		2012	2013	2014	2015	2016
Baten						
Volksgezondheid	-676	-263	-353	-273	-273	-273
Totaal baten	-676	-263	-353	-273	-273	-273

Lasten						
Volksgezondheid	2.891	2.632	2.888	2.753	2.789	2.789
Totaal lasten	2.891	2.632	2.888	2.753	2.789	2.789

Totaal saldo	2.215	2.369	2.535	2.480	2.516	2.516
---------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Verschillenanalyse t.o.v. vaststelling 2012

In onderstaand overzicht moet een negatief bedrag gelezen worden als een voordeel en een positief bedrag als een nadeel.

Het bedrag dat genoemd is als "2013 oud" is het bedrag dat in de meerjarenraming 2012-2015 geraamd was voor het jaar 2013.

Toelichting	2013 oud	2013 nieuw	Vershil
Programma 8	2.436	2.535	99
Autonome ontwikkelingen:			
Subsidiebeleidsplan (dit betreft een verschuiving tussen programma's, geen effect op resultaat)			-51
Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat			34
Beleidsaanpassingen:			
Vergoeding Wmo (hulp bij het huishouden) Hogere uitgaven van overstap van 75 klanten van PGB naar "zorg in natura". Daarnaast is aansluiting gezocht bij het werkelijke uitgaven niveau 2011 dat gebaseerd is op 340 cliënten. Budgetten 2014 en 2015 blijven vooralsnog gelijk aan ramingen van de meerjarenbegroting 2012 - 2015. Deze zijn taakstellend.			180
Toename eigen bijdrage Toename aantal cliënten leidt tot hogere eigen bijdrage. Budgetten 2014 en 2015 blijven vooralsnog gelijk aan ramingen van de meerjarenbegroting 2012 - 2015. Deze zijn taakstellend.			-85
Stelpost Wmo (subsidie MEE) Stopzetten subsidie.			-15
Implementatie begeleiding AWBZ Betreft ontvangsten rijk t.b.v. eenmalige invoeringskosten. Binnen begroting 2012 - 2015 zijn deze vooralsnog ter algemene dekking ingezet. Voorgesteld wordt deze om te zetten naar functionele stelposten ter dekking van voorziene implementatiekosten (kostenprojectcoördinator: € 9.000; Wmo kantoor: € 6.000; organisatiekosten: € 5.000 en onvoorzien: € 5.000).			25

<p>Regionaal dierenopvangcentrum</p> <p>Het regionaal Dierenopvangcentrum De Doornakker moet vanaf 1 maart 2012 net als alle dierenopvangcentra elders in het land voldoen aan het dan definitief in werking tredende Honden en Katten Besluit (HKB). Inmiddels opgegaan in de Wet dieren. Het onderkomen van de huidige dierenopvang voldoet daar niet aan. Er is een nieuwe overeenkomst aangegaan voor een maximum bedrag van € 1,50 per inwoner per jaar, gedurende de periode dat er van een tijdelijke locatie gebruik gemaakt moet worden (minimaal 3 jaar).</p>	11
Totaal	99

Programma 9: Milieu / Duurzaamheid

Coördinerend portefeuillehouder: dhr. drs. R. Visser

Coördinerend portefeuillehouder: dhr. J.P. Frenken (aandachtsgebied riolering)

Beoogd maatschappelijk effect: Wat willen we bereiken?

Doelstelling van het programma Milieu en Duurzaamheid is een bijdrage leveren aan het verbeteren van de kwaliteit van het milieu en het leveren van een bijdrage aan een duurzame gemeente, waarin burgers veilig en zonder gevaar voor de gezondheid kunnen wonen, werken en recreëren.

Hierbij hebben we ons te houden aan mondiale, Europese, nationale en regionale afspraken. We hebben ook te maken met sociale en economische factoren en het draagvlak van onze bevolking en bedrijven. Wel is er een grote verandering te constateren. De economische sector ziet duurzaamheid steeds meer als een vanzelfsprekendheid en de burgers zijn zich steeds bewuster van hun eigen invloed op het gebied van duurzaamheid. Ook politiek is er een verandering; duurzaamheid staat nadrukkelijk op de politieke agenda.

Het leefklimaat staat vaak onder hoge druk door geluidhinder, vervuiling en gebrek aan ecologische kwaliteit. Een goede kwaliteit van het water en het goed functioneren van het rioolstelsel zijn essentieel voor een duurzame gemeente. Het tijdig ophalen en adequaat verwerken van het huishoudelijk afval (o.a. GFT, oud papier, restafval en kunststof verpakkingsafval en milieustraat) behoren ook tot de essentiële doelstellingen van de gemeente op dit gebied en leveren eveneens een bijdrage aan een duurzame leefomgeving. Onze inwoners willen groen in hun omgeving, veilig en rustig wonen en hechten aan de identiteit en de kwaliteit van hun woonomgeving.

Operationele doelstellingen 2013

Aandachtsgebied milieubeleid, duurzaamheid en huishoudelijk afval

- Continu aandacht voor een gestructureerd duurzaamheidsbeleid volgens de cyclus planning, monitoring en evaluatie (pdca-cyclus).
- Een verantwoorde (conform de landelijke regelgeving) milieutechnische bedrijfsvoering van alle bedrijven die onder de werkingssfeer van de Wet milieubeheer vallen via een actueel inrichtingenbestand.
- Proactieve en tijdige – milieutechnische inbreng – bij (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen om een acceptabel leefklimaat te waarborgen.
- Zuinig omgaan met steeds schaarser wordende grondstoffen door optimalisatie en innovatie van afvalscheiding moet leiden tot een integrale lastenvermindering.
- Stimuleren van duurzame energie en zuinig omgaan met energie met bijgevolg een vermindering van energielasten.

Aandachtsgebied Riolering

- Adequaet en goed onderhouden niveau van het gemeentelijke rioleringsstelsel waarbij sprake is van rationeel onderhoud (gebaseerd op het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2009 – 2015).
- Door samenwerking de werkzaamheden in de afvalwaterketen tegen zo laag mogelijke kosten te optimaliseren. (Optimalisering Afvalwatersystemen cluster Eindhoven).
- Invulling geven aan de verdere samenwerking tussen de cluster gemeente Eindhoven en Waterschap de Dommel.

Wat gaan we daarvoor in 2013 doen?

Aandachtsgebied milieubeleid

Duurzaamheidsnota en Duurzaamheidsprogramma:

Het voornemen is dat eind 2012 de gemeenteraad de beleidsnota "Milieu en Duurzaamheid 2012 – 2015" vaststelt. Hierin zijn de ambities neergelegd voor de (midden)lange termijn op het gebied van duurzaamheid en maakt inzichtelijk dat duurzame ontwikkeling geen extra geld hoeft te kosten maar daarentegen geld oplevert.

In 2013 en de daarop volgende jaren zal er uitvoering gegeven worden aan de in de “duurzaamheidsnota” genoemde activiteiten.

Het streven om het niveau van onze ambities binnen de financiële mogelijkheden zo maximaal mogelijk in te vullen (de 3 P's van People, Planet, Profit). De duurzaamheidgedachte zal doorwerken in allerlei beleidsvelden zoals ruimtelijke ontwikkelingen, mobiliteitsvraagstukken, culturele- en maatschappelijke ontwikkelingen, maar zeker ook in de 'eigen organisatie'.

In grote lijnen is de Duurzaamheidsnota gebaseerd op de volgende speerpunten:

- Energiebesparing en energietransitie: Proberen te voorkomen dat energie verbruikt wordt en het gebruik van alternatieve energiebronnen stimuleren (bestaand, nieuw, utiliteit)
- Afval: Betreft een tweeledig doel. Enerzijds het optimaliseren van de afvalinzameling om de totale hoeveelheid afval te verlagen, het percentage herbruikbaar afval te verhogen en het percentage brandbaar afval te verlagen. Anderzijds moet dit leiden tot een verlaging van de afvalstoffenheffing.
- Biodiversiteit: Het behoud en creëren van groene buffers (binnen- en buiten stedelijk).
- Milieu: Het voorkomen van bodemverontreinigingen en het optimaliseren van grondstromen (grondverplaatsing), het voorkomen van verdroging en waterverontreinigingen, het voorkomen van luchtverontreiniging en geuroverlast, het voorkomen van geluidshinder en het voorkomen van onacceptabele situaties met betrekking tot externe veiligheid)

Handhavingprogramma

In Son en Breugel worden op jaarbasis circa 75 integrale controles op basis van de milieuregelgeving uitgevoerd.

Zonnepanelen combigebouw

Het combigebouw wordt in 2013 voorzien van zonnepanelen voor het opwekken van duurzame elektriciteit. In combinatie met de reeds aanwezig warmtepomp en LED-verlichting wordt zo een substantieel deel van het energiegebruik duurzaam opgewekt.

Aandachtsgebied Riolering

Afvloeiend hemelwater:

In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan is het doel gesteld om invulling te geven aan de hemelwaterzorgplicht. Deze zorgplicht bestaat uit:

- Zorgen voor doelmatige inzameling van het hemelwater.
- Zorgen voor doelmatige verwerking van het ingezameld hemelwater.

Daar waar kansen liggen bij de aanleg van straten en pleinen en bij nieuwbouw- en inbreidingsplannen wordt hieraan aandacht geschonken.

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP)

De gemeente beschikt over een VGRP 2009 – 2015 waarvan het rationeel rioolbeheersysteem de basis is. Hiermee voldoet de gemeente aan de wettelijke verplichting om over een geldig gemeentelijk rioleringsplan te beschikken.

Naast de zorgplicht voor inzameling en transport van afvalwater is hierin ook opgenomen de zorgplicht voor afvloeiend hemelwater en voor het treffen van maatregelen om structureel nadelige gevolgen van grondwater te voorkomen of te beperken.

Voor de periode 2012 – 2015 zijn voor vervangingsinvesteringen en verbeteringsmaatregelen in totaal € 4.059.000 gereserveerd die volledig binnen de rioolheffing kunnen worden verantwoord.

Uitvoeringsprogramma Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (VGRP)

Op basis van de strategische planning is een uitvoeringsprogramma 2013 opgesteld. Deze bestaat uit de volgende werkzaamheden:

- Vernieuwen / renoveren van rioleringen in wijk 't Harde Ven.
- Renoverings- en optimaliseringswerkzaamheden aan de riolering Van Ekkersrijt (ombouw naar verbeterd gescheiden stelsel).
- De jaarlijkse reparatie- en onderhoudswerkzaamheden aan het riool en gemalen.

Conform de begroting 2012 wordt de rioolheffing verhoogd met de inflatie van 2% + 1% extra.

Basisinspanning.

Aan de hand van de meetresultaten (eind 2012) zal bekend worden in hoeverre er 2 open retentievijvers aangelegd moeten worden in de Beemdstraat en de Veerstraat. De voorbereiding van de realisatie zal in 2013 gestart worden.

Samenwerking Optimalisering Afvalwater Systemen cluster Eindhoven (OAS).

Bij het bepalen van de oplossingsrichtingen om te komen tot een Afvalwaterakkoord (AWAK) is bestuurlijk afgesproken om tegen de laagst mogelijke maatschappelijk kosten een Afvalwaterakkoord te sluiten tussen gemeenten en het Waterschap. Dit kan worden gerealiseerd door de gezamenlijke financiële inspanning van alle gemeentes samen in te zetten zodat als cluster voldaan wordt aan de eisen die door de Europese Kaderrichtlijn Water worden opgelegd. In 2013 zal overeenkomstig rijksbeleid de samenwerking binnen het cluster Eindhoven en Waterschap de Dommel gecontinueerd worden.

Wat betekent dit financieel?

Financieel overzicht in € 1.000

Programma 9	Realisatie 2011	Begroting				
		2012	2013	2014	2015	2016
Baten						
Milieubeleid	-54	0	-23	0	0	0
Huishoudelijk afval	-186	-335	-307	-313	-319	-326
Riolering	-5	-8	-8	-8	-8	-8
Totaal baten	-246	-343	-337	-321	-327	-334

Lasten	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Huishoudelijk afval	1.343	1.470	1.450	1.477	1.505	1.533
Riolering	829	1.786	2.076	1.113	1.204	1.181
Totaal lasten	2.471	3.566	3.903	2.906	3.028	3.033

Totaal saldo	2.226	3.224	3.566	2.585	2.701	2.699
---------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Verschillenanalyse t.o.v. vaststelling 2012

In onderstaand overzicht moet een negatief bedrag gelezen worden als een voordeel en een positief bedrag als een nadeel.

Het bedrag dat genoemd is als "2013 oud" is het bedrag dat in de meerjarenraming 2012-2015 geraamd was voor het jaar 2013.

Toelichting	2013 oud	2013 nieuw	Vershil
Programma 9	2.463	3.566	1.103
Autonome ontwikkelingen:			
Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat			17
Het product afval is kostendekkend. De uitgaven die hiermee betrekking houden worden bekostigd uit de afvalstoffenheffing (zie programma 11). Omdat ook de BTW over de uitgaven betrokken wordt bij de berekening van de afvalstoffenheffing zorgt een wijziging van de uitgaven en een wijziging van de BTW (van 19% naar 21% per 1 oktober 2012) per saldo voor een voordeel van € 28.000 op het product afval. Dit voordeel is het totaal van de hieronder opgenomen wijzigingen van afval en de in programma 11 genoemde wijziging m.b.t. afval.			
Aanpassing ramingen afvalstoffenheffing			24
Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat m.b.t. product Afval			8

Het product riolering is kostendekkend. De uitgaven die hiermee betrekking houden worden bekostigd uit de rioolheffing of de reserve riolering (zie programma 11). Omdat ook de BTW over de uitgaven betrokken wordt bij de berekening van de rioolheffing zorgt een wijziging van de BTW (van 19% naar 21% per 1 oktober 2012) per saldo voor een voordeel van € 6.000 op het product riolering. Dit voordeel is het totaal van de hieronder opgenomen wijzigingen van riolering en de in programma 11 genoemde wijziging m.b.t. riolering (zowel reserve als inkomsten rioolheffing).	
Aanpassing ramingen riolering	54
Staat van activa: aanpassing kapitaallasten riolering	-33
Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat m.b.t. product Riolering	49
In de begroting 2012 was 1 retentievijver opgenomen ter bekostiging uit de reserve en 1 retentievijver via kapitaallasten. Zoals toegezegd aan de raad worden beide retentievijvers bekostigd uit de reserve. Daarnaast zijn beide retentievijvers nu opgenomen als investering 2013 in plaats van 2012 (zie programma 11 voor de onttrekking uit de reserve.)	961
Beleidsaanpassingen:	
Bijdrage SRE RMWP	
De inwonersbijdrage van het SRE worden aangepast als gevolg van (verdergaande) bezuinigingen binnen SRE (zie ook programma 1 en 5)	-22
Geluidssanering Reeds toegekend bij de kadernota 2011 voor 2013, maar was nog niet opgenomen in de meerjarenbegroting. In het kader van het bestemmingsplan Ekkersrijt en het bestemmingsplan Geluidzonering Ekkersrijt is het verplicht om binnen de vastgestelde geluidzone te voldoen aan de 50 dB(A) contour. Hieraan wordt momenteel niet voldaan. Op basis van de crisis en herstelwet is het wel mogelijk om het bestemmingsplan vast te stellen indien er een goedgekeurd reductieplan is vastgesteld en binnen 5 jaar is uitgevoerd. Het reductieplan is gelijktijdig met de bestemmingsplannen vastgesteld. Indien binnen de gestelde periode van 5 jaar geen uitvoering wordt gegeven aan het reductieplan is het niet meer mogelijk om milieuvergunningen te verlenen op Ekkersrijt wat waarschijnlijk kan leiden tot schadeclaims. Voor de totale uitvoering is een bedrag begroot van € 42.000. Deze kan in één keer uitgevoerd worden, dan wel gespreid worden over enkele jaren. Binnen het meerjarenperspectief is de activiteit opgevoerd voor het jaar 2013.	42
Uitgaven subsidie Brabant veiliger Toezicht bij Brzo- en majeure risicobedrijven moet plaatsvinden op structurele, uniforme en deskundige wijze. Instellingen en de medewerkers daarvan, die bij zulke bedrijven inspecties uitvoeren, moeten voldoen aan landelijk vastgelegde criteria (maatlat Brzo). De kosten komen ten laste van de subsidie Brabant Veiliger. Tot 2014 bedraagt de subsidie jaarlijks ca. € 22.500 op basis van daadwerkelijk gemaakte kosten. Na 2013 zal de subsidieregeling worden omgezet in een uitkering in het gemeentefonds.	23
Inkomsten subsidie Brabant veiliger Zie toelichting hierboven.	-23
Overige mutaties < € 10.000.	11
Totaal	1.103

Programma 10: Ruimtelijke inrichting

Coördinerend portefeuillehouder: dhr. drs. R. Visser (aandachtsgebieden Ruimtelijke ontwikkeling, bouwrijpe gronden, Sonniuspark)

Coördinerend portefeuillehouder: dhr. J.P. Frenken (aandachtsgebieden volkshuisvesting, grondbeleid, gemeentelijke eigendommen)

Beoogd maatschappelijk effect: Wat willen we bereiken?

De gemeente streeft naar een doelmatige benutting en duurzame inrichting van de beschikbare ruimte, die past binnen enerzijds de gemeentelijke uitgangspunten (toekomstvisie, bestemmingsplannen, bouwverordening etc.) en anderzijds binnen het ruimtelijk beleid van hogere overheden. Daarbij wordt gestreefd naar een goede balans tussen bepalende factoren en functies zoals wonen, ondernemen, sociale verbinding en groen.

Het scheppen van de noodzakelijke randvoorwaarden voor een gedifferentieerd aanbod van woningen (sociale huur, koop, zorg, woonwagens etc.) behoort eveneens tot de taakvelden van de gemeente binnen dit programma.

Operationele doelstellingen 2013

Ruimtelijke ordening

- Afronden structuurvisie voor Son en Breugel.
- Afronden visie-ontwikkeling Sonniuswijk (qua besluitvorming deel van de Structuurvisie).
- Afronden van en uitvoering geven aan geactualiseerde bestemmingsplannen binnen de bebouwde kommen, buitengebied en Ekkersrijt.
- Uitvoering geven aan initiatieven binnen de gebiedsvisies “Wolfswinkel”, “Keske” en “Driehoek”.
- Verder uitvoering geven aan gronduitgifte en woningbouw in Sonniuspark.
- Vormgeven en planvoorbereiding diverse herontwikkelingslocaties.
- Een bijdrage leveren aan provinciale en regionaal ruimtelijke ontwikkelingen (Structuurvisie Provincie Noord-Brabant, Brainport Oost, Brainport Avenue).
- Planologisch regelen locatie natuurcompensatie en actualisatie buitengebied ten westen van de A50.
- Uitvoering geven aan de uitvoeringsprogramma’s die verbonden zijn aan de centrumvisie Son, de centrumvisie Breugel en de Dommelvisie.

Volkshuisvesting

- Het maken van prestatieafspraken na vaststelling van de Woonvisie.

Sonniuspark

Met de gemeenteraad zijn in 2008 afspraken gemaakt over dit project en er zijn grenzen gesteld aan het financiële mandaat dat het college heeft gekregen.

In juni 2012 is met de commissie GZ gesproken in het kader van de strategiebepaling Sonniuspark en daarbij is overeengekomen dat op dit moment geen vaste grondprijzverlaging doorgevoerd zal worden maar dat wél- conform de Nota Grondbeleid van Februari 2012 – de mogelijkheid gegeven wordt om financiële steun te bieden indien een ontwikkelaar specifieke doelstellingen (zoals duurzamer bouwen) wil realiseren. Ook de woningprogrammering kan heroverwogen worden. In het algemeen wordt een flexibelere houding aangenomen, wil men minder traditioneel denken en staat de commissie open voor andere constructies dan grondverkoop.

Wat gaan we daarvoor in 2013 doen?

Sonniuspark

Met de Commissie GZ is in juni 2012 gesproken over een eventuele strategieverandering inzake het project Sonniuspark. Dit gesprek zal in november 2012 een vervolg krijgen en in 2013 meer in besluitvormende zin.

Bestemmingsplannen

Om de bestemmingsplannen af te stemmen op de uitspraken van de Raad van State en de wettelijke verplichtingen uit het rijks- en provinciaal beleid (doorwerking van bepalingen uit de Structuurvisie Mobiliteit en Ruimte (Rijksbeleid), bepalingen uit de Structuurvisie provincie Noord-Brabant en de Verordening Ruimte (provinciaal beleid), zullen de bestemmingsplannen tijdig moeten worden aangepast. Inzake het rijks- en provinciaal beleid zal op projectbasis worden geïnventariseerd welke aspecten verplicht geregeld dienen te worden.

Na deze analyse zal de aanpassing van de vigerende bestemmingsplannen plaatsvinden. Hiervoor is structureel, onder leiding van een intern projectleider, externe inhuur van expertise vereist.

Wetgeving

Na de Wet ruimtelijke ordening (2008) en de Wabo (2010) dient de wettelijk opvolger om ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken zich al weer aan, te weten de Omgevingswet (prognose 2014). De omgevingswet zal tal van wetten en regelingen die toezien op het ruimtelijke domein integreren. In 2013 en volgende jaren zullen de ontwikkelingen van de Omgevingswet worden gevolgd en te worden geanalyseerd welke aanpassingen er wettelijk verplicht worden voor het proces en het beleid op het gebied van de ruimtelijke ordening. Ontwikkelingen op het vlak van de wetgeving zullen structureel verankerd en bijgehouden worden.

Ontwikkelingslocaties

Aan de hand van de resultaten van het project "ontwikkelingslocaties" zullen de benodigde ontwikkelingslocaties in de aangewezen urgentie met de aangegeven programma's operationeel gemaakt worden, zo dat tijdig capaciteit voor de uitvoering van de programma's is geregeld binnen de eind 2012 vastgestelde organisatorische structuur voor de totale integratie van de ontwikkelingslocaties.

Na de vereiste ruimtelijk planologische visie, de contractvorming en onderzoeken volgt de procedure van het bestemmingsplan, de basis voor de verdere realisatie.

Uitvoeringsprogramma Structuurvisie

Na de vaststelling van de Structuurvisie in 2013 zal het uitvoeringsprogramma worden uitgewerkt. In de periode 2013 t/m 2016 volgen deze werkzaamheden.

Volkshuisvesting

Volgend op de vaststelling van de Woonvisie zal in 2013 een aanvang gemaakt worden met het maken van prestatieafspraken met partners werkzaam op het gebied van woningbouw en volkshuisvesting. Hierin zullen onder meer afspraken worden gemaakt over de kwaliteit en kwantiteit van de woningvoorraad, mogelijkheden tot verkoop van bestaande woningen, participatie in maatschappelijk vastgoed en andere initiatieven ter verbetering van de woonomgeving.

Stimuleringskader Groen Blauwe Diensten

Na het voteren van de benodigde gelden in de Kadernota 2012 zal ook in 2013 en de volgende jaren gewerkt worden aan gebiedsuitwerkingsprogramma's. Wij gaan er van uit dat de provincie in de loop van 2012 met de gesprekspartners tot een doorbraak komt. Zo niet, dan zal een herbezinning volgen.

Buitengebied

Voor het opstellen van de actualisatie van het bestemmingsplan Bosgebied west (incl. Oud meer e.o.) is in januari 2012 opdracht verleend aan de SRE Milieudienst. Naast het voldoen aan de verplichtingen van de Wet ruimtelijke ordening (digitaal plan voor 2013), is van belang dat in dit plan natuurcompensatie planologisch zal worden geregeld. Voor de bestaande natuurcompensatieverplichtingen is in het collegeprogramma 2010-2014 een fasegewijze aanpak voorzien, waarbij na een definitieve locatiekeuze in 2011, in 2012 en 2013 een planologische regeling zal worden opgesteld en de daarvoor benodigde ruimtelijke procedure zal worden doorlopen, zodat daadwerkelijk tot uitvoering kan worden gekomen.

Vanuit de beschikbare middelen voor het bestemmingsplan Buitengebied wordt € 35.000 gebruikt voor de actualisatie van bestemmingsplan Bosgebied west. Voor de uitvoering van de natuurcompensatie zijn in de Kadernota voor 2012 gelden gereserveerd.

Dit proces hangt samen met de ontwikkeling van de visie Sonniuswijk, welke wordt geïntegreerd in de Structuurvisie.

Dommelvisie

In augustus 2012 is de Dommelvisie vastgesteld, met als titel 'Verslingerd aan de Dommel'. Uitwerking daarvan start in 2012 met een uitwerkingsprogramma. Er zijn enkele projecten in opgenomen die in 2013 opgepakt moeten worden. Te denken valt aan een onderzoek naar de aanwezige Flora en Fauna, een onderzoek naar de aanwezige cultuurhistorische elementen en de aanleg van een extra kano-opstapplaats bij het Wilhelminakanaal.

Centrumvisie Breugel

Medio 2012 is de centrumvisie Breugel vastgesteld. Daarna wordt het uitvoeringsprogramma opgesteld (eind 2012) met financieringsparagraaf, en in uitvoering genomen.

In eerste instantie zal gebruik gemaakt worden van de bestemmingsreserve "Breugel Leeft" welke vooralsnog toereikend is om de te verwachten quickwins uit te voeren. Voor de andere plannen die voortkomen uit het op te stellen uitvoeringsprogramma zullen per planonderdeel de financiële consequenties en financiering in beeld worden gebracht. Hierbij is op te merken dat ook 'De Bongerd' onderdeel is van de uit te werken plannen en mogelijk op een nader te bepalen moment een beroep wordt gedaan op de dekkingsreserve "Renovatie Bongerd".

Centrumvisie Son

De visie is in juni 2012 vastgesteld. Ontwikkelingen aan het kerkplein, de begrenzing van het centrum, de gemeentelijke huisvesting maar ook toevoegingen op het gebied van detailhandel en wonen staan hierin centraal. De uitwerking op een aantal belangrijke deelgebieden vindt plaats en er wordt gewerkt aan een uitvoeringsprogramma. De centrumvisie richt zich specifiek op het centrumgebied van Son. In dit gebied spelen verschillende functies een rol. In het uitvoeringsprogramma krijgen deze een plek maar de verschillende functies zullen ook worden afgestemd met de andere beleidsvisies (wonen, mobiliteit). Op locatie en/of functie niveau kunnen dan de eerste concrete uitwerkingen van het uitvoeringsprogramma eind 2012/ begin 2013 worden opgestart.

Wat mag het kosten?

Bestemmingsplannen

Voor de aanpassing van de gemeentelijke bestemmingsplannen zal jaarlijks een budget / krediet beschikbaar moeten zijn voor de inhuur van de externe expertise en het extern laten uitvoeren van de werkzaamheden. Het is namelijk niet mogelijk om in eigen beheer de ruimtelijke planvormen op te zetten.

De kosten worden voor de periode 2013-2016 geraamd op resp. € 40.000, € 35.000 en daarna structureel op € 19.000 per jaar.

Ontwikkelingslocaties

De werkzaamheden, organisatie en integratie kunnen voor een deel in eigen beheer plaats te vinden. Daar waar het initiatieven van derden zijn, worden de kosten in het kader van het 'kostenverhaal' bij deze initiatiefnemer verhaald.

In de gevallen dat de gemeente zelf initiatiefnemer is, dient rekening te worden gehouden met kosten voor contractvorming, kosten voor onderzoek, kosten voor het bestemmingsplan en dergelijke.

Deze kosten kunnen in de betreffende exploitatie worden verrekend.

Het beschikbare budget over 2012 van € 50.000 (via reserve projectmatig werken) wordt voor de eerstkomende jaren hiervoor ingezet.

Uitvoeringsprogramma Structuurvisie

Omdat het uitvoeringsprogramma van de structuurvisie er nog niet is, kan thans geen kostenraming worden gegeven.

Centrumvisie Breugel

In de 2^e helft van 2012 wordt – in vervolg op de vastgestelde visie - het uitvoeringsprogramma opgesteld met financieringsparagraaf, en in uitvoering genomen. De financiering zal in beginsel plaatsvinden vanuit de bestemmingsreserve "Breugel leeft" en de dekkingsreserve "Renovatie Bongerd", verdere voorstellen aangaande de financiële consequenties en dekking volgen bij de individuele onderdelen die voortkomen uit het uitvoeringsprogramma.

Dommelvisie

In 2012 is de Dommelvisie opgesteld, met als titel 'Verslingerd aan de Dommel'. Voor het uitvoeringsprogramma is een budget geraamd van € 15.000.

Centrumvisie Son

Voorstellen volgen bij het uitvoeringsprogramma.

Wat betekent dit financieel?

Financieel overzicht in € 1.000

Programma 10	Realisatie	Begroting				
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Baten						
Bestemmingsplannen	-96	-14	-14	-14	-14	-14
Bouwvergunningen	-1.205	-532	-320	-395	-446	-421
Bouwrijpe gronden	-4.021	-15.837	-15.819	-15.974	-15.974	-16.284
Woningbouw en exploitatie	-90	-1	-1	-1	-1	-1
Woonwagenbeleid	0	0	0	0	0	0
Gemeentelijke eigendommen	-83	-117	-118	-119	-121	-121
Totaal baten	-5.496	-16.500	-16.271	-16.503	-16.556	-16.841

Lasten						
Bestemmingsplannen	866	870	804	759	743	743
Bouwvergunningen	623	649	694	695	696	696
Bouwrijpe gronden	4.036	15.837	15.819	15.974	15.974	16.284
Woningbouw en exploitatie	61	66	56	56	56	56
Woonwagenbeleid	13	16	21	22	22	22
Gemeentelijke eigendommen	146	172	225	225	226	226
Totaal lasten	5.745	17.610	17.619	17.731	17.717	18.027

Totaal saldo	249	1.111	1.348	1.228	1.161	1.186
---------------------	------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Verschillenanalyse t.o.v. vaststelling 2012

In onderstaand overzicht moet een negatief bedrag gelezen worden als een voordeel en een positief bedrag als een nadeel.

Het bedrag dat genoemd is als "2013 oud" is het bedrag dat in de meerjarenraming 2012-2015 geraamd was voor het jaar 2013.

Toelichting	2013 oud	2013 nieuw	Vershil
Programma 10	1.384	1.348	-36
Autonome ontwikkelingen:			
Staat van activa			45
Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat			-50
Aanpassing bouwleges			-75
Beleidsaanpassingen:			
Bestemmingsplannen aanpassing van de gemeentelijke bestemmingsplannen aan uitspraken Raad van State, vereisten Rijksbeleid en vereisten provinciaal beleid. (budget 2014: € 35.000; budget 2015: wordt weer € 19.000).			22

Dommelvisie Na vaststelling Dommelvisie medio 2012 worden implementatieprojecten in 2013 opgestart, zoals onderzoek naar flora en fauna, cultuurhistorische verbetering en een extra kano opstapplaats (Wilhelminakanaal).	15
Overige mutaties < € 10.000.	7
Totaal	-36

Programma 11: Algemene dekkingsmiddelen

Coördinerend portefeuillehouder : dhr. drs. R. Visser

Beoogd maatschappelijk effect: Wat willen we bereiken?

Doelstelling van het programma Dekkingsmiddelen is gericht op het op orde houden van het gemeentelijke huishoudboekje. Een sluitende begroting is daarbij uitgangspunt. Als gemeente streven we ernaar de hoofdlijnen omtrent uitgaven en inkomsten reeds in het voorjaar (middels de kadernota) aan uw gemeenteraad voor te leggen zodat keuzen ten aanzien van gewenste activiteiten, inzet van eigen vermogen en verhoging van gemeentelijke tarieven reeds in een vroeg stadium gemaakt en meegenomen kunnen worden binnen de verdere uitwerking van de meerjarenbegroting.

Operationele doelstellingen 2013

Aanvullend op de hiervoor genoemde operationele doelstelling wordt genoemd:

- Conform bestaand beleid mag een eventuele stijging dan wel daling van de WOZ waarden geen gevolgen hebben voor de totale OZB opbrengst van de gemeente Son en Breugel. Een daling dan wel stijging van de waarde van het onroerende goed wordt verrekend met de hoogte van de tarieven van de OZB.
- Het Lenteakkoord 2012 zal verdergaande financiële consequenties met zich meebrengen voor de lokale overheden. Desalniettemin blijft een structureel sluitende meerjarenbegroting uitgangspunt bij de verdere uitwerking van deze kadernota richting de begroting 2013 – 2016.

Wat gaan we daarvoor in 2013 doen?

Aandachtsgebied financiering en beleggingen

Wij zullen de ontwikkeling van de stand van de langlopende rentevoet nauwlettend blijven volgen en vertalen richting onze meerjarenbegroting. Vooralsnog gaan we uit van een rentevoet lang geld van 4%. Ten opzichte van het gehanteerde percentage binnen de huidige begroting 2012 betekent dit een verlaging met 1%. Deze ontwikkeling heeft geen gevolgen voor de financiering van het grondbedrijf door de algemene dienst. De liquide middelen van de reserves van de algemene dienst worden immers als intern financieringsmiddel gebruikt voor de kapitaalbehoefte van het grondbedrijf en ook daarover wordt 4% rente gerekend gelijk aan de doorberekening aan het grondbedrijf.

Voor wat betreft de dividend uitkering BNG houden wij binnen het meerjarenperspectief rekening met een structurele verlaging van € 20.000.

Aandachtgebied belastinginkomsten

Uitgangspunt is dat de OZB-opbrengsten met de inflatie worden gecorrigeerd. Voor 2013 en volgende jaren wordt gerekend met een inflatiecorrectie van 2% per jaar. Daarnaast worden de tarieven 2013 gecorrigeerd voor een waardeverhoging dan wel waardedaling (rekening gehouden kan worden met een waardedaling). Bij de tariefberekening 2012 was geen rekening gehouden met de ontstane daling ten opzichte van de vorige waardepeildatum. Deze daling (3,2% voor de woningen en 2,9% voor de niet woningen) zal alsnog worden doorgevoerd binnen de tarieven 2013.

Bij het onderdeel sluitend maken van de begroting komen we op dit onderdeel terug.

Aandachtsgebied algemene uitkering

Wij hadden bij de kadernota binnen onze berekeningen voor de algemene uitkering rekening gehouden met het gegeven dat de systematiek van "samen de trap op en af" voor de gemeente Son en Breugel leidt tot een structurele korting in 2016 van € 350.000. Gebaseerd op een negatieve aanpassing van het gemeentefonds van € 0,5 miljard. Wij hebben deze korting vanaf 2012 verdeeld in vijf gelijke delen. Daarnaast zou de voorgestelde BTW verhoging tot een neerwaartse aanpassing van het gemeentefonds leiden

Bij de junicirculaire is gebleken dat de neerwaartse aanpassing van het gemeentefonds met € 0,5 miljard euro niet geleidelijk zou gebeuren, maar direct vanaf 2013 en dat de aanpassing in verband met de BTW verhoging vooralsnog niet plaats zal vinden. Nog voor de behandeling van de kadernota op 27 juni 2012 hebben wij de raad hiervan in kennis gesteld.

Voorts treden er verschillen op door de ontwikkelingen op de woningmarkt. Dat heeft zijn invloed op te bouwen woningen en aantal inwoners. Door te rekenen met nieuwe ramingen voor woningaantallen, nieuwe inwoners en op basis van de nieuwe woningaantallen ook nieuwe WOZ-waarden, is de algemene uitkering lager dan verwacht. Bij de verschillenanalyse van dit hoofdstuk geven wij een beeld van de mutaties.

Aandachtsgebied Onvoorzien / stelposten

Om eventuele tegenvallers / onvoorziene uitgaven gedurende het begrotingsjaar op te kunnen vangen wordt binnen de meerjarenramingen een budget onvoorziene uitgaven opgenomen ter hoogte van € 90.000. De post "onvoorziene uitgaven" vormt tezamen met de algemene reserves en de nog te benutten belastingcapaciteit ten aanzien van de onroerendezaakbelastingen, de pijlers van ons financieel weerstandsvermogen. Ten aanzien van de post onvoorziene uitgaven is voorgeschreven dat gemeenten een dergelijk budget binnen hun ramingen opnemen. De gemeenten zijn vrij in de bepaling van de hoogte van een dergelijk budget. Uw raad kan derhalve besluiten tot verlaging van deze post. Om te kunnen voorzien in "ruimtescheppende budgetruimte" wordt uw raad in het hoofdstuk "sluitend maken van de begroting" voorgesteld om het huidige budget te verlagen.

Binnen het taakveld "onvoorzien / stelposten" zijn ook alle voorziene stortingen en onttrekkingen in en uit de reserves opgenomen.

Wat betekent dit financieel?

Financieel overzicht in € 1.000

Programma 11	Realisatie 2011	Begroting				
		2012	2013	2014	2015	2016
Baten						
Financiering en beleggingen	-1.870	-1.865	-1.581	-1.547	-1.534	-1.510
Belastinginkomsten	-5.322	-5.590	-5.815	-5.970	-6.155	-6.340
Gemeentefonds	-11.360	-11.323	-11.227	-11.420	-11.310	-11.795
Onvoorzien en saldo baten en lasten	-2.762	-3.688	-2.773	-1.655	-1.640	-1.277
Totaal baten	-21.314	-22.466	-21.395	-20.592	-20.639	-20.921

Lasten						
Financiering en beleggingen	140	94	96	94	92	87
Belastinginkomsten	91	429	198	200	202	202
Gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien en saldo baten en lasten	5.321	2.475	1.047	1.449	1.124	1.230
Totaal lasten	5.552	2.999	1.341	1.744	1.419	1.519

Totaal saldo	-15.762	-19.468	-20.054	-18.849	-19.220	-19.403
---------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Verschillenanalyse t.o.v. vaststelling 2012

In onderstaand overzicht moet een negatief bedrag gelezen worden als een voordeel en een positief bedrag als een nadeel.

Het bedrag dat genoemd is als "2013 oud" is het bedrag dat in de meerjarenraming 2012-2015 geraamd was voor het jaar 2013.

Toelichting	2013 oud	2013 nieuw	Vershil
Programma 11	-18.404	-20.054	-1.650
Autonome ontwikkelingen:			
Dividend BNG			
Verwacht wordt dat er een structureel effect uitgaat van de dividendverlaging BNG zoals die in 2011 is ingezet.			20

Algemene uitkering Bij de kadernota is aangegeven dat vooruitlopend op de junicirculaire rekening was gehouden met een negatieve aanpassing van het gemeentefonds van een half miljard euro (verdeeld in vijf gelijke delen vanaf 2012). Verder was er rekening gehouden met een neerwaartse aanpassing van het gemeentefonds in verband met de BTW verhoging	245
Bij de junicirculaire is gebleken dat de neerwaartse aanpassing van het gemeentefonds met een half miljard euro niet geleidelijk aan zou gebeuren, maar direct vanaf 2013 en dat de aanpassing in verband met de BTW verhoging vooralsnog niet plaats zal vinden.	237
Door te rekenen met nieuwe woningaantallen, nieuwe inwoners en op basis van de nieuwe woningaantallen ook nieuwe WOZ-waarden is de algemene uitkering lager dan verwacht.	20
Op basis van berichtgeving van het ministerie zal de integratie uitkering WMO met 2% inflatie verhoogd worden.	-24
Lagere OZB opbrengsten: Als gevolg van de crisis is de verwachting dat er minder woningen worden opgeleverd, waardoor de verwachte WOZ-waarden lager is dan bij de vorige meerjarenraming. Als gevolg hiervan is de verwachte opbrengst van de OZB ook lager.	-14
Personele lasten Stijging a.g.v. premieverhoging ZVW en pensioenen. Daarnaast enkele personele mutaties waardoor de stelpost bedrijfsvoering is verlaagd. Als gevolg van het op peil brengen van de dekkingsgraad ABP is de verwachting dat de meerkosten in 2015 en 2016 € 200.000,- zullen bedragen.	240
Inzet (en deels vrijval van) stelpost personele lasten in verband met aanpassing conform staat B salarissen inclusief onzekerheid met pensioenpremies.	-219
Afval Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat m.b.t. product Afval (zie programma 9)	-15
Hogere baten afvalstoffenheffing (zie programma 9)	-45
Riolering Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat m.b.t. product Riolering (zie programma 9)	-17
Lagere baten riolering (zie programma 9)	4
In de begroting 2012 was één retentievijver opgenomen ter bekostiging uit de reserve en één retentievijver via kapitaallasten. Zoals toegezegd aan de raad worden beide retentievijvers bekostigd uit de reserve. Daarnaast zijn beide retentievijvers nu opgenomen als investering 2013 in plaats van 2012.	-961
Voor riolering is afgesproken dat het tarief met 2% inflatie plus 1% extra stijgt (meerjarenbegroting 2012-2015). Het saldo dat zo ontstaat tussen baten en lasten van afvalstoffenheffing wordt onttrokken uit de reserve. Door de wijzigingen binnen riolering is ook het te onttrekken bedrag uit de reserve gewijzigd.	-63
Vrijvallen stelpost kapitaallasten nieuwe investeringen, omdat de kapitaallasten van deze nieuwe investeringen bij de diverse programma's zijn opgenomen	-52
Door wijziging in de kapitaallasten (binnen de diverse programma's), wijzigt ook de onttrekking uit de diverse dekkingsreserves	175
Doorbelasting uren via de kostenverdeelstaat aan beleidsvoornemens	-47
Elk jaar leidt het opmaken van de kostenverdeelstaat en het doorvoeren hiervan in de begroting tot mutaties.. Deze bedragen worden niet als correctie in de uurtarieven meegenomen maar via het product saldi kostenplaatsen geboekt. In de oude meerjarenraming waren bedragen niet opgenomen en in de nieuwe meerjarenraming waren bedragen te veel opgenomen, waardoor er nu een fors verschil ontstaat.	-379
De benchmark publiekszaken is verschoven naar 2014 en werd oorspronkelijk bekostigd uit de reserve.	-10
Omdat de uitgaven in 2013 vervallen, vervalt ook de onttrekking uit de reserve.	10
Onvoorzien - stelpost project dienstverlening Wordt functioneel geraamd binnen programma 2; betreft project dienstverlening.	-50
Subsidiebeleidsplan (dit betreft een verschuiving tussen programma's, geen effect op resultaat)	9
Groei-pad opleidingsbudget is opgenomen binnen het budget opleidingen, en op die manier als overhead meegenomen in het berekenen van de uurtarieven.	-13

De reserve HNG is door correctie van de hoofdsom eind 2011 hoger geworden. De rente die toegevoegd wordt aan deze reserve is daardoor ook hoger.	13
De kosten van I&A wisselen per jaar. Afsproken is om de totale kosten op een bepaald niveau in de meerjarenbegroting tot uiting te laten komen. Het verschil wordt toegevoegd of onttrokken aan de reserve.	113
Beleidsaanpassingen:	
Groeipad scholen Wordt vanaf 2012 geraamd op de functionele post, onderwijs (Programma 5 Welzijn).	-275
Overdracht beheer Ekkersrijt van St. Parkmanagement naar gemeente Overdracht leidt tot besparing van € 33.000. Wordt verrekend met stelpost "taakstelling bedrijfsvoering" (zie ook programma 4).	33
Aankoop inventaris / meubilair Verlaging budget wordt verrekend met de stelpost "taakstelling bedrijfsvoering".	10
Als gevolg van het verlagen van het rente-% van 5% naar 4% wordt de bespaarde rente over de reserves en voorzieningen die toegerekend wordt aan de algemene dienst ook lager (dit hangt samen met de wijzigingen in de staat van activa, omdat ook de doorberekende rente wijzigt).	219
Door verlaging van de rente naar 4% wordt ook de rentetoerekening aan de dekkingsreserves, de reserve vrije bestedingsruimte en de reserve I&A Son lager.	-120
Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum heeft als taak het versterken van de bestuurlijke aanpak van de georganiseerde criminaliteit. Voor 2013 wordt hier van de gemeenten voor de eerste keer een bijdrage gevraagd.	9
De gemeenten zijn reeds verantwoordelijk voor de basisregistratie personen en basisregistratie Adressen en gebouwen. Deze laatste wordt nu geïmplementeerd in de organisatie. De volgende basisregistratie die ingevoerd moet worden is Grootschalige Topografie. Dit kan slechts gedeeltelijk met de huidige capaciteit.	25
Applicatie Leerplicht	4
Schrappen stelpost subsidievoordeel	35
Aframing stelpost bedrijfsvoering in verband met realiseren vermindering formatie	111
Voor de brandweer is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Hierdoor worden de salariskosten verminderd. Daar tegenover staat dat we op basis van deze overeenkomst kosten hebben voor de detachering. Per saldo is het iets goedkoper. Dit voordeel komt ten gunste van de stelpost bedrijfsvoering.	14
De raming voor telecommunicatiekosten was in 2012 niet opgenomen. Als doel is gesteld om taakstellend hiervoor budgetruimte te vinden binnen I&A	-42
In 2013 worden de optimaliseringswerkzaamheden voor de Nieuwstraat uitgevoerd (zie programma 4), deze worden bekostigd uit de reserve.	-15
Verschillende projecten worden bekostigd uit de reserves. De raming van de lasten is opgenomen bij de diverse programma's. De onttrekking uit de reserves wordt opgenomen binnen dit programma.	-7
Resultaat:	
Het saldo van de oude meerjarenbegroting 2012-2015 was voor 2013 € 190.000 positief. Op basis van de in deze begroting doorgevoerde wijzigingen is het saldo van de meerjarenbegroting 2013 – 2016 € 665.000 negatief.	-855
Overige wijzigingen	27
Totaal	-1.650

Paragrafen

Lokale heffingen

Beleid

Bij het heffen en invorderen van belastingen zijn we onder meer gebonden aan:

- de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb), (inclusief de algemene beginselen van behoorlijk bestuur);
- de Invorderingswet 1990;
- de Gemeentewet;
- diverse Uitvoeringsbesluiten.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Het maken van uitzonderingen op de regels uit de wetgeving is niet toegestaan, dit om rechtsongelijkheid voor de burger te voorkomen.

In het verlengde daarvan liggen de beleidsregels. Er kunnen zich gevallen voordoen die in de wet niet specifiek zijn geregeld. Dan is het noodzakelijk en wenselijk dat regels worden gesteld die een uniforme, praktische en doelmatige uitvoering mogelijk maken.

Beleidsregels zijn niet algemeen verbindende voorschriften. Het zijn besluiten in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. In het kader van synchronisatie in de samenwerking met de gemeente Nuenen wordt geïnventariseerd of bepaalde beleidsregels vastgesteld moeten worden.

Het tarievenbeleid is gebaseerd op de binnen de Kadernota 2012-2016 opgenomen uitgangspunten:

- Geen algemene lastenstijging in 2013. De gemiddelde lasten voor de burger mag niet meer toenemen dan de inflatiecorrectie.
- Kostendekkendheid in de tariefstelling voor leges en retributies.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat er een mogelijke verhoging van de gemeentelijke inkomsten (met name OZB) in 2013 kan plaatsvinden. Dit is bij het vaststellen van de Kadernota 2012-2016 in de raadsvergadering van 26 juni 2012 reeds aangegeven.

In overeenstemming met deze beleidsuitgangspunten worden de tarieven over 2013 als volgt aangepast:

- Op de OZB wordt een inflatiecorrectie toegepast van 2%, daarnaast zijn er op het moment van schrijven voornemens om de OZB extra te verhogen.
- Leges en tarieven worden eveneens verhoogd met de inflatiecorrectie van 2%.
- De tarieven voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn gebaseerd op 100% kostendekkendheid waarbij rekening is gehouden met een zo reëel mogelijke inschatting van zowel de baten- als de lastenontwikkeling binnen het meerjarenperspectief 2012-2015.

Definitief tarievenvoorstel en vaststelling verordeningen 2013

Definitieve (formele) vaststelling van de diverse belastingtarieven zal plaatsvinden middels vaststelling van de belastingverordeningen in de reguliere raadsvergadering van 20 december 2012. Vooralsnog kan er van uitgegaan worden dat deze zullen aansluiten bij de tariefsvoorstellen zoals opgenomen binnen deze belastingparagraaf en het hoofdstuk "sluitend maken van de begroting".

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

We heffen op grond van artikel 220 van de Gemeentewet twee directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde Onroerende zaakbelastingen:

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak (die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom) bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt.
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De hoogte van de OZB is afgeleid van de WOZ-waarde (een percentage). Jaarlijks worden nieuwe WOZ-waarden vastgesteld. De aanslagen zijn gebaseerd op de WOZ-waarden met een waardepeildatum die 1 jaar voorafgaand aan het belastingjaar ligt.

De maximaal verwachte opbrengst OZB wordt als percentage van de totale WOZ-waarden (rekening houdend met areaaluitbreiding en waardestijging) van alle onroerende zaken in Son en Breugel uitgedrukt. Dit percentage is bepalend voor de hoogte van elke individuele aanslag OZB.

Om te voorkomen dat de opbrengststijging voor de OZB landelijk leidt tot een onevenredige stijging van de collectieve lastendruk, is een macronorm ingesteld. Deze macronorm geeft de maximale opbrengststijging voor een bepaald jaar aan. De macronorm voor 2012 is 3,75%. De macronorm voor het begrotingsjaar 2013 is vooralsnog bepaald op 3%.

Dit betekent dat in 2013 voor alle gemeenten samen de opbrengst van de onroerende zaakbelastingen maximaal 3% meer mag zijn dan in 2012.

In de Gemeentewet is vastgelegd dat gemeenten geen meeropbrengst mogen genereren naar aanleiding van de waardestijging van de onroerende zaken bij een herwaardering. Alleen de areaalontwikkeling en de bovenbeschreven toegestane tariefstijgingen mogen leiden tot een meeropbrengst.

In 2012 heeft weer opnieuw een herwaardering plaatsgevonden voor het belastingjaar 2013. Conform voornoemde regelgeving worden de tarieven voor 2013 bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden en wel zodanig dat uiteindelijk sprake is van een gelijkblijvend niveau van de opbrengst onroerend zaakbelastingen, exclusief de areaaluitbreiding en de tariefaanpassing.

Bij een interne controle is in 2012 gebleken dat voor 2012 bijna € 100.000 minder OZB is geheven dan vooraf is geraamd. Dit verschil is een gevolg van een onjuiste tariefsberekening waarbij de gemiddelde waardedalingen van woningen en niet-woningen niet is gecorrigeerd in de tarieven. In juni 2012 heeft het college de raad voorgesteld om het bedrag van € 97.000 uit de reserve vrije bestedingsruimte te bekostigen en niet te verhalen op de burgers of bedrijven van de gemeente Son en Breugel. De tarieven voor 2013 zijn gecorrigeerd met de waardedaling van 2012.

De ramingen voor de baten OZB 2013 zijn als volgt:

Eigenaren woning:	€ 1.664.000
Eigenaren niet-woning:	€ 790.000
Gebruikers niet-woning:	€ 642.000

In de raadsvergadering van 20 december 2012 zullen wij u een voorstel doen tot vaststelling van de tarieven OZB, waarin de effecten van de herwaardering (en een eventuele aanpassing van het inflatiepercentage) en een mogelijke extra tariefsverhoging zijn meegenomen.

Afvalstoffenheffing

De gemeente is verplicht huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer wordt afvalstoffenheffing geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruikmaakt van een perceel waarvoor krachtens artikel 10.21 en artikel 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

De laatste jaren maken we een slag in het terugdringen van afval en dat betekent ook dat de kosten omlaag gaan. Ons beleid en het gedrag van burgers daarbij lonen! Maar we kunnen daarin nog meer bereiken. Enerzijds door de kosten voor verwerking van het restafval te verminderen en anderzijds door meer waardevolle materialen uit het restafval te scheiden. Communicatie is daarbij een belangrijke factor. Momenteel worden verschillende scenario's uitgewerkt. Dit kan leiden tot een verlaging van de heffing voor afvalstoffen in 2013. Dit is haalbaar door kostenverlaging, maar indien wat meer tijd nodig is dan 2013 willen wij zonnig aanvullend voor 2013 de reserve afvalstoffenheffing inzetten. In het hoofdstuk "sluitend maken van de begroting" gaan wij nader in op deze mogelijke verlaging.

De komende jaren blijft onze focus gericht op de vraag in hoeverre de inzameling van huishoudelijke afvalstromen verder geoptimaliseerd kan worden zodat deze enerzijds beter aansluit op de behoefte van onze inwoners en anderzijds kan leiden tot verdere daling van onze afvaltarieven.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de tariefsontwikkeling enerzijds en het verloop van de reserve afvalstoffenheffing anderzijds. De hierbij opgenomen tariefsontwikkeling is zonder een eventuele tariefsverlaging van 10% en zonder putting uit de reserve om de tariefsverlaging van 10%, in het geval die niet volledig door de kostenverlaging wordt gedekt, aan te vullen. Zoals reeds bij de nota reserves en voorzieningen is aangegeven, willen wij de reserve inzetten voor initiatieven op het terrein van "duurzaamheid". Initiatieven die zullen leiden tot besparing van onze natuurlijke hulpbronnen en tevens bijdragen tot lagere exploitatielasten (en verminderde lastendruk voor onze burger).

	meerpersoons huishouden	1-persoons huishouden	reinigings- rechten	verloop reserve afval
2013	229	183	176	859.000
2014	229	183	176	859.000
2015	229	183	176	859.000
2016	229	183	176	859.000

Reinigingsrechten

Het tarief 2013 van de reinigingsrechten wordt gehandhaafd op het niveau van 2012.

Rioolheffing

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel, van waaruit afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.

De tarieven van zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffing worden zodanig vastgesteld dat de geraamde kosten niet boven de geraamde baten uitkomen. Binnen Son en Breugel is 100% kostendekkendheid uitgangspunt voor de berekening van de tarieven.

De noodzakelijke verbeteringen en vervangingen van het rioolstelsel zijn systematisch in beeld gebracht. De hieruit voortvloeiende lasten zijn opgenomen binnen de tariefsberekeningen. Voornoemde verbeteringen en investeringen zijn opgenomen binnen het overzicht nieuwe activiteiten zoals opgenomen binnen deze begroting. Conform de afspraken met de raad worden de retentievijvers Beemdstraat en Veerstraat bekostigd uit de reserve riolering. Om tot kostendekkende tarieven te kunnen komen, is bij de begroting 2012 al voorgesteld om de tarieven jaarlijks met 3% te verhogen (waarvan 2% inflatie).

Onderstaande tabel toont het verloop van de egalisereserve rioolheffing uitgaande van een tariefstijging van 3%.

	tarief	verloop reserve riolering (31-12)
2013	162	354.000
2014	167	322.000
2015	172	239.000
2016	177	228.000

Leges

Wanneer de gemeente een bepaalde dienst levert, kunnen daarvoor leges worden geheven. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Net als riool- en afvalstoffenheffing moeten de tarieven dusdanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet boven de geraamde lasten uitkomen. Er mag geen winst gemaakt worden. Bij de vaststelling van een aantal tarieven, zoals voor reisdocumenten, moet rekening gehouden worden met van rijkswege gestelde maximumtarieven.

Door de invoering van de WABO bestaat de tarieventabel voortaan uit drie titels. Gelet op de parlementaire behandeling van de WABO raadt de VNG kruissubsidiëring tussen dienstverlening voor de omgevingsvergunning (in titel twee) en overige diensten (in titels één en drie) sterk af.

In de begroting onderkennen we het belang dat baten en lasten inzichtelijk zijn. Er wordt een steeds beter beeld gevormd van de effecten van de WABO. Er worden duidelijk minder omgevingsvergunningen verstrekt, dus de uitvoeringslasten zullen in de komende jaren daardoor ook afnemen. Nu de transparantie toeneemt, kan nog beter een oordeel gevormd worden over de kostendekkendheid. We zullen steeds meer bij de leges kunnen sturen op de verhouding tussen lasten en baten en zodoende de kostendekkendheid van de leges. Aangezien er nog geen sprake is van kostendekkende leges, worden in deze begroting (in het hoofdstuk "sluitend maken begroting") stappen in deze richting gezet.

In de raadsvergadering van 20 december wordt een voorstel voorgelegd voor het meer kostendekkend maken van de leges voor omgevingsvergunningen.

Marktgeden

Marktgeden worden geheven van degene die een standplaats inneemt (of van degene aan wie een standplaats is toegewezen) op de wekelijkse warenmarkt.

Marktgeden zijn afhankelijk van het aantal strekkende meters frontlengte van de standplaats. Het tarief 2013 voor een tijdelijke terrasuitbreiding wordt eveneens verhoogd met het daarvoor geldende inflatiecorrectie (2%).

Precario rechten

In 2006 is de notitie "Terrassenbeleid Son en Breugel" vastgesteld. Hierin is ingestemd met een gefaseerde verhoging van het bedrag per m² per jaar. Conform deze notitie is dit basistarief per 2011 voor het eerst met bedoelde gefaseerde verhoging en een inflatoire aanpassing verhoogd. Voor de tijdelijke terrasuitbreidingen bij evenementen geldt alleen een inflatoire aanpassing.

Brandweer rechten

In de vergadering van 27 november 2008 heeft uw raad de verordening brandweer rechten vastgesteld. Hierin is vastgelegd voor welke brandweertaken de kosten in rekening kunnen worden gebracht bij de veroorzaker of melder. De tarieven worden jaarlijks, op aangeven van de Hulpverleningsregio Zuidoost Brabant, geïndexeerd. De bevoegdheid tot herziening van de tarieventabel berust bij het college van burgemeester en wethouders.

Kwijtscheldingen gemeentelijke belastingen

Als mensen de verschuldigde belasting(en) niet kunnen betalen, komen zij wellicht in aanmerking voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. In het kader van de administratieve lastenverlichting voor de burgers, hanteren we automatische kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen voor onze uitkeringsgerechtigden.

De kwijtscheldingsregels zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De gemeente heeft, als gevolg van artikel 255 van de Gemeentewet, slechts op 2 onderdelen beleidsvrijheid:

- de raad kan bepalen dat er helemaal geen dan wel gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend;
- de raad kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de kosten van bestaan in aanmerking worden genomen die er toe leiden dat in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend.

Op grond van het laatste onderdeel heeft de gemeente gekozen voor het voor 100% meenemen van de kosten van bestaan. Het bestaande beleid wordt hiermee voortgezet.

Kwijtschelding kan alleen worden aangevraagd voor afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Tot op heden werkt de gemeente met de zgn. Rijksleidraad voor het invorderen van belastingen. De VNG heeft een nieuwe Leidraad Invordering ter beschikking gesteld. Aan de hand van het VNG-model moet de nieuwe Leidraad invordering voor de gemeente Son en Breugel nog worden opgesteld en ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.

Binnen de meerjarenbegroting 2013-2016 wordt per belastingsoort rekening gehouden met de volgende kwijtscheldingsbedragen (afrondding naar beneden per 1.000 euro's):

	2013	2014	2015	2016
Afvalstoffenheffing	56.000	57.000	58.000	60.000
Rioolheffing	35.000	36.000	37.000	37.000
Totaal	91.000	93.000	95.000	97.000

Het Kabinet wil gemeenten meer mogelijkheden bieden om lokale belastingen kwijt te schelden.

De twee belangrijkste punten uit het wetsvoorstel zijn:

- gemeenten krijgen de bevoegdheid om ten aanzien van de vermogensvrijstelling uit te gaan van maximaal de vermogensnorm ingevolge de Wet werk en bijstand;
- de bevoegdheid van de gemeente om kleine –soms startende- zelfstandige ondernemers op gelijke voet als particulieren in aanmerking te doen komen voor kwijtschelding. Daarbij gaat het uitsluitend om privéheffingen en niet om heffingen voor het bedrijf.

Het staat de gemeente vrij om al dan niet te besluiten van deze ruimere mogelijkheden gebruik te maken. Per 1 juli 2011 zijn wetwijzingen in werking getreden voor de verruiming van de bevoegdheid van decentrale overheden tot kwijtschelding van belastingen vanwege een versoepeling van de vermogenstoets. De wetwijzingen (Gemeentewet, Provinciewet en Waterschapswet) maken het mogelijk dat decentrale overheden regels vaststellen over de wijze waarop bij het verlenen van gehele of gedeeltelijke kwijtschelding het vermogen in aanmerking wordt genomen. Dit met inachtneming van door de ministers van BZK en Financiën vast te stellen Nadere regels. De Nadere regels geven decentrale overheden de bevoegdheid bij het uitvoeren van de vermogenstoets uit te gaan van maximaal de vermogensnorm in de Wet werk en bijstand.

Daarbij mag bij besluit van de Minister echter niet van ruimere vermogensnormen worden uitgegaan dan opgenomen in de uitvoeringsregeling. Vooral nog is door onze gemeente nog geen gebruik gemaakt van de ruimere mogelijkheden.

Overzicht woonlasten

De hiervoor genoemde beleidsuitgangspunten leiden tot de in onderstaande tabellen berekende tarieven en ramingen voor 2013. Ter vergelijking zijn tevens de werkelijke cijfers van 2011 en de geraamde cijfers van 2012 opgenomen.

	2011	2012	2013
OZB Eigenaar Woning	0,069 %	0,070 %	
OZB Eigenaar Niet-woning	0,111 %	0,113 %	
OZB Gebruiker Niet-woning	0,099 %	0,101 %	
Afvalstoffenheffing 1-persoonshh	196,62	187,00	183,00(*)
Afvalstoffenheffing meer-pers.hh	246,84	234,00	229,00(*)
Reinigingsrechten	176,40	176,40	176,00(*)
Rioolheffing t/m 500m3	152,64	157,00	162,00(*)

(*) De tarieven 2013 zijn voorlopig en worden in de raadsvergadering van 20 december 2012 definitief vastgesteld.

Belastingdruk in vergelijking met onze buurgemeenten

Ten tijde van de samenstelling van deze begroting is de hoogte van de belastingtarieven voor 2013 binnen nagenoeg alle gemeenten nog onderwerp van discussie en daarom nog niet bekend. In onderstaande tabel worden de eenheden gebruikt die het COELO toepast voor het bepalen van de woonlasten. Onderstaand tabel geeft inzicht in de gegevens over 2012.

	Nuenen	Son en Breugel	Eindhoven	Best	Geldrop-Mierlo
OZB Eig. woning	0,11213 %	0,07040 %	0,07727 %	0,07750 %	0,06980 %
OZB Eig. niet-woning	0,16332 %	0,11320 %	0,16449 %	0,12560 %	0,12410 %
OZB Gebr. niet-won.	0,13117 %	0,10130 %	0,13152 %	0,10070 %	0,10110 %
Gemiddelde woningwaarde	€ 333.000	€ 327.000	€ 232.000	€ 293.000	€ 229.000
OZB o.b.v. gemiddelde woningwaarde	373	230	179	227	160
Afvalstoffenheffing (meerpers.huishouden)	235	234	263	244	310
Rioolheffing	253	157	142	158	139
Totale woonlasten	861	621	584	629	609

Weerstandsvermogen

Inleiding

Een exact sluitende begroting zonder weerstandsvermogen betekent dat iedere tegenvaller een budgettair probleem gaat opleveren. In dat geval staan de programma's en daarmee het beleid van de gemeente onder druk. Daarom heeft een gemeente weerstandsvermogen nodig.

Het weerstandsvermogen is in artikel 11 van het BBV als volgt gedefinieerd:

“De relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken, en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie”.

Ofwel: het gaat om de mate waarin de gemeente in staat is middelen vrij te maken om substantiële (incidentele) tegenvallers op te vangen, zonder dat dit leidt tot bezuinigingen van bestaand beleid.”

Risico

Een risico is een kans op een niet te voorspellen gebeurtenis dat een nadelig effect kan hebben op de organisatie, de doelen die zijn gesteld of de financiële positie van de gemeente Son en Breugel.

De risico's die relevant zijn voor het bepalen van het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op een andere manier te ondervangen zijn en die een financieel gevolg voor de gemeente kunnen hebben. Doen deze risico's zich voor dan worden ze ondervangen via het weerstandsvermogen. Reguliere risico's - risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn – maken geen deel uit van de risico's die onderdeel uitmaken van het weerstandsvermogen. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten en zijn voorzieningen gevormd.

Binnen de gemeente Son en Breugel wordt momenteel gewerkt aan de implementatie van een nieuwe vorm van risicomanagement die een diepgaande analyse van zowel enkel kwalificeerbare als kwantificeerbare risico's waarborgt. Dit zal leiden tot een verbeterd inzicht in de maatregelen die genomen moeten of kunnen worden, wat de risico's beter beheersbaar maakt. De commissie Algemene Zaken zal hierin worden betrokken. In de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting 2014 wordt hier verder op ingegaan.

De navolgende risicocategorieën kunnen worden onderscheiden:

- *Financiële risico's*

In hoofdzaak zijn dit risico's van eigen beleid, beleid van andere overheden, autonome ontwikkelingen, samenwerking met andere gemeenten of instanties en het doen en/of nalaten van anderen.

- *Risico's op eigendommen*

Dit zijn risico's in de sfeer van ontvreemding, van schade door brand, storm, fraude, water en dergelijke. De kans op deze risico's is vaak klein, maar de impact kan groot zijn. Het is lastig deze risico's te kwantificeren. De gemeente is verzekerd voor een aantal van deze risico's. Ook risico's die voortkomen uit het ontbreken van onderhouds- en of beheerplannen vallen onder de risico's op eigendommen.

- *Risico's die samenhangen met de interne bedrijfsvoering*

Binnen de organisatie zijn risico's te benoemen die samenhangen met de interne bedrijfsvoering. Deze risico's hebben betrekking op bijvoorbeeld informatievoorziening en automatisering, personeel, de administratieve organisatie en de interne controle. Te denken valt hierbij aan de risico's die worden gelopen in de sfeer van de uitvoering van regelgeving, achterstand in afwikkeling rijksbijdragen en de gevolgen van een niet afdoende administratieve organisatie.

Eenzijds is in het kader van de doorontwikkeling van de organisatie verbetering van de kwaliteit van dienstverlening een doorlopende ambitie, anderzijds heeft de organisatie te maken met (structurele) taakstellingen waaraan moet worden voldaan. Dit kan ertoe leiden dat ofwel het gewenste ambitieniveau niet behaald kan worden, ofwel de bezuinigingen niet behaald kunnen worden.

Programmarisico's

Hieronder wordt kort ingegaan op voorgenoemde programmarisico's. Deze vloeien deels voort uit de onzekere macro economische situatie, tevens gaat het om de meer algemene bedrijfsrisico's die ook zichtbaar (en aanwezig) zijn binnen een meer "stabiele economische situatie".

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

Zoals binnen programma 11 vermeld, wordt ook in 2013 de normeringsystematiek van "samen de trap op en af" weer van kracht. Dit betekent dat gemeenten meer algemene uitkering krijgen op het moment dat het Rijk meer gaat uitgeven dan oorspronkelijk begroot. Bij dalende rijksuitgaven zal het gemeentefonds (en de algemene uitkering van gemeenten) echter neerwaarts aangepast worden. De effecten van de thans voorziene rijksbezuinigingen hebben hun vertaalslag gekregen richting het gemeentefonds en zijn verwerkt in deze meerjarenbegroting. Dat geldt overigens niet voor eventuele verdergaande rijksbezuinigingen.

De vorming van een nieuw kabinet na de verkiezingen van 12 september en het gewijzigde regeerakkoord zullen verder uitwijzen of en in hoeverre er consequenties zijn voor de rijksbegroting enerzijds en het gemeentefonds anderzijds.

Decentralisatie overheidsstaken

Door de decentralisatieafspraken rondom de AWBZ, de Jeugdzorg en de onderkant van de arbeidsmarkt (Wet werken naar vermogen) zijn de financiële risico's voor gemeenten groot. Vooral de consequenties voor de onderkant van de arbeidsmarkt (sociale werkvoorziening, het participatiebudget en de uitvoeringskosten) zijn ingrijpend. Aan de andere kant bieden zij ook kansen aan de gemeenten.

Wwb

De budgetten van het rijk voor het bekostigen van de inkomensverstrekkingen zoals Wwb zijn gebundeld in een budget (BUIG). Deze middelen zijn de afgelopen jaren ontoereikend gebleken om alle kosten vanuit de rijksbijdrage te dekken. De gemeente zal het verschil hiervan dienen bij te passen.

Het macrobudget Wwb van het ministerie van Sociale Zaken waaruit de gemeente de uitkeringen dient te betalen, kan blijven stijgen en dalen en kan dus leiden tot een tekort op de gemeentelijke exploitatie. Het Rijk kent een compensatieregeling voor 'nadeelgemeenten' waarvan het nadeel op de bijstand meer dan 10% bedraagt. Er wordt van uitgegaan dat de gemeente, indien het speelt, met succes een beroep kan blijven doen op de 10% regeling. Op grond van de laatste WWB circulaire mag aangenomen worden dat dit in 2013 niet aan de orde zal zijn.

Het Werkdeel (onderdeel Participatiebudget) zal met 30% afnemen. Hierdoor kan een aantal trajecten voor klanten sociale zaken niet meer worden ingekocht. Er ligt een oplossing door deze activiteiten zelf te gaan uitvoeren, door huidige werkzaamheden op een andere wijze te organiseren.

Sociale werkvoorziening

Onze sociale werkvoorziening zal de grootste financiële klappen gaan ondervinden door jaarlijkse rijkskortingen van € 9 miljoen (De WSD heeft een omzet van € 70 miljoen, waarvan € 47 miljoen aan rijkssubsidies).

Voor de gemeente Son en Breugel is dit een kortingsbedrag van € 200.000 uitgespreid over meerdere jaren. De WSD is bezig de eerste kortingen intern om te buigen en zelf op te lossen. In de voorbereidingen op de begroting 2013 is duidelijk geworden dat de WSD niet in staat is tot een verdere ombuiging te komen, die voorkomt dat er een gemeentelijke aanvulling nodig is om de exploitatie sluitend te krijgen. De korting voor 2013 is in het lente-akkoord komen te vervallen. Hierdoor kunnen gemeentelijke bijdragen (voorlopig) uitblijven. Zo was in de WSD conceptbegroting al rekening gehouden met een aanvullende gemeentelijke bijdrage vanaf 2013 van jaarlijks ongeveer € 25.000. Zover deze (en andere) bezuinigingen doorzetten zal het SW-bedrijf de rekening aan de gemeentelijke organisatie presenteren. De tekorten zijn aanvullend op de risico's die de gemeente sowieso loopt bij het deelnemen aan een onderneming (exploitatietekorten).

Wmo

Ook de Wmo is een open einde financiering. Het risico is gelegen in toenemende vraag vanwege o.a. vergrijzing en uitbreiding van de doelgroepen.

Schrappen zorgzwaartepaketten 1-2-3

In het lenteakkoord zijn partijen overeen gekomen om de zorgzwaartepaketten 1 tot en met 3 voor de intramurale zorg in de AWBZ af te schaffen waardoor er geen instroom meer is van nieuwe cliënten (versneld doorvoeren van de scheiding van wonen en zorg). Gevolg is dat burgers langer thuis blijven wonen maar wel aanspraak maken op de benodigde zorg en ondersteuning vanuit de Wmo en de Wwb (bijzondere bijstand).

De impact voor de gemeente met betrekking tot de Geestelijke Gezondheidszorg en de Verstandelijk Gehandicaptenzorg lijkt aanmerkelijk minder te zijn wat het aantal cliënten betreft. Daar staat wel tegenover dat op het moment dat cliënten niet worden opgenomen in een AWBZ-instelling de effecten zowel maatschappelijk (druk op de buurt / omgeving) als financieel aanzienlijk kunnen zijn. Daarnaast is de verwachting dat een deel van de doelgroep financiële problemen krijgt in verband met zelfstandig wonen en daarbij tevens een beroep doet op allerlei voorzieningen zoals bijvoorbeeld schuldhulpverlening.

Transitie begeleiding

- Naar verwachting wordt de transitie van de functie begeleiding met ingang van 2014 doorgevoerd (aanvankelijk zou dat 2013 zijn). In de oorspronkelijke gevallen werd gesproken over een efficiencykorting van 5%.
- Door het huidige kabinet wordt mogelijk een te rooskleurige groei van de AWBZ weergegeven (jaarlijks 2,5%). De rekenkamer gaat uit van een groei van 3,25%.
- Door het schrappen van het PGB begeleiding neemt de zorgconsumptie volgens het kabinet af. Het ministerie gaat ervan uit dat ruim een derde van de mensen die nu via een pgb hun eigen zorg regelen, na het afschaffen van de PGB geen aanspraak meer op publiek gefinancierde zorg zullen maken. Wanneer voormalig PGB gebruikers toch bij de gemeente aankloppen, kan dit veel extra geld kosten omdat de gemeente er geen budget voor krijgt.
- Korting vervoer begeleiding: In het lente akkoord is overeengekomen dat het gemiddelde tarief voor het vervoer van mensen met een beperking wordt teruggebracht tot € 8 per dag (vervoer groepsbegeleiding). Dit voornemen kan er toe leiden dat gemeenten een lagere uitkering ontvangen wanneer de decentralisatie onder deze condities wordt doorgevoerd.

Ook kan druk ontstaan vanwege het wegvallen van AWBZ financiering. Beleid wordt gevoerd langs de lijnen van programma 8, zoals de kanteling in de WMO, bewustwording en stimulering van burgers inzake de eigen verantwoordelijkheden, sturing op doel- en rechtmatigheid, inzet op collectieve voorzieningen enz. Dat brengt ook risicobeheersing met zich mee waar het gaat om de kostenontwikkeling.

Ontvlechting Industrieschap

In eerste instantie is het industrieschap opgericht vanwege de ontwikkeling van het bedrijventerrein. Het terrein is nu bijna volledig uitgegeven. De doelstelling is nu meer gericht op revitalisering van het bedrijventerrein.

Het Algemeen bestuur heeft op 29 augustus 2012 besloten om de gemeenschappelijke regeling per 31 december 2012 te liquideren. Op basis van huidige inzichten sluit de exploitatie ultimo 2012 met een batig saldo. De liquidatie alsmede de consequenties van de liquidatie worden aan de beide gemeenteraden ter besluitvorming voorgelegd. De integratie van het bedrijventerrein in de organisatie zal consequenties hebben. Deze consequenties worden de komende tijd bezien.

Bestemmingsplan Ekkersrijt

De uitkomst van de beroepsprocedure bij de Raad van State van het bestemmingsplan 'Ekkersrijt' dient nog te worden afgewacht. In het geval delen van het bestemmingsplan c.q. het hele bestemmingsplan door de Raad van State worden vernietigd, dienen (delen van) bestemmingsplan alsnog (gelet op de wettelijke verplichting om alle bestemmingsplannen op 1 januari 2013 geactualiseerd en gedigitaliseerd te hebben) opnieuw inhoud gegeven te worden en in procedure gebracht te worden. Een eventueel restkrediet dient hiervoor te worden gebruikt. Niet ondenkbaar is dat een aanvullend krediet op dat moment nodig is.

Brainport Oost: Noordoostcorridor

De procedure voor de totstandkoming en aanleg van de Noordoostcorridor loopt gestaag door. Eind 2012, begin 2013 dient de businesscase voor het overleg met het Rijk sluitend te zijn. Indien de regio niet in staat is haar financiële bijdrage te organiseren (waarin iedere gemeente afzonderlijk haar bijdrage zal dienen te leveren), kan dat betekenen dat het Rijk haar toegezegde rijksbijdrage niet

levert. Dit kan erin resulteren dat de regio een hogere bijdrage dient te leveren, of dat de aanleg van de weg geen doorgang zal vinden, met alle mobiliteitsgevolgen op lokaal niveau. In deze begroting wordt hier verder op ingegaan.

Het Nieuwe Woud

Het besluit van de regio om de beoogde woningbouwlocatie 'het Nieuwe Woud' niet door te laten gaan, zou kunnen leiden tot schadeclaims van grondeigenaren die hiermee wel rekening hebben gehouden. Een en ander zal wellicht pas duidelijk worden als de Structuurvisie Provincie Noord-Brabant op dit onderdeel wordt aangepast. We verwachten niet dat dit in een voorkomend geval rechtstreeks aan de gemeente kan worden toegerekend.

Provinciale plannen

Verplichtingen uit de Verordening Ruimte Provincie Noord-Brabant kunnen aanleiding zijn tot het maken c.q. moeten reserveren van extra kosten. Te denken valt aan een kostenreservering voortvloeiende uit de eis om per gemeente invulling te geven aan de kwaliteitsverbetering van het landschap of om verplicht bestemmingsplannen op onderdelen aan te passen. Op dit moment zijn hiervoor geen middelen gereserveerd.

Regionale uitvoeringsdiensten (RUD).

Per 1 januari 2013 de vorming van Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD) zijn beslag, waarbij taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving ondergebracht gaan worden. In onze regio zal de huidige SRE Milieudienst als basis gebruikt worden voor de vorming van de RUD. Het is nog niet volstrekt duidelijk dat het uitgangspunt van budgettair neutraal invoeren ook gehaald wordt.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen (w.o. asbest)

Een risico voor de gemeente is de onderhoudsstaat van gemeentelijke gebouwen, zoals de bibliotheek, het Vestzaktheater, gemeentehuis, Braecklant etc. Dit kan leiden tot noodzakelijke reparaties en aanpassingen. Hierbij kan gedacht worden aan lekkende daken, asbest, veiligheidseisen brandweer (brandrisico) enz.

Archeologie

Er kan zich een zogenaamde toevalsvondst voordoen die voor excessieve gemeentelijke kosten zorgen die niet te dekken zijn in overeenkomsten en tevens niet verzekerd worden.

Bibliotheek

Het risico bestaat dat andere gemeenten niet langer betrokken willen zijn bij basisbibliotheek Dommeldal. De gemeente die betrokkenheid opzegt zal de subsidierelatie moeten afbouwen, daarbij bestaat het risico dat sprake zal zijn van bijkomende kosten.

De overblijvende gemeenten zullen met de bibliotheek een nieuwe samenwerkingsovereenkomst moeten aangaan, ervan uit gaande dat zij de bibliotheek in stand houden.

Vestzak

De exploitatie van het Vestzaktheater is verliesgevend. Enkel de directe kosten kunnen worden gedekt uit de inkomsten. Er is geen ruimte voor afschrijvingen en reserveringen. Wanneer de inkomsten lager uitvallen dan geraamd, ontstaat een exploitatietekort, waarvoor geen reserves bestaan om deze op te vangen. Tevens bestaat geen ruimte om een incidentele tegenvaller in de exploitatie op te vangen of nieuwe investeringen te doen wanneer gebruiksgoederen (onverwacht) vervangen moeten worden. Het risico is gelegen in calamiteiten die het functioneren van het theater belemmeren.

Opgemerkt wordt dat het Vestzak theater onderwerp is van de ontwikkeling van de centrumvisie. De kans bestaat dat het theater onderdeel wordt van een multifunctionele accommodatie op het kerkplein. In dat geval zou dit risico mogelijk vervallen.

Leerlingenvervoer

Er bestaat een risico dat een autonome groei van leerlingenvervoer plaatsvindt. Het gaat hier om een open einde regeling, waardoor de gemeente niet kan sturen op de in- en uitstroom, maar verplicht is tot het aanbieden van de varianten vervoer, OV of kilometervergoedingen. Het risico van meerkosten is aanwezig. Kostenbeheersing wordt nagestreefd door sturing op slimme routes, zoveel mogelijk combinatieroutes, beperking van bovenwettelijk vervoer en waar mogelijk het aanbieden van

goedkope varianten met een appèl op de verantwoordelijkheid van ouders. Ook wordt ingezet op passend onderwijs op scholen in Son en Breugel.

Planschadevergoeding A50/A58

Over de uitkering van planschades A50 zijn afspraken gemaakt met Rijkswaterstaat die er op neer komen dat de planschade-uitkeringen voor rekening van Rijkswaterstaat komen. De planschade A50 wordt in 2012 afgewikkeld. Over deze afwikkeling zal gerapporteerd worden in de jaarrekening 2012.

Door Stratoz is een planschadeclaim ingediend op grond van bestemmingsplan A50/A58. In eerste aanleg is deze afgewezen. Het bezwaar leidde tot een nieuwe adviesaanvraag. Juridisch eindstation is onzeker, ondanks de planschadeovereenkomst met Rijkswaterstaat. De omvang van het risico is op dit moment niet in te schatten.

Het oprichten van een bouwwerk binnen de kaders van een bestemmingsplan en de WABO kan effect hebben op hindercontouren vanuit de externe veiligheid / milieu. Dat kan schade tot gevolg hebben. Om dit te voorkomen wordt hieraan extra aandacht gegeven in de ruimtelijke ordening processen.

Leerplein Sonniuspark / onderwijshuisvesting

In de kadernota wordt ingegaan op de financiering van de onderwijshuisvestingsplannen, in relatie tot het groeipad onderwijs. De dekking van de voorziene kapitaalbehoefte is een aandachtspunt, maar deze is vooralsnog toereikend binnen de begroting.

Tevens vormt leegstand van schoollokalen een risico. Leerlingenprognoses worden geactualiseerd, scholen worden gehuurd van woningbouwverenigingen en nieuwbouw wordt dusdanig ingericht dat lokalen kunnen worden afgestoten.

Vordering SBBE

Bij de Stichting Beveiliging Bedrijven Ekkersrijt staat een vordering open van ruim € 180.000. Deze vordering dateert uit 2008 / 2009. Het niet doorgaan van de BIZ heeft het voor de SBBE blijkbaar extra moeilijk gemaakt aan haar verplichting jegens de gemeente te voldoen. Invorderingspogingen hebben tot nu toe geen succes gehad. Er wordt binnenkort verslag uitgebracht dat meer inzicht biedt in de onderliggende reden van de vordering. Bezien zal worden of de gemeente dan meer formele stappen zal ondernemen.

Schrijven van uren naar projecten

Binnen de meerjarenbegroting is rekening gehouden met het toeschrijven van uren naar projecten (structureel ruim € 300.000,-). Voor 2012 is concreet in de dekking voorzien (via kredieten, projecten etc.). Voor 2013 tot en met 2015 wordt eveneens uitgegaan dat de inzet van eigen personeel ten behoeve van nieuwe projecten op kostendekkende wijze plaats kan vinden. Enerzijds doordat ook in het meerjarenperspectief hiervoor middelen aanwezig zijn (vanuit bestemmingsreserves bijvoorbeeld). Anderzijds doordat bepaalde projecten ook hun revenuen gaan opleveren (bijdragen derden, subsidies etc.). Uiteraard schuilt er een risico in de laatste aanname omdat de lasten voor de baten uitgaan en toekomstige revenuen onzeker kunnen zijn. Overigens merken wij binnen dit kader op dat binnen de staat van reserves en voorzieningen een specifieke reserve "projectmatigwerken" is opgenomen". Deze reserve kan mede ingezet worden ter dekking van eventuele risico's.

Rentetoerekening grondbedrijf

De algemene dienst voorziet in de financieringsbehoefte van het grondbedrijf. Hiervoor ontvangt zij rente van 4% gebaseerd op de renteomslag. In 2013 bedraagt deze rentebijdrage € 758.000,-. Als gevolg van de thans verwachte prognoses binnen het Sonniuspark (o.a. ten aanzien van grondverkoop) wordt de komende jaren een dalende financieringsbehoefte van het grondbedrijf voorzien. Deze verwachting kan volgens de huidige berekening van de renteomslag gevolgen hebben voor de algemene dienst vanaf 2015.

Sonnuspark

Momenteel lopen de gemeenten veruit de grootste financiële risico's ten aanzien van hun grondexploitaties. In de paragraaf grondbeleid wordt nader ingegaan op het verloop van het complex Sonniuspark, dat het enige actieve grondcomplex binnen de financiële huishouding van de gemeente Son en Breugel is. Ook binnen voornoemde grondexploitatie hebben we te maken met stagnerende grondverkoop en grondprijzen waardoor de exploitatie onder druk kan komen te staan als gevolg van de ontwikkelingen op de woningmarkt. Vooralsnog zien wij

geen aanleiding om specifiek vermogen hiervoor af te zonderen. De aanwezige financiële ruimte binnen de grondexploitatie (geprognosticeerde winst van het Sonniuspark) vormt naar huidige inzichten voldoende weerstandsvermogen om de effecten van voornoemde risico op te kunnen vangen.

Weerstandscapaciteit en -vermogen

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om onverwachte financiële tegenvallers te dekken. Voldoende weerstandsvermogen moet voorkomen dat het beleid van de programma's bijgesteld dient te worden bij financiële tegenvallers. De weerstandscapaciteit wordt berekend uit de beschikbare reserves, de stille reserves, de raming voor onvoorziene uitgaven en de onbenutte belastingcapaciteit. Voor het bepalen van de hoogte van reserves en de raming voor onvoorziene uitgaven worden de afspraken in de nota reserves en voorzieningen als basis gebruikt.

Weerstandsvermogen	
Beschikbare reserves	
Algemene reserve vast	1.330.000
Reserve vrije bestedingsruimte	3.634.172
Algemene risicovoorziening	3.900.000
Raming onvoorziene uitgaven	90.000
Onbenutte belastingcapaciteit	1.514.000
Totaal	10.468.172

De beschikbare reserves zijn bepaald in de nota reserves en voorzieningen die door de raad op 24 mei 2011 is vastgesteld.

- **Algemene reserve**

De algemene reserve heeft vooral een bufferfunctie om ongewenste en onvoorziene toekomstige tegenvallers op te vangen. Voor de hoogte is aansluiting gezocht bij de richtlijnen van de Handleiding artikel 12 Financiële Verhoudingswet en gekozen voor vijf maal de artikel 12 norm. Deze bedraagt 10% (5 x 2%) van de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds, inclusief de inkomensmaatstaf OZB, afgerond € 1,3 miljoen.

- **Reserve vrije bestedingsruimte**

De 'reserve vrije bestedingsruimte' is de opvolger van de 'algemene reserve flexibel' en wordt veelal ingezet ter dekking van maatschappelijk gewenste (hoofdzakelijk incidentele) ontwikkelingen. Aan het saldo van deze reserve is geen specifieke bestemming verbonden. Deze is derhalve vrij besteedbaar. Op een andere plaats in de begroting geven wij een verloop van deze reserve vanaf 2013 weer. Bovenstaande tabel laat de stand per 1 januari 2013 zien.

- **Algemene risicovoorziening**

Deze voorziening is noodzakelijk voor de hiervoor genoemde risico's. Ons streven is om dergelijke risico's bij de volgende meerjarenbegroting op een meer gekwantificeerde wijze aan uw raad te presenteren (op basis van de eerder genoemde risico analyse).

De hoogte van de algemene risicovoorziening is nu nog (op basis van de nota reserves en voorzieningen) bepaald via een zogenaamde gevoeligheidsanalyse van de programma's. Daarbij wordt er van uitgegaan dat circa 10% van alle uitgavenbudgetten (exclusief bouwgrond) risicovol zijn. Voor de inkomsten wordt uitgegaan van een risico ter hoogte van 10%, afgerond € 3,9 miljoen.

- **Raming onvoorziene uitgaven**

De raming onvoorziene uitgaven bedraagt € 90.000 en is vooral een buffer voor onvoorziene eenmalige externe tegenvallers die zich in de loop van het begrotingsjaar aandienen. Overwogen wordt om deze te verlagen.

- **Onbenutte belastingcapaciteit**

Van onbenutte belastingcapaciteit is alleen sprake bij de onroerende zaakbelastingen (rioolrechten en

afvalstoffenheffing zijn immers kostendekkend). Op dit moment wordt de onbenutte belastingcapaciteit berekend op basis van de OZB-opbrengst als dezelfde tarieven gehanteerd worden als het landelijk gemiddelde. De meeste gemeenten berekenen de onbenutte belastingcapaciteit op basis van de artikel 12-norm, waarbij uitgegaan wordt van 20% hogere tarieven dan het landelijk gemiddelde. In deze paragraaf gaan we voor 2013 uit van een onbenutte belastingcapaciteit op basis van het landelijk gemiddelde, wat een bedrag inhoudt van € 1.514.000. Volgend jaar zullen we uitgaan van de artikel 12-norm.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is toereikend als financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. In de vorige begrotingen is geconcludeerd dat de risico's in voldoende mate zijn afgedekt door de vorming van speciaal daarvoor in het leven geroepen voorzieningen en de reserves. Met de huidige aanwezige weerstandscapaciteit hoeft de dagelijkse uitvoering van het gemeentelijke takenpakket, bij een eventuele calamiteit, niet in het gedrang te komen. Voor de volgende begroting wordt van de hiervoor genoemde risico's een inschatting gemaakt van de kans op het optreden van het risico en het financiële gevolg als het risico zich voordoet. Een dergelijke analyse biedt een meer (cijfermatige) onderbouwing van het antwoord op de vraag in hoeverre de aanwezige weerstandscapaciteit weerstand kan bieden aan zichtbare risico's. Zoals aangegeven wordt hier in de begroting van 2014 verder op ingegaan.

Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt ingegaan op het beheer en onderhoud van het groen (openbaar groen), grijs (wegen en openbare verlichting) en blauw (riolering en gemalen). Een rationeel beheer en onderhoud van dergelijke kapitaalgoederen is gebaat bij geautomatiseerde beheersystemen die tijdig de gewenste informatie verschaffen in het noodzakelijke onderhoud en de daarmee samenhangende kosten.

Vandaar dat in deze paragraaf ingegaan wordt op de huidige stand van zaken van deze systemen.

Wegen

Vanaf 2002 is het wegenbeheersysteem DG-dialog binnen onze gemeente actief. Op basis van tweejaarlijkse inspecties worden de basisgegevens binnen dit systeem geactualiseerd. In het 4^e kwartaal van 2011 heeft een nieuwe inventarisatie van het totale wegareaal plaatsgevonden inclusief industrieterrein Ekkersrijt. Uitgangspunt hierbij is door uw raad gekozen kwaliteit die voldoet aan de normen van het CROW. (Centrum voor onderzoek en regelgeving in de grond, weg- en waterbouw en verkeerstechniek).

Op basis van deze inspectie wordt de elementenverharding exclusief Ekkersrijt als redelijk tot goed gekwalificeerd. De asfaltverharding wordt daarentegen als redelijk gekwalificeerd. Volgens het wegenbeheerplan 2012 – 2016 is het benodigde onderhoudsbudget voor de komende 5 jaren gemiddeld € 342.000. Daarnaast dient er volgens het wegenbeheerplan jaarlijks ca € 86.000 voor klein onderhoud gereserveerd te worden. Het totale gemiddelde onderhoudsbudget wat nodig is voor de komende 5 jaren bedraagt derhalve € 428.000 exclusief kosten teerhoudend asfalt. Het beschikbare budget 2013 voor groot en klein onderhoud bedraagt € 453.000 inclusief kosten teerhoudend asfalt. Tevens zijn de wegen op industrieterrein Ekkersrijt geïnspecteerd. Op basis van de inspectiegegevens kan geconcludeerd worden dat de elementen- en asfaltverharding overwegend als redelijk gekwalificeerd worden. Met ingang van 1 januari 2013 wordt het beheer van de wegen teruggelegd bij de gemeente. De beheersvergoeding die SPE voorheen ontving is toereikend om het wegenonderhoud op een kwalitatief goed niveau te onderhouden

Riolering

In mei 2009 is het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP) vastgesteld voor de periode 2009 - 2015 en sluit hiermee aan op de waterprogramma's van de "Dommelgemeenten". Behalve een wettelijk verplicht plan is het VGRP het middel om de gemeentelijke watertaken vast te leggen. De zorgplicht voor inzameling en transport van afvalwater bestond reeds. Nieuw is de zorgplicht voor afvloeiend hemelwater en de regierol ten aanzien van grondwaterproblematiek. Daarnaast is de ambitie om het VGRP uit te breiden met maatregelen m.b.t. de Kader Richtlijn Water (KRW). Het rioleringsplan geeft inzicht in de infrastructuur zoals reconstructies en vervangingen van het stelsel. Het is tot stand gekomen op basis van een theoretisch/strategische benadering ofwel de economische levensduur van de riolering binnen het databestand. Aan de hand van deze strategische planning is voor de periode 2013 – 2015 een meerjarenuitvoeringsprogramma opgesteld. De financiële consequenties hiervan zijn meegenomen in de begroting 2013 – 2016.

Operationele planning 2013.

Volgens de planning van het VGRP wordt in 2013 een gedeelte van de riolering op Ekkersrijt omgebouwd, geraamde kosten € 725.000. Daarnaast is vooralsnog de planning van de aanleg van 2 open retentievijvers (Beemdstraat/Veerstraat). De kosten hiervan zijn geraamd op € 961.000 en worden gedekt uit de reserve riolering.

Tussen Waterschap de Dommel en de Dommelgemeenten is een samenwerkingsovereenkomst ondertekend. Met elkaar is afgesproken om tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten de afvalwaterproblematiek op te lossen. De planning voorziet erin dat eind 2012 begin 2013 een samenwerkingsovereenkomst "Waterportaal ZOB" wordt gesloten tussen de Dommelgemeenten en Waterschap de Dommel waarmee tegemoet wordt gekomen aan het Rijksbeleid om op dit beleidsterrein serieuze bezuinigingen te bewerkstelligen.

Groenvoorzieningen

In 2011 is het volledige groenareaal in de gemeente inclusief industrieterrein Ekkersrijt geïnventariseerd. Deze gegevens zijn verwerkt in het groenbeheersysteem Dg-dialog. Op basis van deze gegevens wordt snel inzicht verkregen in de onderhoudskosten en de tijdsplanning van personeel en materieel zodat sturing gegeven kan worden aan de onderhoudsbudgetten zoals deze zijn opgenomen in de begroting. Dit is een belangrijk management instrument om op verantwoorde wijze beleidskeuzes te kunnen maken.

Groenreconstructies.

De gemeenteraad heeft een aantal jaren geleden besloten om jaarlijks € 30.000 beschikbaar te stellen voor groenreconstructies in woonwijken en is als zodanig ook meegenomen in de begroting.

Openbare verlichting

Aan de hand van het databeheersysteem wordt jaarlijks de onderhoud- en vervangingsinvesteringen inzichtelijk gemaakt en opgenomen in de begroting.

Operationele kosten.

Voor onderhoud aan de openbare verlichting is in 2013 € 91.000 gereserveerd. Eind 2012 wordt op basis van het onderhoudssysteem en nota opgesteld waarin aan de raad zal worden voorgesteld om de benodigde middelen hiervoor beschikbaar te stellen. De exacte cijfers zijn hiervan nog niet bekend en dus als zodanig ook niet in de begroting meegenomen.

Gebouwen

Onderscheid moet worden gemaakt in schoolgebouwen en de overige gebouwen zoals gemeentehuis, werf, brandweerkazerne, bibliotheek, Oud Raadhuisje en Vestzaktheater.

Schoolgebouwen.

In december 2011 is het Integraal Huisvesting Plan (IHP) 2012-2015 voor de scholen door de raad vastgesteld. In het IHP is nieuwbouw/renovatie opgenomen voor 6 basisscholen. De Gentiaan, de Blokkempel, de Stokland, de Regenboog, de Sonnewijzer en de Harlekijn. Komend jaar zal voor de scholen die geen nieuwbouw of renovatie krijgen (de Krommen Hoek, de Emiliusschool) en het gebouw de Vijverberg een nieuw meerjaren onderhoudsplan (MOP) worden opgesteld. Deze gebouwen zijn nog in goede/redelijke staat. Er is in de afgelopen jaren veel in onderhoud geïnvesteerd.

Voor de komende jaren is financiële ruimte ingebouwd (groeipad scholen) om de toekomstige kapitaallasten voor nieuwbouw/renovatie te dekken uit het IHP.

Overige gebouwen.

De fysieke staat van de gemeentelijke gebouwen en daarmee het noodzakelijke onderhoudsniveau zijn in navolging van de schoolgebouwen opgenomen binnen een meerjarenonderhoudsprogramma (MOP). De opzet is om het jaarlijks onderhoudsbudget voor de gemeentegebouwen af te stemmen op de thans voorziene gemiddelde onderhoudsnorm voor de komende jaren. In verband met het gewijzigd gebruik van verschillende panden en de daarmee gepaard gaande langere instandhouding ervan zijn eind 2010 nieuwe MOP's opgesteld voor deze gemeentegebouwen. Het noodzakelijk onderhoudsniveau wordt wederom meegenomen binnen een meerjarenonderhoudsprogramma. De jaarlijks benodigde budgetten worden hierop afgestemd.

Civieltechnische kunstwerken.

Om inzicht te verkrijgen in het benodigde investeringsniveau voor het onderhoud en beheer aan deze kunstwerken is gepland om in 2013 een meerjarenonderhoudsprogramma op te stellen. Vervolgens zal worden bezien op welke wijze de financiële vertaling van de benodigde onderhoudswerkzaamheden in de meerjarenbegroting worden meegenomen. Het streven is om het onderhoudsbudget voor de kunstwerken af te stemmen op de thans voorziene gemiddelde onderhoudsnorm.

Kunstwerken.

Om tijdig inzicht te verkrijgen in het benodigde investeringsniveau voor het onderhoud en beheer aan deze kunstwerken zijn hiervoor eveneens meerjarenonderhoudsprogramma's (MOP's) opgesteld. De financiële consequenties hiervan worden in de meerjarenbegroting meegenomen. De opzet is om het

jaarlijks onderhoudsbudget voor de kunstwerken af te stemmen op de thans voorziene gemiddelde onderhoudsnorm

Financiering

Wettelijke basis

Het opstellen van een financieringsparagraaf in begroting en rekening is niet alleen voorgeschreven in het BBV 2004. Ook de wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden) legt de gemeente deze verplichting op.

Op grond van artikel 212 van de gemeentewet is de gemeenteraad verplicht bij verordening de uitgangspunten voor het financieel beleid, het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast te stellen. Dit ligt vast in de “ financiële verordening Gemeente Son en Breugel” welke is vastgesteld op 30 september 2004.

Conform de financiële verordening dient er een financieringsstatuut te worden opgesteld. Hierin staan de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie alsmede de regels voor de administratieve organisatie, daaronder begrepen taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening.

Het “Financieringsstatuut 2010” vastgesteld op 1 juni 2010 is nog steeds van toepassing.

Interne en externe ontwikkelingen

Interne ontwikkelingen:

Sonniuspark

De grondverkoop in het project loopt naar verwachting tot en met 2016 waarna de laatste kosten in 2017 genomen zullen worden en het complex in 2018 kan worden afgesloten. In 2010 is de trend ingezet dat de baten de lasten overstijgen. Omdat het gehele gebied inmiddels bouwrijp is gemaakt en het woonrijp maken gefaseerd zal plaats vinden, zal deze trendwending zich naar verwachting ook de komende jaren blijven voortzetten. Wel dienen we behoedzaam te zijn in verband met de economische crisis.

Externe ontwikkelingen:

Economische ontwikkelingen

De Nederlandse economie groeit in de periode 2013-2017 naar verwachting met 1,5% per jaar. Bij deze matige groei daalt de werkloosheid met gemiddeld 0,25% per jaar. De koopkracht daalt in 2013, als gevolg van inflatie met 0,75%. Bij de berekening van de cijfers voor de Nederlandse economie is rekening gehouden met de onrust op de financiële markten en een lager arbeidsaanbod. Het risico op een nieuwe financiële crisis is door de aanhoudende Europese schuldencrisis echter wel degelijk aanwezig. In de Macro Economische Verkenningen 2012 is daarom een onzekerheidsvariant opgenomen waarin de mogelijke gevolgen van een nieuwe financiële crisis worden geïllustreerd. Het overheidstekort gaat in 2013 naar 2,7% en komt daarmee onder het ‘Maastricht-plafond’ van 3% bbp (Bruto Binnenlands Product).

(bron: CPB Nieuwsbrief augustus 2012)

Rente ontwikkelingen

De stand van de 10 jaar fixe lening (Nederlandse Bank NV) – hetgeen binnen ons financieel beleid als uitgangspunt dient voor onze financieringsrente – begeeft zich de afgelopen periode op een niveau tussen de 3,6% (aug. 2011) en 2,6% (sept. 2012). Binnen de ramingen voor de aan te trekken gelden (nieuwe activiteiten) alsmede over het bespaarde eigen vermogen is binnen deze meerjarenbegroting gerekend met 4%, de vorige meerjarenbegroting had een rekenrente van 5%. Gelet op het gemiddelde verloop van het percentage over de afgelopen maanden en de opgenomen geldleningen is dit thans een reëel gemiddelde. De provincie Noord-Brabant heeft tevens geadviseerd om een rekenrente van maximaal 4% te hanteren.

Wet Hof

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) betreft de Nederlandse uitwerking van Europese afspraken ten aanzien van de overheidsfinanciën. Een eerste Europese afspraak betreft een pakket maatregelen dat o.a. aanscherpingen van het Stabiliteits- en Groeipact (SGP) bevat en een richtlijn met minimumeisen aan nationale begrotingsraamwerken.

Onderdeel van deze minimumeisen is het maken van afspraken tussen de centrale en decentrale overheden over het respecteren van de afspraken uit het SGP. Een tweede Europese afspraak betreft een besluit van de lidstaten van de eurozone om de vereisten uit het SGP te verankeren in nationale wetgeving, zodanig dat de begrotingsdiscipline op nationaal en decentraal niveau is gewaarborgd. De reden om te komen tot aangescherpte Europese afspraken is gelegen in de recente ontwikkeling in de overheidsfinanciën van lidstaten. Door het ontbreken van begrotingsdiscipline in een aantal landen in de eurozone, ook in economisch goede tijden, zijn serieuze risico's voor de economische groei en de financiële stabiliteit in de eurozone opgetreden. Van nationale wettelijke verankering van de vereisten gaat een heldere disciplinerende werking uit, die laat zien dat de lidstaten de urgentie en noodzaak zien van het op orde brengen van het functioneren van de Economische en Monetaire Unie (EMU). Het Rijk en de medeoverheden (provincies, gemeenten en waterschappen) delen een gezamenlijke verantwoordelijkheid in het beheersen van de Europese normen ten aanzien van de overheidsfinanciën. De Wet Hof bevat daarom ook regels ten aanzien van de bijdrage die decentrale overheden moeten leveren aan het bereiken en vasthouden van houdbare overheidsfinanciën.

Deze regels behelzen een drietal terreinen:

1. Een gelijkwaardig aandeel van de decentrale overheden in de Europese begrotingseisen (vrij vertaald het EMU-saldo) en de wijze van vaststelling hiervan.
2. Een beheersmodel van het EMU-saldo van de decentrale overheden.
3. Een goede informatievoorziening over de overheidsfinanciën van de decentrale overheden.

De VNG, het IPO en de UvW hebben advies op het wetsvoorstel uitgebracht. Momenteel ligt het wetsvoorstel voor advies bij de Raad van State. Het kabinet weegt, gezien in het licht van zijn demissionaire status, hoe het vervolgtraject van de Wet Hof eruit moet zien. Totdat de Wet Hof in werking treedt, gelden de bestuursafspraken. Dit betekent dat in 2013 een EMU-tekortnorm van 0,5% bbp voor de gezamenlijke decentrale overheden geldt (0,38% voor gemeenten, 0,07% voor provincies en 0,05% voor waterschappen). Afspraken over het saldopad vanaf 2014 zijn aan het nieuwe kabinet. In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen van 10 mei 2012 is afgesproken dat in 2013 wordt proefgedraaid met het beheersmodel en in de septembercirculaire 2012 wordt hierover meer informatie verstrekt. Om deze reden is er geen Emu-saldo opgenomen.

Schatkistbankieren

In het Begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat decentrale overheden in 2013 gaan schatkistbankieren zonder leenfaciliteit. Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

Het Kabinet heeft besloten dat in 2013 verplicht schatkistbankieren zonder leenfaciliteit wordt ingevoerd voor gemeenten, provincies, waterschappen, en gemeenschappelijke regelingen. Dit heeft een positief effect op de omvang van de staatsschuld. Decentrale overheden zullen op de deposito's een rente vergoed krijgen die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat.

Contracten en beleggingen die zijn aangegaan vóór 18.00 uur op 4 juni 2012 zullen worden geëerbiedigd. Zodra de looptijd van die beleggingen is verstreken, vallen de middelen in de schatkist. Voor beleggingen die geen bepaalde looptijd hebben, zoals die in fondsen, en voor decentrale overheden die hun vermogensbeheer meerjarig hebben aanbesteed, is nader overleg nodig over de wijze waarop deze middelen in de schatkist zullen vloeien. Contracten en beleggingen die zijn aangegaan op of na 18.00 uur op 4 juni 2012 zullen vallen onder de nog op te stellen nieuwe regels, waarvoor op zo kort mogelijke termijn een wettelijke grondslag zal worden gecreëerd.

Voor Son en Breugel zal dit vanaf 2015 gevolgen kunnen hebben omdat de geprognosticeerde financieringsberekening een liquiditeiten overschot laat zien door de inkomsten van Soniuspark.

Risicobeheer

Hieronder worden verstaan: renterisico's (zowel korte als lange schuld), kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Daarnaast kennen we in theorie ook nog koersrisico's en valutarisico's. Deze laatste twee worden kort behandeld, omdat deze voor onze gemeente niet of nauwelijks van toepassing zijn.

Renterisico

Hieronder wordt begrepen het gevaar van ongewenste veranderingen in de resultaten als gevolg van rentewijzigingen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen rente op vlottende (kortlopende) schuld en op vaste (langlopende) schuld.

Flottende schuld

Om te bepalen of bij de flottende schuld renterisico wordt gelopen dient toetsing aan de kasgeldlimiet plaats te vinden. Het bedrag van de flottende middelen wordt afgezet tegen een door de minister van financiën vastgesteld percentage (8,5%) van de totale jaarbegroting per begin van het jaar, in dit geval per 1 januari 2013. Met behulp van dit percentage kan worden bepaald of de gemeente niet te veel gelden op korte termijn heeft opgenomen (bijvoorbeeld kasgeldleningen). De rijksoverheid wil namelijk voorkomen dat gemeenten structurele tekorten opvangen met kortlopende middelen. In die situatie zal overgestapt moeten worden naar middelen voor de langere termijn.

Kasgeldlimiet

Begrotingstotaal 2013: € 43,1 miljoen
8,5% van € 43,1 miljoen = € 3,6 miljoen

Vaste schuld

Ten aanzien van het renterisico op vaste schuld dient een overzicht te worden opgesteld waaruit blijkt in welk jaar een lening voor renteherziening in aanmerking komt. Als een groot gedeelte van de opgenomen vaste geldleningen in hetzelfde jaar voor herziening in aanmerking komt kan dat een risico inhouden als dan sprake is van een hogere rentevoet dan de voor de betreffende geldlening thans geldende.

Onderstaand overzicht geeft de samenstelling van de leningenportefeuille weer;

Geldlening	Geldgever	Rente	Ingangsdatum	Hoofdsom	Schuldrestant	Aflossingswijze	Afloopdatum	Renteherziening
40.80085.01	BNG	4,12%	01-01-1993	4.537.802	1.089.072	Lineair	2018	2013
40.100.633	BNG	5,84%	28-02-1997	2.268.901	907.560	Lineair	2022	Niet mogelijk
40.77582.02	BNG	3,98%	19-09-1996	209.281	111.960	Annu	2021	Niet mogelijk
40.100.713	BNG	3,20%	01-09-2005	3.000.000	1.600.000	Lineair	2020	Niet mogelijk
9140005		1,10%	10-02-2012	4.000.000	4.000.000	Volledig	2013	Niet mogelijk
Provincie	Provincie	0,00%	12-04-2010	76.000	76.000	Volledig	2015	Niet mogelijk
** Totaal				14.091.985	7.784.593			

In de hieronder opgenomen tabel wordt de renterisiconorm berekend en blijkt dat de Gemeente Son en Breugel aan de eis vanuit de Wet FIDO voldoet.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)

	Omschrijving	2013	2014	2015	2016
1	Renteherzieningen*	908	0	0	0
2	Aflossingen	0	0	0	0
3	Renterisico (1+2)	908	0	0	0
4	Renterisiconorm	8.626	8.511	8.495	8.605
5a	Ruimten onder renterisiconorm (4>3)	7.718	8.511	8.495	8.605
	Berekening				
8.	Begrotingstotaal	43.128	42.554	42.477	43.023
9.	Percentage ministerie	20	20	20	20
10.	Renterisiconorm (20% van 8)	8.626	8.511	8.495	8.605

* Renteherziening van geldlening 40.80085, dit is de schuldrestant minus aflossing (1.090 – 181 = 908)

Kredietrisico

Kredietrisicobeheer kan worden omschreven als het beheersen van risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid van een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van betalingsverplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie of deficit. Uitzettingen kunnen op grond van de Wet Fido en het financieringsstatuut slechts plaatsvinden uit hoofde van de uitvoering van een publieke taak. Uitzettingen langer dan 3 maanden mogen alleen bij een financiële onderneming met een rating van AA minus, toegekend door minimaal twee van de drie gerenommeerde ratingbureaus. Uitzettingen korter dan 3 maanden mogen bij financiële

ondernemingen met een A rating, toegekend door minimaal twee van de drie gerenommeerde ratingbureaus. Bovendien zullen indien mogelijk zekerheden of garanties worden geëist.

Liquiditeitsrisico

Het risico dat als gevolg van een onjuiste planning minder rente wordt ontvangen dan wel meer rente wordt betaald dan strikt noodzakelijk zou moeten zijn blijft aanwezig. Al enige jaren wordt gewerkt met een liquiditeitsplanning, die in de praktijk steeds betrouwbaarder wordt.

Daarnaast wordt in 2013 tijdige afhandeling van de ingekomen facturen scherp bewaakt. Dit proces wordt vanaf 1 januari 2013 verbeterd door de invoering van "scannen en workflow" voor de ingekomen facturen.

Koersrisico

Overtollige middelen worden in principe uitgezet op deposito en of spaarrekeningen. Hierbij is geen sprake van koersrisico.

Valutarisico

Valutarisico's zijn uitgesloten doordat door onze gemeente leningen worden aangegaan of verstrekt in euro's.

Gemeentefinanciering

Voor de lopende exploitatie en investeringen verwachten we in 2013 te kunnen volstaan met het aantrekken en uitzetten van kort geld, uitgaande van een normaal uitgaven- en inkomstenpatroon.

Daarnaast blijven wij alert op mogelijkheden om bestaande geldleningen over te sluiten tegen betere voorwaarden. In 2013 komt hier geen lening voor in aanmerking.

Bedrijfsvoering

Organisatieontwikkeling.

De veranderende omgeving en diverse ontwikkelingen vragen al enkele jaren veel van de ambtelijke organisatie en haar bedrijfsvoering. De organisatie wordt flexibeler, neemt nieuwe taken op zich en stoot oude af, moet efficiënter werken en de focus is erop gericht om met andere gemeenten samen te werken

Het onderzoek naar samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering met Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel: het zogeheten Dommelvallei project, wordt in 2013 uitgewerkt, zodat er per 1 januari 2014 een Dienst Dommelvallei is gerealiseerd. Dit zal op de hele organisatie impact hebben en specifiek op de afdeling bedrijfsvoering die opgaat in de Dienst.

Daarnaast wordt ook de samenwerking met Nuenen geïntensiveerd. Op de taakvelden, Wet Werk en Bijstand en gemeentelijk klantencontactcentrum worden initiatieven genomen die in 2013 organisatorisch vaste vorm krijgen en ondergebracht worden in de Dienst Dommelvallei. Deze onderzoeken en initiatieven vergen veel bestuurlijke aandacht en ambtelijke inspanningen, waardoor reguliere werkzaamheden onder druk kunnen komen te staan.

Wij hebben hierbij oog voor de menselijk maat binnen onze organisatie. Wij beseffen dat al deze veranderingen veel vragen van onze medewerkers. We willen daar oog voor hebben en daarover in gesprek gaan met ondernemingsraad en medewerkers van afdelingen.

Bij de voorbereidingen in 2013 van de Dienst Dommelvallei houden wij rekening met de conclusies uit de evaluaties van SIEN 1 (met Nuenen) en DOOR (eigen organisatieontwikkeling).

DOOR, de doorontwikkeling van de organisatie, heeft de integrale visievorming en klantgericht werken bevorderd. In 2013 worden diverse visies verder uitgewerkt in uitvoeringsplannen en kan het integraal werken de kwaliteit hiervan ten goede komen.

In november 2012 valt een "go- no go"- besluit over de verdere samenwerking tussen de gemeenten Nuenen, Geldrop-Mierlo en Son en Breugel. De drie gemeenten worden in deze fase begeleid door WagenaarHoes.

Na de definitieve besluitvorming zal er een intensief voorbereidingstraject / implementatietraject starten. Voor de (initiële) aanloopkosten wordt uitgegaan van een onttrekking uit de reserve vrije bestedingsruimte.

Binnen de afdeling Bedrijfsvoering zal er in 2013 substantiële tijd vrijgemaakt moeten worden. Medewerkers binnen de clusters P&O, I&A en DIV zullen intensief aan de slag gaan met de voorbereidingen in verband met de op te richten dienst Dommelvallei.

Verantwoording besparingen bedrijfsvoering in het meerjarenperspectief 2011-2014.

Bij de begroting 2012 hebben wij voor de eerste maal verantwoording afgelegd over de bereikte besparingen op bedrijfsvoering. Deze opdracht is opgelegd in het kader van de bezuinigingen. In grote lijnen hebben wij laten zien hoe een besparing op bedrijfsvoering ter grootte van een bedrag van € 650.000 grotendeels al is behaald dan wel in 2012 en 2013 verder wordt bereikt.

Bij de kadernota 2012 in juni 2012 hebben wij voor de tweede maal verantwoording afgelegd voor de aanvullende besparingen. Voor het inzicht hierin herhalen wij deze nu.

Ontwikkeling stelpost bedrijfsvoering / verdergaande samenwerking

Stand meerjarenbegroting 2012-2016	196.000
Aanvullende vacature ruimte 2012 t.l.v. stelpost brengen	- 24.000
Niet invullen specifieke vacature bij facilitaire zaken	- 23.000
Overdracht parkmanagement naar Gemeente Son en Breugel	- 25.000
Bijdrage Veiligheidsregio inzet 0,2 FTE onderhoud voertuigen	- 8.000
Besparing inventaris en meubilair	- 10.000

Nieuwe stand stelpost bedrijfsvoering	106.000
---------------------------------------	---------

Voor de komende tijd zijn de volgende maatregelen afgekondigd, waardoor de besparingsopdracht verder wordt ingevuld. Daarna resteert voor 2013 nog een bedrag van € 53.000 van het primaire bedrag van € 650.000.

Inverdieneffecten 2^e helft 2012 en 2013

	106.000
Niet invullen vacature bij ruimte en samenleving	- 38.000
Taakveld rampenbestrijding invullen vanuit samenwerking	- 15.000
<hr/>	
Resteert	53.000

Ambitie Dienstverlening

De ontwikkeling van het concept 'de gemeente heeft antwoord als HET loket (de poort) voor alle overheidsdiensten' is in 2010, in samenwerking met Nuenen, gestart. De invoering verloopt volgens de vijf fasen van het landelijke model Antwoord 2015. Met als basis een nulmeting dienstverlening in beide gemeenten is er een plan van aanpak opgesteld voor de implementatie van fase 1 en 2 van dit model. Op grond van het beleidsprogramma samenhang en betrokkenheid zijn hiervoor in de gemeentebegroting structureel extra gelden opgenomen van € 50.000. Het plan van aanpak richt zich op alle kanalen (telefonie, website, post en balie) en wordt gerealiseerd over de invalshoeken personeel, organisatie, huisvesting en ICT.

De uitvoering hiervan is inmiddels gestart, met als eerste stap de oplevering van een klantencontactcentrum op 1 november 2012, op pilotbasis. De locatie zal het gemeentehuis van Nuenen worden. Het voorgenomen besluit van de colleges van Son en Breugel en Nuenen voor deze pilot is ter advisering aangeboden aan de ondernemingsraad. Resultaten in 2013 van het KCC in pilotvorm: een hoger aandeel van afhandeling van vragen in de frontoffice, tegen lagere kosten en met een hogere kwaliteit.

Procesvereenvoudiging

Procesvereenvoudiging levert een belangrijke bijdrage aan een betere en vlottere dienstverlening. De organisatie heeft aandacht voor efficiency in de werkprocessen. Waar mogelijk halen we tussenstappen en schakels uit het proces.

De resultaten zijn merkbaar voor de burger, omdat er efficiënter wordt omgegaan met bijvoorbeeld processen in het kader van de basisregistraties. De resultaten zijn dus merkbaar in de gemeentelijke organisatie. Wij voeren hiermee ons streven tot procesvereenvoudiging door: geen onnodige administratieve verplichtingen (formulieren) voor burgers en organisaties. In 2013 zal er t.a.v. de basisregistratie Adressen en Gebouwen worden gewerkt aan procesvereenvoudiging. Tevens zijn er afspraken gemaakt met accountantskantoor Deloitte om in samenwerking met Nuenen en Son en Breugel in 2013 verder vorm te geven aan procesvereenvoudiging bij de financiële processen. De efficiencyopdracht reduceert de uitvoeringskosten en deze maakt onderdeel uit van de totale besparingsopdracht van € 650.000.

Verbetering kwaliteit digitale en telefonische dienstverlening (2010-2014), verbonden met investeren in ICT t.b.v. verbetering dienstverlening/bedrijfsvoering

Belangrijke pijler onder de verbetering van de dienstverlening is het digitale kanaal. In 2011 en 2012 zijn digitale randvoorwaarden gerealiseerd, die het mogelijk maken om digitaal meer diensten aan te gaan bieden.

In 2011 is een proef gestart met 'bezoek op afspraak', waarbij klanten zelf een afspraak op een voor hen passend tijdstip kunnen inplannen. Op basis van de evaluatie is besloten dat 'bezoek op afspraak' vanaf 2012 onderdeel wordt van de reguliere dienstverlening, waarbij continu wordt gemonitord op het mogelijk verder verbeteren van dit instrument.

Met de realisatie van fase 2 van Antwoord wordt de afhandeling van telefonische vragen in de frontoffice vergroot tot 35%. De burger krijgt vaker direct een antwoord en de backoffices worden verder ontlast. De kosten van de telefonische afhandeling dalen. In 2013 zal deze implementatie worden geëvalueerd en ICT is verder ondersteunend in de uitbouw naar fase 3 van Antwoord.

Organisatie in control

In 2012 is de organisatie verder ontwikkeld door het inbedden van control op de verschillende afdelingen. Op deze wijze is control meer betrokken bij de dagelijkse werkzaamheden van de betrokken medewerkers, wat de kwaliteit van de werkzaamheden en resultaten ten goede komt. Voor het jaar 2013 wordt er een nieuw controleplan opgesteld. Met de nieuwe accountant Ernst en Young zijn afspraken gemaakt om te komen tot herstructurering van het bestaande controleplan. Interne controle en auditing gaan onderdeel uitmaken van de Dienst Dommelvallei. De kwaliteit zal verbeteren, specialisatie zal toenemen en kwetsbaarheid verminderen op deze eenheidsfunctie. Hierin wordt in 2013 o.a. aandacht besteed aan onderstaande facetten:

- Verdere doorontwikkeling m.b.t. kwaliteitsbewaking en verdere groei op dit onderdeel: De kwaliteit van de toetsing verder vergroten.
- In 2012 is een complete en inhoudelijk sterke risicoanalyse gemaakt met betrekking tot de begroting en het weerstandsvermogen. Dit vormt een solide basis om in 2013 deze vorm van risicomanagement voort te zetten en te actualiseren.
- Ook in de inrichting van processen zal Control in 2012 een leidende rol hebben. Daarbij zullen een aantal processen, waaronder de BAG en inkoop en aanbesteding worden doorgelicht. Bij het doorlichten van deze processen wordt de samenwerkingspartner Nueneen betrokken, mede in de vorm van een processpecialisten overleg. Deze processen worden ook in het afdelingsplan bedrijfsvoering van de gemeente Nueneen opgenomen en vindt er over planning en tijd met de gemeente Nueneen afstemming plaats. Op deze wijze wordt een zo uniform mogelijke werkwijze gerealiseerd.
- Voorts is opgenomen dat controlling binnen de organisatie verder wordt ontwikkeld door middel van decentrale interne controles in plaats van centrale controles. Op deze wijze worden mogelijke verbeteringen in de processen sneller in kaart gebracht en geëffectueerd.
- Ook in 2013 zullen de gemeenten Son en Breugel en Nueneen het proces rondom inkoop en aanbesteding verder professionaliseren. Hierin zal Control een leidende rol hebben en zullen beide gemeenten zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken in de verbeteringslag.
- In 2013 zal de kwaliteit van managementinformatie voor de maandrapportages worden doorontwikkeld. Eventueel met een ICT ondersteunende tool.

I&A/DIV in relatie tot dienstverlening en organisatieontwikkeling

Het meerjarenbeleidsplan I&A 2012-2015 is in december 2011 door de Raad vastgesteld. De lokale ontwikkelingen op het gebied van verbetering dienstverlening (samenhang en betrokkenheid) en de landelijke ontwikkelingen als gevolg van het Nationaal uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid (NUP) vormen daarbij de kaders. Investerings in I&A hebben inhoudelijke doelstellingen.

Beschouwen we de I&A investeringen dan zullen deze in 2013-2015 uitmonden in de volgende activiteiten:

- I- Projecten uitvoeren die voortkomen uit het Nationaal Uitvoering Programma (iNUP): In 2012 met name de opbouw en binnengemeentelijk gebruik van basisregistraties.
- Projecten uitvoeren die voortkomen uit de eigen behoefte, wensen, eisen en ambities:
 - a. I-projecten zoals: ondersteuning eerstelijns afhandeling KCC met inrichting van een callcenter (telefonie), zaakgericht werken, digitaal vergaderen, verdere digitalisering binnen DIV.
 - b. A-projecten zoals migratie Novell naar Microsoft/exchange, inrichting telefooncentrale t.b.v. KCC, noodzakelijke hardware investeringen in samenspraak met Geldrop Mierlo, introductie nieuwe werkplekomgeving, Office 2010.
- Projecten die voortkomen uit ombuigingen: Harmonisatie bedrijfssoftware (verticale applicaties), harmonisatie hardware in lijn met infrastructuur gemeente Geldrop-Mierlo vooruitlopend op uitkomsten Dommelvallei-onderzoek: Beide projecten teneinde efficiency c.q. kostenvoordelen te bereiken.
- Bijdrage verbetering dienstverlening en kosten efficiency.

Op deze wijze wordt de relatie sterk gelegd tussen uitvoering I&A en het beleidsprogramma Samenhang en Betrokkenheid. Het gaat hierbij om de thema's ontwikkeling dienstverlening, procesvereenvoudiging, verbetering kwaliteit digitale en telefonische dienstverlening en ICT in relatie tot optimalisering dienstverlening, efficiëntere bedrijfsvoering en kostenbesparing.

Organisatorisch is er reeds een aanzet gemaakt om DIV en I&A beter te integreren.

Projecten als het zaakgericht werken bij de implementatie van een KCC en verdere digitaliseringslagen m.b.t. dossiervorming zijn voorbeelden van omvangrijke taken om I&A activiteiten en de activiteiten van DIV meer en steviger aan elkaar te koppelen. In 2012 zijn hierin de eerste stappen worden gezet. Het jaar 2013 zal in het teken staan om in het kader van het project Dommelvallei de ontwikkelingen op dit gebied met Geldrop-Mierlo op te pakken.

DIV:

Concrete afspraken over de uitvoering van taken moet leiden tot een constructieve wijze van samenwerken, zodat er een betere basis ontstaat van waaruit het team zich verder kan ontwikkelen.

Er zal aandacht worden besteed aan organisatieondersteunende activiteiten. Met name de noodzakelijke ontwikkelingen in het kader van de verbetering van de dienstverlening en het bereiken van efficiency (zaakgericht werken en digitalisering archieven) worden als projecten opgenomen in de planning van 2013.

- Processen DIV Son & Breugel en Nuenen daar waar mogelijk verder harmoniseren.
- Verbeterde dienstverlening c.q. efficiency verder vormgeven door verdere ontwikkeling digitalisering.
- Ondersteuning KCC d.m.v. voorbereiding en introductie zaakgericht werken.
- Verder vormgeven teambuilding teneinde intrinsieke samenwerking binnen het DIV-cluster te bevorderen.

Modern stimulerend werkgeverschap

Goed werkgeverschap is belangrijk tegen de achtergrond van beperkte financiële middelen, meer en meer ingewikkeldere taken, een kritische buitenwereld en krapte op de arbeidsmarkt mede als gevolg van de vergrijzing. In het aantrekkelijk houden van de gemeente als werkgever speelt HRM-beleid een centrale rol. Het binden en boeien van medewerkers en waar nodig ze laten vertrekken. Bij het binden en boeien hoort in deze tijden van verandering ook persoonlijke aandacht voor het welbevinden.

De aanstaande wijzigingen in de pensioenwetgeving, ontwikkelingen als de verdergaande digitalisering, het nieuwe werken en de vergrijzing vragen om een aangepast HRM-beleid.

In 2012 hebben we in de tweede helft een start gemaakt met Het Nieuwe Werken als onderdeel van leeftijdsbewust personeelsbeleid.

Deze ontwikkelingen kunnen een bijdrage leveren in het terugdringen van het aantal werkplekken en het verruimen van de mogelijkheden om de ambtelijke organisatie onder één dak te brengen (afstoting dislocatie Europalaan). Hierdoor kan een verdere kostenbesparing worden gerealiseerd. Een ander scenario op het vlak van huisvesting kan voortkomen uit het Dommelvallei onderzoek.

In 2012/2013 vindt er vanuit het cluster P&O verdere ontwikkeling plaats, wat mede tot uiting dient te komen in de ontwikkeling van producten voor beide gemeenten (Son en Breugel en Nuenen):

- Goed werkgeverschap – binden en boeien in tijden van bezuiniging. Opleidingsprogramma verder doorontwikkelen (beleidsuitgangspunten begroting).
- Beoordelen en belonen – beleid opstellen/actualiseren dat aansluit bij de huidige gesprekscyclus (Evaluatie SIEN1, beleidsuitgangspunten begroting).
- Leeftijdsbewust Personeelsbeleid en de relatie met het Nieuwe Werken (evaluatie SIEN1, concernplan).
- Uitvoering geven aan de verbeterpunten zoals genoemd in de evaluatie Sien 1 en concernplan ter bevordering van het bereiken van verdere efficiencyvoordelen.
- Strategische personeelsplanning: het bewust en actief inzetten van mobiliteit, doorstroommogelijkheden en -wensen om deze te matchen met de vraag (vacatures) vanuit de organisaties. Ook verbindingen leggen tussen de organisaties die per 1 januari 2014 aangesloten zijn bij de Dienst Dommelvallei.
- Bijdragen leveren aan nieuwe projecten zoals Dommelvallei onderzoek, dienstverleningsproject (KCC) en voorbereiding samenvoeging afdelingen Sociale Zaken van de beide gemeenten (Concernplan, beleidsuitgangspunten begroting).

Kengetallen gemeente Son en Breugel

(ambtelijke organisatie, peildatum 31-7-2012)

Verdeling man/vrouw en fulltime/parttime

	Fulltime	Parttime	Totaal
Mannen	49	7	56
Vrouwen	11	53	64
Vacatures	3	2	5
Totaal	63	62	125

Verhouding man / vrouw (excl. vacatures): 47,5% / 52,5%
Verhouding man / vrouw in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2011: 52,4% / 47,6%

Formatie

Afdeling	Factor	01-01-2013 Begroting 2013	31-12-2011 Jaarverslag 2011
Directie	fte	1,78	1,78
Staf	fte	5,78*	6,17
Bedrijfsvoering	fte	28,56	30,03
Dienstverlening Publiek	fte	21,42	21,48
Veiligheid & Wijkbeheer	fte	32,07**	35,39
Ruimte & Samenleving	fte	16,16	17,17
Totale formatie	fte	105,77	112,02

* Rampenbestrijding wordt per 1 januari 2013 vanuit samenwerking ingevuld

** Beroepsbrandweer (3 fte) is overgegaan naar de veiligheidsregio per 1 januari 2012

Gemiddelde leeftijd	2012*	2011
Mannen	47,0	47,4
Vrouwen	45,9	46,4
Totaal	46,4	46,9

Gemiddelde leeftijd landelijk binnen gemeenten voor 2011: 46,3 jaar

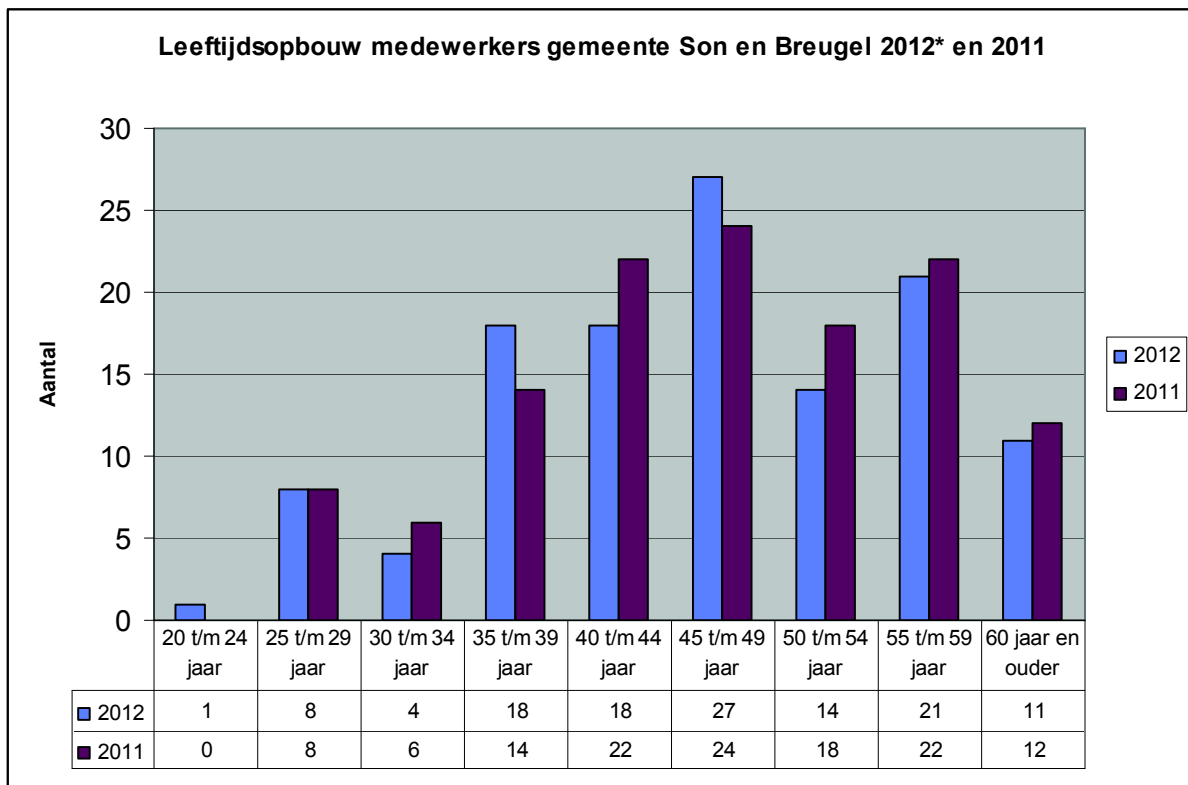
* peildatum 31-7-2012

Ziekteverzuim (excl. zwangerschapsverlof)

	2012*	2011	2010
Verzuimpercentage	4,74	5,68	5,14
Gemiddelde duur (dagen)	8,28	11,55	8,99
Verzuimfrequentie	0,95	1,46	1,38

Ziekteverzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2011: 5,0%

* periode 1-1-2012 t/m 31-7-2012

* peildatum 31-7-2012

Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee gemeenten een bestuurlijke en financiële band hebben. Dit zijn onder andere gemeenschappelijke regelingen, vennootschappen die een publiek belang behartigen en waarvan de aandelen geheel of gedeeltelijk in het bezit zijn van de gemeente, verenigingen of stichtingen. Deze partijen voeren mede voor onze gemeente beleid uit. Onder de bestuurlijke band wordt verstaan het hebben van een of meer zetels in het bestuur van de participatie en/of het hebben van stemrecht. Van een financiële band is sprake als de gemeente middelen ter beschikking stelt, enerzijds zonder een direct aanwijsbare tegenprestatie en anderzijds wanneer de bijdrage gerelateerd is aan de levering van goederen en diensten. Ter voldoening aan het bepaalde in de artikelen 9, 36 en 69 van het BBV komen hierna de volgende verbonden partijen aan de orde.

Nog niet alle verbonden partijen hebben de jaarstukken over 2011 toegestuurd.

Gemeenschappelijke regelingen

Samenwerkingsverband regio Eindhoven (SRE) te Eindhoven

Rechtspersoonlijkheid:

Gemeenschappelijke regeling (publiekrechtelijke samenwerking op basis van de wet WGR).

Deelnemers:

Naast de gemeente Son en Breugel nemen 20 andere gemeenten uit de regio Zuidoost Brabant deel in de gemeenschappelijke regeling.

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente:

Regioraad: J.P. Frenken (wethouder); plv. : R. Visser (wethouder).

Doelstelling:

De regio moet voorzien in de behoefte aan werken, wonen, recreëren, maatschappelijke participatie en een veilige leefomgeving zonder dat daarmee kansen voor toekomstige generaties verloren gaan. Het SRE wil een organisatie zijn die op een flexibele wijze kan inspelen op de behoeften van de gemeenten en op doelmatige wijze mede inhoud kan geven aan de regionale vraagstukken.

De gemeenschappelijke belangen betreffen die op het gebied van ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, verkeer en vervoer, recreatie, toerisme, natuur en landschap, milieu, plattelandsontwikkeling, sociaal-economische aangelegenheden en arbeidsvoorziening, gezondheidszorg, maatschappelijke zorg en welzijn, onderwijs en cultuur.

Voor de uitvoering van de opgedragen taken kende het SRE voorheen drie diensten: dienst Ruimte Economie Zorg, Milieudienst Regio Eindhoven en het Regionaal Historisch Centrum (RHC). De taken van de Milieudienst worden per 1 januari 2013 uitgevoerd door de RUD Zuidoost-Brabant.

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuidoost-Brabant

Naar aanleiding van het rapport 'De tijd is rijp' van de commissie Mans in 2008, is een traject ingezet om tot een dekkend stelsel van regionale uitvoeringsdiensten (RUD's) te komen. De RUD is op 1 januari 2013 operationeel.

Voor de provincie Noord-Brabant geldt dat in elke regio voor de RUD een gemeenschappelijke regeling wordt gesloten tussen alle betreffende gemeenten en provincie. Het landelijke basispakket wordt hierbij als uitgangspunt genomen. In elke regio komt één ondeelbare organisatie met één directeur.

De RUD wordt opgericht om een verdere verbetering tot stand te brengen in:

- De dienstverlening bij de uitvoering van de vergunningverlening, toezicht- en handhavingstaken.
- De kwaliteit en veiligheid van de werk- en leefomgeving.

Er is een algemeen bestuur, bestaande uit één bestuurder uit elk van de 21 gemeenten. Uit dit algemeen bestuur vormt zich een dagelijks bestuur (minimaal 3, maximaal 6 leden) voor een periode van telkens 4 jaar. Een begroting wordt nog overlegd. Voor alle activiteitsoorten/categorieën (producten) wordt een verkooptarief vastgesteld. Er wordt op basis van uren x verkooptarief afgerekend. Daarnaast worden oprichtingskosten in rekening gebracht aan alle gemeenten en Provincie. Deze worden opgebracht door een opslag op productprijzen.

Bijdragen voor de hierna genoemde beleidsvelden aan het SRE:

Algemene bijdrage:

2012: € 75.312 (€ 72.963 dienst SRE en € 2.349 RHC) [€ 4,81 per inwoner; 15.653 inwoners per 1-1-2011]

2013: € 121.260 (totale dienst SRE) [€ 7,66 per inwoner; 15.826 inwoners per 1-1-2012]

Regionaal Stimuleringsfonds (RSF):

2012: € 93.605 [€ 5,98 per inwoner; 15.653 inwoners per 1-1-2011]

2013: € 56.246 [€ 3,55 per inwoner; 15.826 inwoners per 1-1-2012]

Ruimte, economie en zorg (algemene bijdrage en bijdragen ten behoeve van BWS, Brainport en toeristisch recreatieve taak):

2012: € 31.998 [€ 2,04 per inwoner; 15.653 inwoners per 1-1-2011]

2013: € 32.103 [€ 2,03 per inwoner; 15.826 inwoners per 1-1-2012]

Milieudienst (Regionaal Milieuwerkprogramma):

2012: € 26.577 [€ 1,70 per inwoner; 15.653 inwoners per 1-1-2011]

2013: uitgevoerd door RUD Zuidoost-Brabant

Regionaal Historisch Centrum (algemene bijdrage en bijdragen voor auditing en cultuurhistorie):

2012: totaal € 35.150 (o.b.v. 15.563 inwoners + 68 strekkende meters archiefruimte) [€ 2,26 per inwoner; 15.653 inwoners per 1-1-2011]

2013: totaal € 34.631 (o.b.v. 15.826 inwoners + 85 strekkende meters archiefruimte) [€ 2,19 per inwoner; 15.826 inwoners per 1-1-2012]

Totale bijdrage

2012: € 262.642 [€ 16,78 per inwoner; 15.653 inwoners per 1-1-2011]

2013: € 244.240 [€ 15,43 per inwoner; 15.826 inwoners per 1-1-2012]

Vermogenspositie:

Per 01-01-2012: eigen vermogen € 8,3 mln, voorzieningen € 15 mln.

Resultaat boekjaar:

2011: € 2.607.188

2010: € 1.499.366

Bestuurscommissie Stedelijk gebied Eindhoven te Eindhoven

Rechtspersoonlijkheid:

Gemeenschappelijke regeling (publiekrechtelijke samenwerking op basis van de wet WGR).

Deelnemers:

Samenwerking op basis van het convenant gemeenschappelijke regeling SRE van de gemeenten Best, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Helmond (met uitzondering van Financieringsfonds), Son en Breugel, Veldhoven en Waalre.

Doelstelling:

In het stedelijke gebied van de regio Eindhoven werken de 8 bovenvermelde gemeenten samen om een oplossing te bieden voor de ruimtelijke problematiek van de gemeente Eindhoven. Dit doen zij door subsidiëring van projecten die een hoogwaardig vestigingsklimaat voor burgers en bedrijven in het stedelijke gebied bevorderen en het versterken van de positie van het stedelijke

gebied in (inter-) nationaal perspectief middels cofinanciering van investeringen in strategische projecten.

Het convenant is van kracht van 2005 tot en met 2030.

Gemeentelijk bijdrage:

De dekking van deze strategische investeringen vindt jaarlijks enerzijds plaats via een bijdrage per m² uitgegeven grond (wonen en bedrijventerreinen) en anderzijds een bijdrage per inwoner:

2011: € 194.313 inwonerbijdrage en € 85.265 voor de uitgegeven grond.

2010: € 193.088 inwonerbijdrage en € 139.924 voor de uitgegeven grond.

Voor alle convenantgemeenten samen is het aspiratieniveau voor het jaarbudget

€ 13,6 miljoen; dit bedrag zal jaarlijks nader worden bepaald.

De bijdrage uitgegeven m² grond zijn opgenomen in de exploitatiebegrotingen van de diverse bouwlocaties c.q. moeten worden gedekt uit de opbrengst wegens grondverkopen.

Vermogenspositie:

Niet van toepassing.

Veiligheidsregio Zuidoost Brabant te Eindhoven

Rechtspersoonlijkheid:

Gemeenschappelijke regeling (publiekrechtelijke samenwerking op basis van de wet WGR).

Deelnemers:

Naast de gemeente Son en Breugel nemen 20 andere gemeenten uit de regio Zuidoost Brabant deel in de gemeenschappelijke regeling.

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente:

Algemeen bestuur: drs. J.F.M. Gaillard (burgemeester).

Doelstelling:

- Het ontwikkelen van een goed toegeruste organisatie van de hulpverlening.
- Het bevorderen van een goede integrale samenwerking tussen de bij de hulpverlening en de bestrijding van ongevallen en rampen betrokken organisaties.
- Het bevorderen van de bestuurlijke afstemming c.q. integratie van de bij de hulpverlening en de bestrijding van ongevallen en rampen betrokken organisaties in de regio Zuidoost Brabant.
- Het onder alle omstandigheden bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden ter zake van het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen en het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen.
- Het realiseren en instandhouden van, en de verantwoording dragen voor een integraal ambulancezorg-systeem in de regio Zuidoost Brabant.

Gemeentelijke bijdrage:

2012: € 6,74 per inwoner

2013: € 6,74 per inwoner (totaal: € 152.578; bijdrage per inwoner: € 106.667, bijdrage OVD-regeling: € 39.755, bijdrage piketregeling: € 6.156)

Vermogenspositie:

Per 01-01-2011: eigen vermogen € 2,3 mln, voorzieningen € 3,2 mln

Per 01-01-2012: algemene reserve € 2 mln, voorzieningen € 4,2 mln

Resultaat boekjaar:

2011: niet bekend

2012: niet bekend

Gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) Brabant-Zuidoost te Helmond

Rechtspersoonlijkheid:

Gemeenschappelijke regeling (publiekrechtelijke samenwerking op basis van de wet WGR).

Deelnemers:

Naast de gemeente Son en Breugel nemen nog 20 andere gemeenten in de regio Zuidoost Brabant deel in de gemeenschappelijke regeling.

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente:

Algemeen bestuur de heer J.P. Frenken (wethouder); plv.: R. Visser (wethouder)

Doelstelling

- Het actief streven naar “gezondheidswinst” van alle inwoners van de deelnemende gemeenten.
- De gemeenschappelijke behartiging van belangen van de deelnemers op het gebied van de gezondheidszorg en het uitvoeren van taken in de openbare gezondheidszorg.

Gemeentelijke bijdrage:

2012: € 16,63 per inwoner

2013: € 14,78 per inwoner; € 14,96 per inwoner incl. sociaal plan reorganisatie (totaal € 236.624)

Vermogenspositie:

Per 01-01-2012: eigen vermogen € 2,2 mln, voorzieningen € 500.000

Per 01-01-2013: eigen vermogen € 2,3 mln; voorzieningen € 485.000

Resultaat boekjaar:

2011: € 185.129 (resultaat na bestemming)

2012: niet bekend.

Werkvoorzieningschap de Dommel (WSD) te Boxtel

Rechtspersoonlijkheid:

Gemeenschappelijke regeling (publiekrechtelijke samenwerking op basis van de wet WGR).

Deelnemers:

Naast de gemeente Son en Breugel nemen nog 10 andere gemeenten in de regio deel in de gemeenschappelijke regeling.

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente:

Algemeen bestuur: T.A.M. Groenemans (raadslid); plv.: J.P. Frenken (wethouder).

Algemeen - en dagelijks bestuur: C.J. Goossens – Junier (raadslid); plv. in algemeen bestuur: M.J.A. van Beek (raadslid).

Doelstelling:

De WSD heeft tot doel de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (WSW). Ter realisering van deze doelstelling draagt zij mede zorg voor de reïntegratie van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt voor gemeentelijke opdrachtgevers.

Gemeentelijk bijdrage:

2012: € 4.827 (bestuurskosten; 42,94 geplaatste werknemers afkomstig uit Son en Breugel omgerekend naar plaatsingen van 36 uur per week).

2013: € 4.946 (bestuurskosten; 42,9 geplaatste werknemers afkomstig uit Son en Breugel omgerekend naar plaatsingen van 36 uur per week).

Vermogenspositie:

Per 01-01-2011: eigen vermogen € 19,7 mln.

Per 31-12-2011: € 11,4 mln

Per 31-12-2012: € 13,5 mln (begroot)

Resultaat boekjaar:

2010: € 1,079 mln (exploitatieresultaat na bestemming)

2011: € 2,3 mln (exploitatieresultaat na bestemming)

Agglomeratie Industriepark Ekkersrijt

Rechtspersoonlijkheid:

Gemeenschappelijke regeling (publiekrechtelijke samenwerking op basis van de wet WGR).

Deelnemers:

Gemeente Son en Breugel en gemeente Eindhoven.

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente:

Algemeen bestuur: drs. J.F.M. Gaillard (burgemeester, voorzitter), mr. J.D. van Arkel (raadslid);
ing. B.A.P. Braam (raadslid), T.A.M. Groenemans (raadslid), R. Visser (wethouder).

Doelstelling:

In eerste instantie is het industrieschap opgericht vanwege de ontwikkeling van het bedrijventerrein. Het terrein is nu bijna volledig uitgegeven. De doelstelling is nu meer gericht op kwaliteitsborging van het bedrijventerrein.

Financiële informatie:

Het Algemeen bestuur heeft op 29 augustus 2012 besloten om de gemeenschappelijke regeling per 31 december 2012 te liquideren. Op basis van huidige inzichten sluit de exploitatie ultimo 2012 met een batig saldo. De liquidatie alsmede de consequenties van de liquidatie worden aan de beide gemeenteraden ter besluitvorming voorgelegd.

Stichtingen

Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuid Oost-Brabant (BIZOB) te Oirschot

Rechtspersoonlijkheid:

Stichting.

Deelnemers:

Naast de gemeente Son en Breugel zijn nog 17 andere gemeenten in de regio verbonden aan de stichting.

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente:

Stichtingsbestuur: R. Visser (wethouder), drs. A.J.M. van Etten (gemeentesecretaris/ algemeen directeur)

Doelstelling:

Het ten behoeve van de deelnemers door het BIZOB uitvoeren, begeleiden en adviseren in een gezamenlijk inkoop- en aanbestedingenbeleid en het daardoor behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied.

Gemeentelijk bijdrage:

Gebaseerd op het aantal afgenomen dagen per week:

2011: werkelijk € 86.520,-.

2012: begroot € 86.520,-.

Vermogenspositie:

2012: eigen vermogen € 409.433 (begroot in 2011)

2013: eigen vermogen € 409.433 (begroot in 2011)

Resultaat boekjaar:

2012: € 8.335 (begroot in 2011)

2013: € 2.598 (begroot in 2011)

Stichting Beveiliging Bedrijven Ekkersrijt te Son en Breugel

Rechtspersoonlijkheid:
Stichting.

Deelnemers:
Gemeente Son en Breugel; Stichting Parkmanagement Ekkersrijt Son en Breugel; Politie.

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente:
Stichtingsbestuur: R. Visser (wethouder).

Doelstelling:
De doelstellingen van de SBBE zijn als volgt geformuleerd:
1. Het bevorderen van de veiligheid in het algemeen en meer speciaal het bevorderen van ongestoord gebruik van hun goederen door de gerechtigden, alles op het bedrijvenpark Ekkersrijt en omgeving.
2. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.
3. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het aanbieden van een door de gemeente Son en Breugel, de regiopolitie Brabant-Zuidoost, afdeling Best-Oirschot-Son en Breugel en de gebruikers van bedrijventerreinen, gezamenlijk en in samenwerking met de beveiligingsbranche samengesteld, pakket van beveiligingsmiddelen en -maatregelen

Stichting Begraafplaats en Uitvaartcentrum Wolfswinkel te Son en Breugel

Rechtspersoonlijkheid:
Stichting.

Deelnemers:
Gemeente Son en Breugel; VOF P. Kuis & Zn., St. Oedenrode, Crematoria Vastgoed BV.

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente:
Stichtingsbestuur: J.P. Frenken (wethouder);

Doelstelling:
Het exploiteren en beheren van de begraafplaats Wolfswinkel te Son en Breugel.

Vermogenspositie:
31-12-2010: eigen vermogen -/- € 76.232 (per 31-12-2011)
31-12-2011: eigen vermogen -/- € 83.008 (per 31-12-2011)

Deelnemingen

De gemeente Son en Breugel heeft in financiële zin belangen in onderstaande verbonden partijen en deelnemingen.

De belangrijkste criteria waaraan de verbonden partijen moeten voldoen zijn;

- Het aangaan en verstrekken van leningen evenals het verlenen van garanties en deelnemen in participaties zijn alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak.
- Uitzettingen, derivaten en participaties dienen een prudent karakter te hebben en zijn niet gericht op het genereren van middelen door het lopen van overmatige risico's.

NV Bank Nederlandse Gemeenten te Den Haag

Rechtspersoonlijkheid:
Naamloze vennootschap.

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente:
Als aandeelhouder.

Doelstelling:

De uitoefening van het bankbedrijf ten dienste van overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.

Relevante wijzigingen in begrotingsjaar:

Niet bekend.

Financieel belang gemeente:

De gemeente bezit 29.991 aandelen à € 2,50 (totaal € 74.978).

Het dividend over 2010 bedroeg € 68.979. Het dividend over het jaar 2011 wordt in de loop van het jaar 2012 ontvangen.

Vermogenspositie:

Per 31-12-2011: eigen vermogen € 1.897 mln.

Per 30-06-2012: eigen vermogen € 2.196 mln (Bron Halfjaarbericht 2012).

Resultaat boekjaar:

2011: € 256 mln.

1ste halfjaar 2012: € 159 mln (1ste halfjaar 2011 € 154 mln).

Bij de BNG staat vanaf 2009 € 1,6 mln. in depot van de verkoop van HNG aan N.V. Bouwfonds waarvan de BNG jaarlijks € 146.173 uitkeert tot en met het jaar 2020.

Brabant Water NV. te 's-Hertogenbosch

Rechtspersoonlijkheid:

Naamloze vennootschap.

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente:

Als aandeelhouder.

Doelstelling:

De uitoefening van het een bedrijf op het gebied van de watervoorziening en het verrichten van alle werkzaamheden die verband houden met de waterketen in de ruimste zin van het woord.

Financieel belang gemeente:

De gemeente heeft een belang in Brabant Water NV. van 14.982 aandelen à € 0,10 (totaal € 1.498).

Vermogenspositie:

Per 01-01-2012: eigen vermogen € 398 mln; vreemd vermogen € 394 mln

Per 01-01-2013: niet bekend

Resultaat boekjaar:

2011: € 39 mln

2012: niet bekend

Samenwerkingen

Samenwerking met gemeente Nuenen

Met de gemeente Nuenen is in 2005 een convenant gesloten om op bepaalde terreinen nauw samen te werken. De afdeling bedrijfsvoering is per 1 juli 2010 samengevoegd tot één gezamenlijke afdeling op basis van de raadsbesluiten van 1 oktober 2009

Grondbeleid

Binnen de voorliggende “paragraaf grondbeleid” wordt ingegaan op het verloop van de complexen binnen het grondbedrijf.

Volgens de provinciale richtlijn wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. In exploitatie genomen gronden (momenteel uitsluitend Sonniuspark).
2. Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG). Deze moeten volgens de provinciale richtlijn worden gewaardeerd zodra een raadsbesluit is genomen deze gronden in ontwikkeling te brengen. Voor onze gemeente is hiervan op dit moment geen sprake.
3. Gronden in eigendom die nog niet exploitatie zijn genomen en waarvoor nog geen raadsbesluit tot exploitatie is genomen. Deze gronden worden beschouwd als grond- en hulpstoffen (overwegend binnen het grondbedrijf) en zijn opgenomen in de staat C. Rente en kosten voor bv. onderhoud worden niet bijgeschreven op de waarde doch worden ten laste gebracht van de algemene dienst. Op dit moment is geen budget in de begroting opgenomen ter dekking van nieuwe strategische aankopen.

Binnen het grondbedrijf speelt op dit moment één complex (in exploitatie genomen):

Complex Sonniuspark (inclusief Ruimte voor Ruimte)

Tijdens de voortgangsbepreking in juni 2012 met de commissie, is besloten de grondprijs vooralsnog te handhaven op € 430 ex BTW voor vrije sector en € 389 ex BTW voor sociale bouw. Bij de volgende presentatie in november 2012 zal dit onderwerp wederom besproken worden. Omdat in de grondexploitatie steeds gerekend wordt met de oorspronkelijke en niet geïndexeerde grondprijs van € 415 resp. € 375 per m², wordt het resultaat pas beïnvloed zodra de gerealiseerde prijs onder dit niveau komt.

De grondverkoop in dit project is gefaseerd tot en met 2016 waarna de laatste kosten in 2017 genomen zullen worden en het complex in 2018 kan worden afgesloten. Dit scenario lijkt echter te positief te zijn. De particuliere kavelverkoop stagneert volledig en ook de fasering zal in november met de commissie besproken worden.

Visade is inmiddels gestart met Sonalacarte en vanuit de markt is zeker belangstelling geconstateerd. Concrete overeenkomsten zijn op dit moment nog niet gesloten maar de eerste verkopen worden in 2012 verwacht.

Met diverse andere ontwikkelaars wordt gekeken naar ontwikkeling van deelgebieden in Sonniuspark. Hierover zijn op dit moment nog geen concrete afspraken gemaakt.

Het complex Sonniuspark laat nog steeds een gunstig resultaat zien, dit wordt ook zo via de periodieke rapportages naar de commissie grondgebiedzaken gerapporteerd.

Conform de adviezen van de provincie is de in de grondexploitatie gebruikte rentevoet omlaag bijgesteld naar 4%.

Voor de ruimte voor ruimte bouwtitels die in het complex Sonniuspark zijn ondergebracht lopen diverse onderhandelingen met particulieren. Ook dit onderdeel van het complex loopt trager. Voor één titel zal dit jaar naar verwachting een overeenkomst getekend worden. De afname van de bouwtitel zal dan plaatsvinden na het onherroepelijk worden van het benodigde bestemmingsplan (2013). De kosten van deze 10 bouwtitels, de reeds gerealiseerde verkoop van 1 bouwtitel en de toekomstige opbrengsten zijn opgenomen in de financiële boekhouding van Sonniuspark. Er bestaat geen apart complex Ruimte voor Ruimte meer.

Risico's en reservepositie

Sonnuspark is door de Provincie Noord-Brabant gekozen als project dat in aanmerking komt voor een investeringsbijdrage. Hiertoe is op 26 mei 2011 door de provincie, de woningbouwcorporatie en de gemeente een contract getekend waardoor een financiële achtervang (BIFN) wordt gecreëerd voor de niet verkochte woningen in Hoven Noord. De gemeente neemt voor 25% deel in deze constructie. In 2012 zijn alle niet verkochte woningen in dit BIFN opgenomen. Of dit initiatief dat tot ongeveer medio 2017 loopt uiteindelijk geld kost of oplevert valt niet te voorspellen.

Naast het BIFN zijn de overige risico's binnen Sonniuspark in kaart gebracht en voor zover mogelijk gekwantificeerd. Het betreft hier bijvoorbeeld de eventuele gevolgen van door andere partijen niet nagekomen contractuele verplichtingen, aanpassingen in verkaveling, infrastructuur en grondprijs en vertraging in de grondafzet. De conclusie is dat de grondexploitatie deze eventuele risico's nog kan

opvangen. Alhoewel de algemene reserve grondbedrijf in 2011 is opgeheven, wordt het nu niet noodzakelijk geacht om een afzonderlijke voorziening te treffen.

Industrieschap Ekkersrijt

Momenteel is de liquidatie van het Industrieschap Ekkersrijt in voorbereiding. Naar verwachting zal dit voor 1 januari 2013 afgerond worden. De bestaande grondexploitatie van het Industrieschap zal dan worden overgenomen door de gemeente Son en Breugel. Welke status deze gronden zullen krijgen is nog onzeker. Ze kunnen zelfstandig in exploitatie worden genomen binnen het grondbedrijf maar wellicht ook, in verband met de BOR afspraken over het tijdelijk niet verder in exploitatie brengen van bedrijventerreinen, als NIEGG worden aangemerkt. Hierover is nog geen duidelijkheid. Voor de afrekening welke dient plaats te vinden met de gemeente Eindhoven die voor 50% deelneemt in het Industrieschap, zal getracht worden dekking te zoeken binnen de reserves van de grondexploitatie Industrieschap Ekkersrijt.

Nota Grondbeleid

In februari 2012 is door de gemeenteraad de nieuwe Nota Grondbeleid vastgesteld. Aan het college van burgemeester en wethouders is gevraagd om, binnen de aangegeven kaders, het groenstrokenbeleid verder uit te werken. Het ligt in de planning om dit te combineren met het groenbeleidsplan / bomenbeleidsplan dat in 2013 geformuleerd zal gaan worden.

Winstneming

De eerstkomende jaren wordt geen winstneming voorzien. Het complex Sonniuspark loopt volgens de huidige planning tot en met 2018.

Zoals hierboven aangegeven is op dit moment nog niet volledig duidelijk op welke wijze de ontvlechting van het Industrieschap Ekkersrijt vorm zal krijgen en of daarbij sprake kan zijn van winstneming.

Financiële begroting

Inleiding

De Financiële begroting geeft een samenvatting van de baten en lasten van de programma's.

De financiële begroting bevat de volgende onderdelen:

1. Inleiding.
2. De begroting van baten lasten.
Hierin worden de baten en lasten per programma gepresenteerd. Daarnaast wordt er inzicht gegeven in de hoogte van de stelposten, de algemene dekkingsmiddelen en dotaties in en onttrekkingen aan de reserves.
3. Overzicht van baten en lasten conform Besluit Begroting en Verantwoording (op functieniveau).
4. Overzicht van incidentele baten en lasten.

De begroting van baten en lasten 2013

Deze begroting geeft een samenvatting van de baten en lasten per programma. Daarnaast wordt er inzicht gegeven in de hoogte van de algemene dekkingsmiddelen en dotaties in en onttrekkingen aan de reserves.

In onderstaand overzicht moet in de kolommen "Saldo" een negatief bedrag gelezen worden als een voordeel en een positief bedrag als een nadeel.

Programma	Begroting 2012			Begroting 2013		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1. Bestuurlijke en economische zaken	0	2.061	2.061	0	2.077	2.077
2. Publieke dienstverlening	-238	695	457	-243	733	490
3. Veiligheid en handhaving	-34	1.359	1.325	-34	1.625	1.590
4. Verkeer en vervoer	-66	2.231	2.165	-67	1.725	1.658
5. Welzijn, onderwijs en sport	-739	4.711	3.972	-726	4.596	3.870
6. Openbaar groen en openlucht recreatie	-56	1.600	1.544	-86	1.761	1.675
7. Sociale zaken	-3.414	4.653	1.239	-3.437	4.683	1.246
8. Gezondheidszorg en Wmo	-263	2.632	2.369	-353	2.888	2.535
9. Milieu / Duurzaamheid	-343	3.566	3.223	-337	3.903	3.566
10. Ruimtelijke inrichting	-16.500	17.610	1.110	-16.271	17.619	1.348
Totaal programma's 1 t/m 10	-21.653	41.118	19.465	-21.554	41.610	20.055
11 Dekkingsmiddelen						
Financiering en beleggingen	-1.865	94	-1.771	-1.581	96	-1.485
Belastinginkomsten	-5.590	429	-5.161	-5.815	198	-5.617
Gemeentefonds	-11.323	0	-11.323	-11.227	0	-11.227
Onvoorzien en saldo baten en lasten	-445	1.066	621	-374	528	154
Resultaat voor bestemming	-40.876	42.707	1.831	-40.551	42.432	1.880
Reserves						
- Mutaties reserves	-3.280	1.351	-1.929	-2.399	1.184	-1.215
Resultaat na bestemming	-44.156	44.058	-98	-42.951	43.616	665

De totale baten en lasten per programma zijn afgerond op duizendtallen. Door deze afrondingen sluiten de totaalbedragen niet altijd volledig op elkaar aan.

Overzicht baten en lasten conform Besluit Begroting en Verantwoording (op functieniveau)

Specificatie begroting 2013 regulier beleid (x € 1.000)	Lasten	Baten
Hoofdfunctie 0 Algemeen Bestuur		
001 Bestuursorganen	1.070	0
002 Bestuursondersteuning college van burgemeesters en wethouders	400	0
003 Burgerzaken	639	0
004 Baten secretarieleges burgerzaken	94	245
005 Bestuurlijke samenwerking	221	0
006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	54	0
Subtotaal	2.478	245
Hoofdfunctie 1 Openbare orde en veiligheid		
120 Brandweer en rampenbestrijding	1.057	3
140 Openbare orde en veiligheid	567	32
Subtotaal	1.624	35
Hoofdfunctie 2 Verkeer, vervoer en waterstaat		
210 Wegen, straten en pleinen	1.555	64
211 Verkeersmaatregelen te land	121	3
212 Openbaar vervoer	5	0
240 Waterkeringen, afwatering en landaanwinning	45	0
Subtotaal	1.726	67
Hoofdfunctie 3 Economische zaken		
310 Handel en ambacht	369	0
311 Baten marktgelden	0	18
Subtotaal	369	18
Hoofdfunctie 4 Onderwijs		
420 Openbaar basisonderwijs, exclusief onderwijshuisvesting	14	0
421 Openbaar basisonderwijs, onderwijshuisvesting	44	0
422 Bijzonder basisonderwijs exclusief onderwijshuisvesting	144	13
423 Bijzonder basisonderwijs, onderwijshuisvesting	431	17
432 Bijzonder speciaal onderwijs, exclusief onderwijshuisvesting	47	0
433 Bijzonder speciaal onderwijs, onderwijshuisvesting	336	0
480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	559	12
Subtotaal	1.575	42
Hoofdfunctie 5 Cultuur en recreatie		
510 Openbaar bibliotheekwerk	363	54
511 Vormings- en ontwikkelingswerk	136	0
530 Sport	471	82
531 Groene sportvelden en terreinen	280	69
540 Kunst	204	57
541 Oudheidkunde / musea	89	17
550 Natuurbescherming	27	20
560 Openbaar groen en openluchtrecreatie	1.650	46
580 Overige recreatieve voorzieningen	143	162
Subtotaal	3.363	507

Specificatie begroting 2013 regulier beleid (x € 1.000)	Lasten	Baten
Hoofdfunctie 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening		
610 Bijstandsverlening	2.890	2.150
611 Werkgelegenheid	1.079	1.025
614 Gemeentelijk minimabeleid	314	23
620 Maatschappelijke begeleiding en advies	427	0
621 Vreemdelingen	17	1
622 Huishoudelijke hulp	1.115	0
623 Participatiebudget	452	303
630 Sociaal-cultureel werk	601	0
650 Kinderdagopvang	284	178
652 Voorzieningen gehandicapten	1.160	353
Subtotaal	8.339	4.033
Hoofdfunctie 7 Volksgezondheid		
714 Openbare gezondheidszorg	271	0
715 Jeugdgezondheidszorg, uniform deel	287	0
716 Jeugdgezondheidszorg, maatwerkdeel	19	0
721 Afvalverwijdering en verwerking	1.473	311
722 Riolering en waterzuivering	2.104	11
723 Milieubeheer	413	23
725 Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	0	1.478
726 Baten rioolrechten	0	1.217
Subtotaal	4.567	3.040
Hoofdfunctie 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting		
810 Ruimtelijke ordening	775	14
820 Woningexploitatie / woningbouw	56	1
822 Overige volkshuisvesting	744	0
823 Bouwvergunningen	0	320
830 Bouwgrondexploitatie	15.819	15.819
Subtotaal	17.394	16.154
Hoofdfunctie 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen		
913 Overige financiële middelen	321	243
914 Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar	0	1.456
921 Algemene uitkering gemeentefonds	0	11.227
922 Algemene baten en lasten	644	171
930 Uitvoering wet WOZ	139	0
931 Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers	0	642
932 Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren	0	2.454
939 Baten precariobelasting	0	8
940 Lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen	8	8
960 Saldo van kostenplaatsen	24.728	25.048
980 Mutaties reserves die verband houden met de hoofdfuncties 0 tot en met 9	1.184	2.399
990 Saldo van de rekening van baten en lasten na bestemming	-665	0
Subtotaal	26.359	43.655
Totaal	67.794	67.794

Overzicht van incidentele baten en lasten

Omschrijving	2013		2014		2015		2016	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Programma 1 Bestuurlijke en economische zaken	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma 2 publieke dienstverlening								
Verkiezingen				71.850				
Programma 3 Veiligheid en handhaving								
Digitaal handhaven BOA's		10.000						
Opleiding bevelvoerder brandweer		13.000		13.000				
Sloop brandweerkazerne		40.000						
Aansluiting Led verlichting brandweerkazerne		15.400						
project brandveilig leven		4.000						
Intergrale veiligheid benchmarking		15.000						
Organisatie wedstrijd AWBC		2.500						
Programma 4 Verkeer en vervoer								
Diverse groenvoorzieningen		20.000						
Opstellen MOP civiele kunstwerken		25.000						
Optimaliseringswerkzaamheden Nieuwstraat		15.000						
Opstellen visuele inspectie wegen		13.000						
Monitoring asfalt planetenlaan		4.000						
Programma 5 Welzijn en sport								
Opstellen MOP schoolgebouwen		10.000						
Uitvoering hoofdlijnennotitie herijking subsidiebeleid		10.000						
Implementatie kosten beleidsaanbeveling mantelzorg		10.000						
Vroeg en voorschoolse educatie		38.181		38.181				
Rijksbijdrage vroeg en voorschoolse educatie	38.181		38.181					
Huisvestingsprogramma 2013		2.194						
Programma 6 Openbaar groen en openlucht recreatie								
Doorbetaling subsidie beheer bossen		19.915		19.915				
Subsidie beheer bossen	19.915		19.915					
Bomenbeleidsplan		25.000						
Programma 7 Sociale zaken								
Programma 8 Gezondheidszorg en Wmo								
Implementatie begeleiding AWBZ		25.000						
Programma 9 Milieu/ Duurzaamheid								
Uitg subs brabant veiliger		22.500						
Subs brabant veiliger	22.500							
Retentievijvers Beemdstr en Veerstr		961.000						
Geluidssanering		42.000						
Programma 10 Ruimtelijke inrichting								
Planschadevergoeding		25.000						
Bestemmingsplannen		22.000		17.000				
Werkzaamheden ivm implementatie Dommelvisie		15.000						
Programma 11 Algemene dekkingsmiddelen								
Post onvoorzien incidenteel		90.000		90.000		90.000		90.000
Voorber maatr ogv kabinetsbeleid		25.000						
Benchmark publiekszaken				18.000				
FPU gelden		38.149		22.465		5.200		
Aanschaf heftruck gemeentewerf		8.000						
Storting reserve onderhoud gebouwen		112.000		112.000		112.000		112.000
Incidentele uitname gemeentefonds					135.000			
Bijdrage uit reserve vrije bestedingsmiddelen	155.149		22.465		140.200			
Bijdrage uit bestemmingsreserves	220.795		111.000					
Bijdrage uit reserve riolering	961.000		-					
Incidentele rente								
bespaarde rente voorzieningen	77.982		82.257		81.825		76.783	
bespaarde rente risicovoorziening	156.000		156.000		156.000		156.000	
Totaal	1.651.522	1.677.839	429.818	402.411	243.025	207.200	232.783	202.000

Reserves en voorzieningen

Overzicht van reserves en voorzieningen

Naam reserve/ voorziening	Balans 31-12-2012	balans 31-12-2013	Balans 31-12-2014	Balans 31-12-2015	Balans 31-12-2016
Algemene reserves:					
Algemene reserve vast	1.330.000	1.330.000	1.330.000	1.330.000	1.330.000
Reserve vrije bestedingsruimte	3.634.172	3.788.305	4.027.125	4.183.544	4.460.578
Algemene reserve risico's					
Algemene risicovoorziening	3.900.000	3.900.000	3.900.000	3.900.000	3.900.000
Resultaat dienstjaar	0				
Totaal algemene reserves	8.864.172	9.018.305	9.257.125	9.413.544	9.690.578
Bestemmingsreserves:					
BTW oude activa ivm BCF	222.000	111.000	0	0	0
Aanleg west-structuur	0	0	0	0	0
Recreatie en natuurgebied West	454.000	454.000	454.000	454.000	454.000
Onderhoud onderwijsgebouwen	66.118	63.924	63.924	63.924	63.924
Nieuwbouw Bibliotheek	2.200.817	2.200.817	2.200.817	2.200.817	2.200.817
Egalisatiereserve wegen	80.800	80.800	80.800	80.800	80.800
Park Vroonhoven	154.788	154.788	154.788	154.788	154.788
Breugel leeft	238.118	238.118	238.118	238.118	238.118
Traverse / centrumgebied	330.000	330.000	330.000	330.000	330.000
Riolering	1.387.386	353.962	321.994	238.507	228.102
Afvalstoffenheffing	858.602	858.578	858.606	858.576	858.549
Brug Veerstraat	4.559	4.559	4.559	4.559	4.559
Projectmatig werken	300.000	192.399	192.399	192.399	192.399
Jeugd en Jongeren centrum	217.000	217.000	217.000	217.000	217.000
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	441.685	553.685	665.685	777.685	889.685
Totaal bestemmingsreserves	6.955.873	5.813.629	5.782.690	5.811.172	5.912.740
Dekkingsreserves:					
Nieuwbouw sporthal	4.002.223	3.925.078	3.849.513	3.775.603	3.702.864
Renovatie de Bongerd	210.137	197.002	183.868	170.734	157.599
Nieuwbouw brandweerkazerne + werf	2.896.726	2.826.026	2.755.377	2.684.772	2.614.213
Reserve dak Emiliusschool	413.940	394.030	374.053	354.006	333.886
Vijverbergschool	170.643	146.265	121.886	97.508	73.130
Optimalisatie sportpark SBC	812.813	788.451	763.989	739.423	714.750
onderwijshuisvesting 2010	23.658	20.278	16.898	13.518	10.138
Totaal dekkingsreserves	8.530.140	8.297.130	8.065.584	7.835.564	7.606.580
Overige reserves:					
Verkoop Obragas	7.898.808	7.898.808	7.898.808	7.898.808	7.898.808
Reserve aandelen verkoop HNG	778.200	733.768	686.670	636.746	583.827
Samenwerking I&A aandeel reserve Son	423.045	474.059	451.910	351.357	206.433
Totaal overige reserves	9.100.053	9.106.635	9.037.388	8.886.911	8.689.068
Totaal reserves	33.450.238	32.235.698	32.142.787	31.947.191	31.898.966
Voorzieningen algemene dienst:					
Bijdr financieringsschap Bosgebied West	453.780	453.780	453.780	453.780	453.780
Dubieuze debiteuren	372.300	372.300	372.300	372.300	372.300
Voorziening VROM	2.738	2.738	2.738	2.738	2.738
Voorziening pensioenoverdracht wethouders	406.681	456.681	506.681	556.681	606.681
Voorziening middelen derden I&A Nuene	685.421	743.043	682.243	506.199	264.219
Voorziening middelen derden Archief	27.871	27.871	27.871	27.871	27.871
Totaal voorzieningen	1.948.791	2.056.413	2.045.613	1.919.569	1.727.589
Totaal reserves en voorzieningen	35.399.029	34.292.111	34.188.400	33.866.760	33.626.555

Toelichting op de reserves en voorzieningen

1. Algemeen

In deze toelichting richten wij ons hoofdzakelijk op de vermogensmutaties die betrekking hebben op 2013. Daarnaast wordt kort ingegaan op de voornaamste mutaties binnen de meerjarenramingen van 2014 – 2016. Tenslotte werpen we een blik op het rentebeleid van onze gemeente en geven we inzicht in de hoogte van de bespaarde rente die, conform de uitgangspunten van ons gemeentelijk beleid, grotendeels wordt ingezet als algemeen dekkingsmiddel t.b.v. onze exploitatie.

2. Reserves

De reserves vallen uiteen in algemene reserves, bestemmingsreserves, dekkingsreserves en overige reserves. Algemene reserves fungeren als buffer, voor het opvangen van verliezen van algemene aard. Bestemmingsreserves daarentegen zijn gevormd voor een specifiek doel. Tevens dienen bestemmingsreserves om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht.

Dekkingsreserves staan ter dekking van kapitaallasten van enkele grote projecten/ investeringen

2.1 Algemene reserves

Algemene reserve vast

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
1.330.000	0	0	1.330.000

De algemene reserve heeft vooral een bufferfunctie om ongewenste en onvoorziene toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen. Daarnaast is er de functie van afdekking van bestaande en toekomstige risico's. Het gaat dan om risico's waarvoor geen voorziening kan worden gevormd, omdat geen inschatting gemaakt kan worden van het bedrag van de schade of verlies dat ermee gemoeid kan zijn. Denk bijvoorbeeld aan ondernemersrisico's en "open eind regelingen". Het BBV schrijft voor dat dit soort risico's moeten worden opgenomen in de verplicht voorgeschreven paragraaf over het weerstandsvermogen. De algemene reserve kan in dat geval dienen als dekking voor dergelijke risico's.

In de nota reserves en voorzieningen 2011 is de omvang van de algemene reserve vastgesteld op € 1.330.000.

Reserve vrije bestedingsruimte

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
3.634.172	309.282	155.149	3.788.305

De reserve vrije bestedingsruimte kan gezien worden als de opvolger van de algemene reserve flexibel.

Bij de begroting 2012 is al rekening gehouden met een onttrekking van € 135.000 in 2015 t.b.v. NUP. Deze onttrekking is in de huidige begroting gehandhaafd. Binnen de algemene uitkering wordt vanaf 2011 tot en met 2014 middelen toegevoegd om de huidige kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening te behouden en waar mogelijk te verbeteren. Gebruik van e-overheid is dan een must. Het leidt tot een compacte, efficiënte overheid. Feitelijk is sprake van voorfinanciering. Om deze toevoeging te kunnen dekken, worden de gemeenten in 2015 eenmalig binnen de algemene uitkering gekort. Het betreft hier een zogenaamde kasschuif (sigaar uit eigen doos). Deze vermindering betekent binnen het meerjarenperspectief van onze gemeente in financieel opzicht een verslechtering in 2015 van € 135.000. Om een reëel beeld te kunnen geven van het meerjarenperspectief 2012 – 2015 hebben wij er voor gekozen deze eenmalige vermindering te dekken door een onttrekking aan de reserve vrije bestedingsruimte.

Het verloop van de algemene reserve vrije bestedingsruimte ziet er als volgt uit:

	2012	2013	2014	2015	2016
Saldo 01-01	4.208.711	3.634.172	3.788.305	4.027.125	4.183.544
Toevoegingen:					
Nota reserves en Voorzieningen 2011					
Renteverrekening (zie tabblad bespaarde rente)	457.737	309.282	261.285	296.619	277.034
Jaarrekening					
Rekening resultaat	1.166.452				
Begroting 2012-2015					
Incidentele bespaarde rente Brandweerkazerne 2011 (9802039)	129.447				
Reserve Travese centrumgebied (aanbestedingsvoordeel & subsidie SRE) (9802045) afrekening in 2012	220.395				
	-	-			
totaal toevoeging	1.974.031	309.282	261.285	296.619	277.034
Onttrekkingen:					
Resultaatbestemming jaarrekening 2010					
Raad 29-6-2011 Woonvisie	40.180				
Raad 29-6-2011 Toekomstvisie/ structuurvisie	68.428				
Raad 29-6-2011 Act Bp buitengebied en Bosgebied west	42.525				
Raad 29-6-2011 Act BP bebouwde kom	50.089				
Raad 29-6-2011 Digitaliseren ruimtelijke plannen	4.148				
Raad 29-6-2011 Monumentenbeleid	20.000				
Raad 29-6-2011 Sonnebanken	17.000				
Resultaatbestemming jaarrekening 2011					
Raad 21-6-2012 Samenwerking Sien	10.000				
Raad 21-6-2012 Uitbereiding pilot Led	10.000				
Raad 21-6-2012 impulsregeling brede scholen	37.000				
Raad 21-6-2012 Planschadevergoedingen	71.000				
Raad 21-6-2012 Participatiebudget Re- integratie	15.000				
Raad 21-6-2012 Nominale aanpassingen salarissen	70.000				
Raad 21-6-2012 Teambuilding	34.000				
Raad 21-6-2012 Project dienstverlening	24.700				
Begroting 2010 - 2013					
Afdekken FPU gelden (zie advies 28-07-2009)	59.000	38.149	22.465	5.200	
Dekking bestemmingsplannen binnen, buiten bebouwde kom + structuurvisie (zie pag. 24 van de voorjaarsnota 2009 - 2013).	50.000				
kadernota 2011-2015					
Natuurcompensatie	60.000				
reserve Jeugd en Jongeren centrum (corsa 11.0008638)	217.000				
Raad					
Kredietvoting beleidskader verkeer (corsa 12.8667/8668)	250.000				
Krediet herrinrichting Nieuwstraat, kruising dommelstraat/brug veerstraat	12.000				
Optimaliseringswerkzaamheden Nieuwstraat	10.000	15.000			
Aanloopkosten Dienst Dommelvallei aandeel S&B	142.000				
Begroting 2012-2015					
Sloop apollo	100.000				
schilderwerk bibliotheek, gemeentehuis en vervangen ketel bibliotheek	58.000				
Projectleider Sien	25.000				
Bomen beleidsplan	25.000				
Planschade vergoedingen	50.000	25.000			
Voortbreidende maatregelen op basis van kabinetsbeleid	50.000	25.000			
Uitvoering hoofdlijnennotitie herijking subsidiebeleid (B&W 14 juni 2011)	10.000	10.000			
Tijdelijke huisvesting brandweerkazerne	70.000				
Intergrale veiligheid- frequentie benchmarking		15.000			
Opstellen visuele inspectie wegen		13.000			
Monotoring asfalt planetenlaan		4.000			
Opstellen MOP schoolgebouwen		10.000			
Benchmarking publiekszaken		-			
Afdekken eenmalige uitname €130 miljoen uit gemeentefonds a.g.v. kasschuif				135.000	
Nationaal Uitvoering Programma					
Marap 2012					
Raad 27-6-2012 resultaat 1e marap	846.500				
totaal onttrekking	2.548.570	155.149	22.465	140.200	-
Saldo per 31-12	3.634.172	3.788.305	4.027.125	4.183.544	4.460.578

Algemene risicovoorziening

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
3.900.000	0	0	3.900.000

Voor de Gemeente Son en Breugel is nog geen actuele integrale risicoanalyse samengesteld. Met de nota reserves en voorziening 2011 is de Algemene risicovoorziening vastgesteld op € 3.900.000. Voor verder toelichting verwijzen wij u naar de paragraaf weerstandsvermogen.

2.2 Bestemmingsreserves

BTW oude activa

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
222.000	0	111.000	111.000

De reserve wordt gebruikt om de BTW die in de boekwaarden van activa waarop nog wordt afgeschreven af te dekken in de exploitatie. Tot en met 2014 wordt er jaarlijks een bedrag ten gunste van de exploitatie gebracht. Op deze wijze worden de effecten van het BTW-Compensatiefonds met betrekking tot deze kosten evenwichtig opgevangen.

Recreatie- en natuurgebied West

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
454.000	0	0	454.000

De reserve heeft tot doel om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling en invulling van dit gebied. Naast deze reserve, die is opgebouwd uit eigen middelen staat onder de voorzieningen nog een bedrag van € 454.000 (Bijdrage financieringsschap Bosgebied West), welke ook ingezet kan worden voor de ontwikkeling van dit gebied.

Onderhoud onderwijsgebouwen

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
66.118	0	2.194	63.924

Deze reserve is gevormd om eventuele lasten in de exploitatie / onderhoud van de schoolgebouwen op te vangen. De onttrekking betreft de onderwijshuisvestingskosten 2013.

Nieuwbouw bibliotheek

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
2.200.817	0	0	2.200.817

Eind 2007 en eind 2008 is door de raad een krediet beschikbaar gesteld voor nieuwbouw van de bibliotheek. Voor de dekking van de kapitaallasten is een specifieke reserve gecreëerd. In afwachting van de afwikkeling van dit krediet is het voorstel de huidige benaming te handhaven en de overheveling naar de nieuwe reserve "centrum ontwikkeling Son en Breugel" plaats te laten vinden na de hiervoor genoemde afwikkeling.

Egalisatiereserve wegen

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
80.800	0	0	80.800

Deze reserve vormt een egalisatiefunctie voor eventuele exploitatieoverschotten en –tekorten op het onderdeel wegen van de algemene dienst.

Park Vroonhoven

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
0	0	0	0

Voor de aanleg / afronding van het park Vroonhoven heeft de gemeenteraad op 16 december 2008 afgerond € 155.000 beschikbaar gesteld bij de herverdeling van het restant van de reserves van het Kloppend Hart. Naar verwachting zal in 2012 volledige besteding van de reserve plaatsvinden. Mogelijk is er een uitloop naar 2013. Na volledige besteding zal voorgesteld worden om de reserve op te heffen.

Breugel Leeft

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
238.118	0	0	238.118

Om verdere concrete invulling te kunnen geven aan het uitvoeringsprogramma Breugel Leeft heeft de gemeenteraad op 16 december 2008 afgerond € 300.000 beschikbaar gesteld bij de herverdeling van de restant van de reserves van het Kloppend Hart. Op 29 juni 2011 heeft uw raad ten laste van deze reserve een krediet van € 50.000 gevoteerd voor de uitvoering visie Breugel. Ten tijde van samenstelling van deze meerjarenbegroting is nog geen inzicht in het verdere verloop van de lasten (over de diverse jaren). De lasten 2013 zijn vooralsnog op nul geraamd.

Traverse / Centrum gebied

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
330.000	0	0	330.000

Binnen de kadernota 2012 is besloten om n.a.v. de behandeling van het raadsvoorstel inzake Bestuur en Klantencentrum, het financieel voordeel van de renovatie t.o.v. eerdere plannen ten gunste te laten komen aan de centrumontwikkeling. Er is hier invulling aan gegeven door dit bedrag te kapitaliseren (€ 330.000) en in één keer toe te voegen aan de reserve Traverse / Centrumgebied.

Riolering

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
1.387.388	0	1.033.424	353.961

Het doel van deze reserve is om tariefegalisatie van het rioolrecht mogelijk te maken. De onttrekking betreft de dekking t.b.v. de retentievijvers Beemdstraat/Veerstraat voor € 961.000 (conform de toezegging aan de raad, zie ook programma 9) en het negatieve saldo van de exploitatie van de riolering over het dienstjaar 2013.

Afvalstoffenheffing

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
858.602	0	25	858.578

Het doel van deze reserve is om tariefegalisatie van de afvalstoffenheffing mogelijk te maken. De storting betreft het positieve saldo van de exploitatie van het taakveld afval (huishoudelijk afval, GFT, papier, milieustraat etc.).

Brug Veerstraat

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
4.559	0	0	4.559

De Brug Veerstraat zal in 2012 vervangen worden, met mogelijk een uitloop naar het begin van 2013. Voorlopig worden geen onttrekkingen verwacht uit deze reserve in 2013. Na realisatie en definitief inzicht in de lasten zal deze reserve afgesloten kunnen worden.

Projectmatig werken

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
300.000	0	107.601	192.399

Om verdere concrete invulling te kunnen geven aan het concept "projectmatig werken" heeft de gemeenteraad op 24 mei 2011 € 300.000 beschikbaar gesteld bij de kadernota 2011-2015. De onttrekking betreft de inzet van uren op diverse projecten tot maximaal € 50.000 per project. Indien zich nieuwe projecten aandienen kan deze reserve weer opgehoogd worden.

Jeugd en Jongerencentrum

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
217.000	0	0	217.000

Deze reserve is ter dekking voor eventuele investeringen ten behoeve van een Jeugd en Jongeren accommodatie. Ten tijde van samenstelling van deze meerjarenbegroting is nog geen inzicht in het exacte verloop van de lasten (over de diverse jaren). De lasten 2013 zijn vooralsnog op nul geraamd.

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
441.685	112.000	0	553.685

Bij de jaarrekening van 2011 is de hele voorziening (€ 330.000) vrijgefallen omdat deze niet voldeed aan de wettelijke richtlijnen voor een voorziening. Omdat onderhoud van de gebouwen wel noodzakelijk is, is het vrijgefallen bedrag gestort in de reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen.. De toevoeging in 2013 betreft een bijdrage vanuit de exploitatie voor het onderhoud van de gebouwen. Op het moment dat het beheerplan gebouwen gereed is zal ook duidelijk zijn wat de werkelijk benodigde kosten zullen zijn.

2.3 Dekkingsreserves

Nieuwbouw sporthal

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
4.002.223	160.089	237.234	3.925.078

Deze reserve houdt verband met het dossier "nieuwbouw sporthal" en dient voor de (gedeeltelijke) afdekking van de investeringsuitgaven van de nieuw te bouwen sporthal. Er wordt van uitgegaan dat de financiering van de sporthal zijn beslag krijgt voor het einde van 2012. Vanaf 2013 wordt deze reserve gebruikt ter dekking van de kapitaallasten. De toevoeging aan de reserve betreft de bespaarde rente 2013. De onttrekking betreft de (kapitaal)last voor de sporthal voor het boekjaar 2013.

Renovatie Bongerd

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
210.137	8.405	21.540	197.002

De reserve is gevormd om de kosten van de renovatie van sporthal de Bongerd te dekken. De toevoeging betreft de bespaarde rente over 2013. De onttrekking betreft de (kapitaal)last voor de renovatie van de Bongerd voor het boekjaar 2013.

Nieuwbouw brandweerkazerne + werf

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
2.896.726	115.861	186.561	2.826.026

Deze reserve is in 2007 gevormd om de kapitaallasten nieuwbouw brandweerkazerne + werf te dekken. Er wordt van uitgegaan dat de financiering van de brandweerkazerne zijn beslag krijgt voor het einde van 2012. De toevoeging aan de reserve betreft de bespaarde rente 2013. De onttrekking betreft de kapitaallasten.

Dak Emiliusschool

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
413.940	16.558	36.468	394.030

Binnen het huisvestingsprogramma 2009 voor het onderwijs wordt voorzien in een investering ten behoeve van het dak van de Emiliusschool. Om de bruto-methode correct toe te passen is hiervoor een aparte reserve gevormd. De onttrekking in 2013 is een bijdrage aan de exploitatie ten hoogste van de kapitaallasten over 2013. De toevoeging betreft de bespaarde rente over 2013.

Vijverbergschool

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
170.643	6.826	31.204	146.255

Deze reserve is in 2009 gevormd om de jaarlijkse kapitaallasten van de verbouwing / renovatie van de Vijverbergschool te kunnen dekken. De onttrekking voor 2013 betreffen de kapitaallasten van de investering vóór 2013. De toevoeging betreft de bespaarde rente 2013.

Optimalisatie sportpark SBC

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
812.813	32.513	58.875	788.451

Deze reserve dient ter dekking van de uitgaven die ten grondslag liggen aan de optimalisatievoorstellen voor het voetbalcomplex SBC. De toevoeging 2013 betreft de toegevoegde rente 2013. De onttrekking voor 2013 betreffen de kapitaallasten.

Onderwijshuisvesting 2010

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
23.658	946	4.326	20.278

Ten laste van "het groeipad scholen" is de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting gevormd. Deze reserve dient ter dekking van de kapitaallasten die voortvloeien uit het huisvestingsprogramma. De toevoeging 2013 betreft de bespaarde rente. De onttrekking voor 2013 betreffen de kapitaallasten 1e inrichting lokaal 22 en 23 Emiliusschool.

2.4 Overige reserves

Verkoop Obragas

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
7.898.808	323.851	323.851	7.898.808

Deze reserve is in 2003 gevormd uit de opbrengst van de verkoop van aandelen Obragas.

De toevoeging betreft de rente over de stand op 31-12-2012. Deze wordt jaarlijks als dekkingsmiddel ingezet ten behoeve van de exploitatie van de algemene dienst ter compensatie van de weggevallen dividenduitkering.

Aandelen verkoop HNG

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
778.200	46.692	91.124	733.768

Begin jaren 90 heeft de gemeente haar aandelen in het HNG (Hypotheekfonds Noord-Brabantse Gemeenten) verkocht aan de Bank Nederlandse Gemeenten. Uitbetaling van de verkoopsom vindt plaats in 25 gelijke jaarlijkse termijnen van € 91.000. Tegenover deze reserve staat een investering (namelijk het bedrag van de verkoopsom) waarop jaarlijks wordt afgeschreven. Deze investering en de reserve zijn communicerende vaten. Zodra de laatste termijn is ontvangen is zowel het restantbedrag van de investering als dat van de reserve € 0. De toevoeging betreft de toegevoegde rente 2013.

Samenwerking I&A aandeel reserve Son en Breugel

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
423.045	16.922	34.092	474.059

Doel van deze reserve is om schommelingen binnen de exploitatie van het taakveld I&A (aandeel gemeente Son en Breugel) op te kunnen vangen. Overschotten dan wel tekorten binnen de exploitatie van I&A worden binnen een tijdsvak van 4 jaar geëgaliseerd zodat uitvoering gegeven kan worden aan de doel- en taakstellingen van het I&A meerjarenbeleidsplan. De toevoeging betreft de bespaarde rente 2013.

3. Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen.

Het gaat bij voorzieningen om min of meer onzekere verplichtingen die te zijner tijd schulden kunnen worden, zoals garantieverplichtingen en dergelijke. Ook kunnen voorzieningen betrekking hebben op verplichtingen, samenhangend met het in tijd onregelmatig gespreid zijn van kosten, zoals bijvoorbeeld groot onderhoud. Voorts kunnen voorzieningen een schatting betreffen van lasten voortvloeiend uit risico's die samenhangen met bedrijfsvoering, zoals rechtsgedingen, reorganisaties e.d.

Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld. Toevoegingen moeten derhalve alleen gebaseerd zijn op de tijdige opbouw van de voorziening. Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het echter niet toegestaan om rente bij te schrijven op de stand van een voorziening (uitzondering: binnen de berekening van de hoogte van de voorziening is uitgegaan van de contante waarde). Mutaties in voorzieningen wegens toevoeging of vrijval vloeien dus voort uit het aanpassen aan een nieuw noodzakelijk niveau en uit verminderingen wegens aanwending voor het doel waarvoor de voorziening is ingesteld.

3.1 Voorzieningen voor toekomstige verplichtingen, verliezen en risico's

Bijdrage financieringsschap Bosgebied-West

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
453.780	0	0	453.780

Samen met de reserve recreatie- en natuurgebied West (zie 9802004) dient deze bijdrage ingezet te worden voor de ontwikkeling en inrichting van het gebied ten westen van de A50.

Dubieuze debiteuren

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
372.300	0	0	372.300

Jaarlijks worden alle vorderingen beoordeeld op courantheid, naarmate vorderingen ouder zijn neemt het risico op oninbaarheid toe. Om het risico af te vangen is de voorziening dubieuze debiteuren gevormd. Bij het opstellen van de jaarrekening 2011 is de hoogte van de dubieuze debiteuren beoordeeld en aangepast aan het niveau om risico's af te dekken. Er worden echter geen mutaties binnen deze voorziening voorzien.

Voorziening VROM

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
2.738	0	0	2.738

Dit betreft van het ministerie van VROM ontvangen bedragen voor een project dat in 2006 van start is gegaan. Betreft subsidie in het kader van klimaat- en energiebeleid. Allerlei 'energie' onderwerpen vallen hieronder zoals 'groene' energie inkoop, advies over een lagere EPC norm voor Sonniuspark enz.

Voorziening pensioen wethouders

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
406.681	50.000	0	456.681

Voor zittende wethouders dient op grond van de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA) pensioen te worden opgebouwd. Dit pensioen – afhankelijk van de diensttijd als wethouder – komt tot uitkering na het bereiken van de 65-jarige leeftijd. De noodzakelijke omvang van de voorziening aan het eind van het boekjaar wordt elk jaar bepaald op basis van actuele berekeningen door een extern bureau. De werkelijke pensioenbetalingen aan (voormalige) wethouders in het boekjaar komen ten laste van deze voorziening. Ook eventuele overdracht van pensioenrechten aan het pensioenfonds van de nieuwe werkgever kan tot de mogelijkheden behoren.

Voorziening middelen derden I&A Nuene

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
685.421	57.622	0	743.043

Met het vaststellen van het meerjarenbeleidsplan I&A 2011-2015 is besloten de egalisatie-reserve samenwerking I&A aandeel Nuene om te zetten naar een voorziening middelen derden. Het bedrag dat resteert in de I&A exploitatie en betrekking heeft op het aandeel van de gemeente Nuene ca. wordt gestort in deze voorziening. Eventuele toekomstige tekorten worden onttrokken aan deze voorziening.

Voorziening middelen derden I&A Archief Nuene

Stand 1-jan-2013	Toevoegingen 2013	Onttrekkingen 2013	Stand 31-dec-2013
27.871	0	0	27.871

Dit betreft de voorziening voor het inhalen van de achterstanden van het archief Nuene, beschikbaar gesteld bij de invoering van SIEN vanuit de gemeente Nuene. De werkzaamheden worden uitgevoerd door de Gemeente Son en Breugel.

4. Meerjarenperspectief vermogenspositie

Het overzicht van reserves en voorzieningen laat het eigen vermogen van de gemeente Son en Breugel voor de jaren 2013 – 2016 zien. Ter verduidelijking van de mutaties in het meerjarenperspectief worden hieronder in het kort de belangrijkste ontwikkelingen in beeld gebracht:

- De opgenomen dekkingsreserves zijn “waardingsreserves” die jaarlijks ingezet worden ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten van de gebouwen. Op deze wijze wordt jaarlijks inzicht gegeven in de daadwerkelijke boekwaarde van het actief en wordt daardoor voldaan aan de verplichting van het BBV om dergelijke activa “bruto” binnen de financiële huishouding op te nemen.
- Het verloop van enkele reserves en voorzieningen zijn constant gehouden omdat op moment van samenstelling geen zicht bestond in het verloop van de onttrekkingen dan wel stortingen. Dit ondanks het gegeven dat het in de lijn der verwachtingen ligt, dat de komende jaren deze vermogensbestanddelen zullen wijzigen als gevolg van verwachte ontwikkelingen.

5. Rentebestand gemeente Son en Breugel

Reserves en voorzieningen dienen ter (interne) financiering van gemeentelijke investeringen. De (bespaarde) rente over dit vermogen hoeft uiteraard niet uitgekeerd te worden aan externen (i.c. de bank) doch blijft beschikbaar binnen de gemeentelijke huishouding. De bespaarde rente kan worden toegevoegd aan het vermogen dan wel ingezet worden ten behoeve van de exploitatie. Met de vaststelling van de Nota reserves en voorzieningen 2011 zijn de kaders hiervan door uw raad vastgelegd. Hieronder volgen de voornaamste uitgangspunten. Onder de financiële kengetallen blijkt welk gedeelte wordt toegevoegd aan de exploitatie en welk deel aan het vermogen.

Bepaling % bespaarde rente

Voor de bepaling van het percentage van de bespaarde rente wordt uitgegaan van een fixe-lening o/g met een looptijd van 10 jaar. Geraamd is een percentage van 4%.

Methode rentetoerekening

- De bespaarde rente wordt via de systematiek van de omslagrente toegerekend aan de gemeentelijke kostendragers (diverse eindproducten).
- 100% van de bespaarde rente van het vaste deel van de algemene reserve wordt structureel toegevoegd aan de exploitatie.
- 100% van de bespaarde rente van de reserve vrije bestedingsruimte toevoegen aan deze reserve. Hiermee wordt voorkomen dat aanwending van deze reserve gepaard gaat met verlies aan structurele rentebaten.
- 100% van de bespaarde rente van het structurele niveau bestemmingsreserves structureel toevoegen aan de exploitatie.
- Het structurele niveau van de bestemmingsreserves is vastgesteld op het laagste niveau in de komende 5 jaar. (Afgerond € 3.000.000)
- De jaarlijkse bespaarde rente boven het structurele niveau wordt toegevoegd aan de exploitatie als incidentele dekking. De rente wordt in eerste instantie toegevoegd aan de reserve vrije bestedingsruimte alvorens deze wordt ingezet ter incidentele dekking ten behoeve van de exploitatie.
- Er wordt geen bespaarde rente aan bestemmingsreserves toegevoegd.
- 100% van de bespaarde rente over de voorzieningen wordt toegevoegd aan de exploitatie als incidentele dekking.
- 100% van de bespaarde rente over de risicovoorziening wordt toegevoegd aan de exploitatie als incidentele dekking.
- Jaarlijks wordt een bedrag ter hoogte van de rekenrente (10-jaars fixe lening) toegevoegd aan de dekkingsreserves. In 2012 is een percentage van 5% geraamd
- 100% van de rente van het deel van de algemene reserve dat benodigd is om het weggevallen dividend van Obragas op te vangen wordt structureel toegevoegd aan de exploitatie.

Financiële kengetallen

Op basis van de staat reserves en voorzieningen is de bespaarde rente berekend. De totale bespaarde rente bedraagt € 1.445.104.

Daarvan komt € 731.003 ten gunste van de exploitatie (inclusief bijdrage uit reserve Obragas). Aan de reserve vrije bestedingsruimte wordt € 309.282 toegevoegd. Tenslotte wordt aan de dekkingsreserves voor in totaal € 404.819 toegevoegd.

Hieronder worden de kengetallen met betrekking tot bespaarde rente weergegeven voor de jaren 2013– 2016:

	2013	2014	2015	2016
Rente structureel toe te voegen aan de exploitatie	497.051	497.051	497.051	497.051
Rente incidenteel toe te voegen aan de exploitatie	233.952	238.257	237.825	232.783
Rente toe te voegen aan reserve vrije bestedingsruimte	309.282	269.357	277.691	285.106
Rente toe te voegen aan vermogen / dekkingsreserves	404.819	394.874	381.900	365.682
Totaal	1.445.104	1.399.539	1.394.467	1.380.622

Vervangingsinvesteringen en nieuwe activiteiten

Hierbij treft u een overzicht aan van de vervangingsinvesteringen en nieuwe activiteiten 2013-2016
De afschrijvingslasten worden in het jaar na ingebruikname geraamd.

Met de vaststelling van deze begroting stelt uw raad formeel de kredieten 2013 beschikbaar voor de activiteiten

Uit te voeren investeringen per programma	Jr.	2013			2014			2015			2016		
		Inv.	Struc.	Inc.	Inv.	Struc.	Inc.	Inv.	Struc.	Inc.	Inv.	Struc.	Inc.
Programma 6 Openbaar groen en openlucht recreatie													
Vervanging oude groenvoorzieningen in woonwijken 2013	10	34.000	680		4.760			4.624				4.488	
Vervanging oude groenvoorzieningen in woonwijken 2014	10		0		35.000	700		4.900				4.760	
Vervanging oude groenvoorzieningen in woonwijken 2015	10		0			0		36.000	720			5.040	
Verv. investeringen speelvelden en speelwerktuigen 2013	10	60.000	1.200		8.400			8.160				7.920	
Programma 9 Milieu/ Duurzaamheid													
Ombouw rioolstelsel Ekkersrijt Oost (nieuw)	60	725.000	0		38.300			38.300				38.300	
Vervangen putdeksels kolken en rioolputten	60	10.000	0		528			528				528	
Ombouw rioolstelsel Ekkersrijt Oost (nieuw)	60		0		700.000	0		36.980				36.980	
Kleinschalige vervangingsinvestering 2011 - 2014	20		0		200.000	0		16.049				16.049	
Kleinschalige vervangingsinvestering 2012-2015	20		0			0		200.000	0			16.049	
Vervanging elektromechanische installaties gemalen	15	22.000	0		2.120			2.120				2.120	
Paragraaf bedrijfsvoering													
Paternosterkast	15	22.000	440		2.347			2.288				2.229	
Vervangen 2 sneeuwpluogen	7	25.000	500		4.571			4.429				4.286	
Vervangen rolbezem gladheidsbestrijding	7	17.000	340		3.109			3.011				2.914	
Vervangen tractor Claas	7		0			0		36.000	720			6.583	
Vervangen Bedrijfswagen	7	31.000	620		5.669			5.491				5.314	

Eigen begroting raad

Volgens afspraak met uw raad hebben wij een aparte paragraaf in de begroting opgenomen waarin de verwachte kosten in verband met de raadswerkzaamheden zijn vermeld. Voor de hierbij horende beleidstoelichting verwijzen wij naar programma 1: Bestuurlijke en economische zaken.

Financieel overzicht:

	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013
Notulering raads- en commissievergaderingen	21.835	25.320	25.826
Lidmaatschap vereniging van griffiers	300	354	361
Informele activiteit raad	2.019	1.558	1.589
Representatie	276	0	0
Jaarlijkse bijdrage aan fracties	3.137	5.000	5.000
Loonkosten 17 raadsleden, griffier (0,5 fte)	200.013	202.340	210.781
Lokale rekenkamerfunctie	23.480	20.733	21.148
Presentiegelden burgerleden	2.034	1.200	1.324
Conferenties en studiedagen	0	1.000	1.020
Reis- en verblijfskosten	208	0	0
Attentie einde jaar	358	500	510
Overige kosten	3.551	0	0
Personeelslasten uren TIM	95.172	150.976	156.195
Totaal budget raad	352.383	408.981	423.754

Meerjarenraming:

Voor wat betreft de meerjarenramingen wordt volstaan met de opmerking dat de gepresenteerde begrote kosten voor 2013 met prijs- en loonindex zijn verhoogd om de budgetten voor 2014 – 2016 te ramen. Vooral snog worden geen nieuwe activiteiten verwacht.

Personeelslasten uren Tim:

Wij tekenen hierbij aan dat in de praktijk niet alle aan het product "gemeenteraad en raadscommissies" bestede uren ook daadwerkelijk consequent op dit product worden geschreven.

	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013
Werkelijke / begrote uren	1.118	1.755	1.755

Vaststellingsbesluit

De raad van de gemeente Son en Breugel;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;
gelet op de algemene beschouwingen;
gelet op de wettelijke bepalingen;
overwegende

B E S L U I T :

Vast te stellen de programbegroting 2013 (inclusief de 1^e wijziging).

Aldus besloten in zijn openbare raadsvergadering van 8 november 2012.

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,

mr. F. den Hengst

De voorzitter,

drs. J.F.M. Gaillard